

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motto:

„Neučíme se pro školu, ale pro život“

J. A. Komenský

1	Identifikační údaje	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Úplnost a velikost školy	5
2.2	Vybavení školy.....	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Ročníkové a celoškolní projekty	5
2.5	Školní parlament.....	5
2.6	Spolupráce s rodiči	5
2.7	Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními.....	5
2.8	Poskytování poradenských služeb ve škole.....	6
2.8.1	Zaměření poradenských služeb	6
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	7
3.1	Zaměření školy.....	7
3.2	Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu	7
3.3	Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.4	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.4.1	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) žáka se SVP	9
3.4.2	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.....	9
3.5	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	9
3.5.1	Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení IVP mimořádně nadaného žáka	9
3.6	Školní družina.....	10
3.7	Zájmové útvary.....	10
3.8	Začlenění průřezových témat	10
3.8.1	Osobnostní a sociální výchova.....	10
3.8.2	Výchova demokratického občana	11
3.8.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.....	11
3.8.4	Multikulturní výchova.....	12
3.8.5	Environmentální výchova	12
3.8.6	Mediální výchova.....	13
4	Učební plán	15
5	Učební osnovy.....	17
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	17
5.1.1	Český jazyk a literatura.....	17
5.1.2	Anglický jazyk	34
5.1.3	Německý jazyk jako druhý cizí jazyk	41
5.2	Matematika a její aplikace.....	46
5.2.1	Matematika.....	46
5.3	Informatika	60
5.3.1	Informatika.....	60
5.4	Člověk a jeho svět	69
5.4.1	Prvouka	70
5.4.2	Přírodověda	76
5.4.3	Vlastivěda.....	80
5.5	Člověk a společnost.....	83
5.5.1	Dějepis	84
5.5.2	Občanská výchova	90
5.6	Člověk a příroda	97
5.6.1	Fyzika.....	97
5.6.2	Chemie	104

5.6.3	Přírodopis	110
5.6.4	Zeměpis	122
5.7	Umění a kultura	130
5.7.1	Hudební výchova	130
5.7.2	Výtvarná výchova	138
5.8	Člověk a zdraví.....	144
5.8.1	Výchova ke zdraví	144
5.8.2	Tělesná výchova.....	149
5.9	Člověk a svět práce.....	159
5.9.1	Člověk a svět práce	159
5.9.2	Pracovní činnosti.....	162
5.10	Volitelné předměty	166
5.10.1	Osobnostní a sociální rozvoj	166
5.10.2	Cvičení ke zdraví	168
5.10.3	Volitelná tělesná výchova	169
5.10.4	Cvičení z českého jazyka	171
5.10.5	Cvičení z matematiky.....	173
6	Autoevaluace školy.....	176
7	Školní řád.....	178
7.1	Všeobecná ustanovení	178
7.2	Práva žáka.....	178
7.3	Chování a povinnosti žáka	178
7.4	Úmluva mezi žáky a učiteli	179
7.5	Práva zákonných zástupců.....	179
7.6	Povinnosti zákonných zástupců.....	179
7.7	Provoz školy a školní docházka	180
7.8	Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví	181
7.9	Zásady hodnocení a klasifikace žáka	181
7.9.1	Úvod.....	181
7.9.2	Způsob hodnocení	181
7.9.3	Zodpovědnost, kritéria a podklady pro hodnocení a klasifikaci	181
7.9.4	Hodnocení chování	183
7.9.5	Hodnocení prospěchu.....	183
7.9.6	Charakteristika stupňů prospěchu	184
7.9.7	Prodloužené klasifikační období.....	185
7.9.8	Opravné zkoušky.....	185
7.9.9	Pochybnosti o klasifikaci	185
7.9.10	Vysvědčení.....	185
8	Výtahy pro žáky	186
8.1	Jak se správně chováme ve škole	186
8.2	Jak se správně chováme ve školní družině	186

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Jizerky za humny – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Adresa školy:

Lázeňská 406
463 62 Hejnice

Zřizovatel

Město Hejnice

Ředitel školy:

Mgr. Jan Kašpar

Zástupce ředitele školy:

Mgr. Erik Hillebrand

Kontakty:

Lázeňská 406
463 62 Hejnice
Telefon: +420 482 322 391
Fax: +420 482 322 391
E-mail: zs.hejnice@tiscali.cz
www: <http://zshejnice.cz>

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023

ŠVP byl schválen Školskou radou dne 24.7.2023

.....

Mgr. Jan Kašpar

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Hejnice je středně velká spádová škola s 1. – 9. postupným ročníkem. Nachází se v menším městě (cca 2800 obyvatel). Vyučování probíhá ve dvou paralelních třídách v každém ročníku. Školu navštěvuje 345 žáků s průměrným naplněním 19 žáků na třídu.

2.2 Vybavení školy

Školu tvoří tři základní budovy – spojené budovy 1. a 2. stupně a budova Chanos pro 3 třídy 1. stupně. V každé budově jsou toalety jak chlapecké, tak dívčí, každá budova má svoji sborovnu.

Každá třída naší školy má svoji kmenovou učebnu, v budově prvního i druhého stupně se nachází počítačové učebny, v budově druhého stupně jsou specializované učebny – laboratoř chemie a fyziky, jazyková učebna, cvičná kuchyně a dílna. Všechny učebny, kromě tělocvičen, cvičné kuchyně a dílny, mají připojení k internetu a jsou vybaveny zařízením pro interaktivní výuku. Škola disponuje sedmi kabinety se základním vybavením. Budovy A a Chanos jsou bezbariérově přístupné. Součástí areálu školy jsou též velká a malá tělocvična s lezeckou stěnou (obě tělocvičny mají WC, velká tělocvična je vybavena i sprchami), venkovní sportovní areál s běžeckou drahou, doskočištěm, workoutovými prvky, volejbalovým hřištěm a skateparkem a hřiště s umělým povrchem a herními prvky (panák, kostky) v areálu školy u staré budovy.

K vybavení školy patří i jídelna, školní družina a keramická dílna.

Materiální vybavení je dostatečné.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Stálý pedagogický sbor čítá 22 kvalifikovaných členů. Ve škole pracuje výchovný poradce a koordinátor sociálně-patologických jevů a správce ICT. Škola má družinu se třemi vychovatelkami. Počet asistentů pedagoga se mění v závislosti na počtu přiznaných podpůrných opatření a stanovené výši úvazků.

Pedagogický sbor je relativně mladý, věkový průměr se pohybuje do 40 let.

2.4 Ročníkové a celoškolské projekty

Škola je zapojena do projektů: OP VVV – „Šablony pro MŠ a ZŠ“, „Obědy pro děti“, „Sbíráme s panem Popelou“, „Vzdělávací kurzy pro žáky ZŠ“ ve spolupráci i AŠSK. Ekologická iniciativa „Recyklohraní“, „Ovoce do škol“ a „Mléko do škol“.

Zapojení do projektů a jejich realizace je odvozena od aktuálních potřeb školy a veřejné nabídky.

2.5 Školní parlament

Žáci se podílejí na chodu školy ve Školním parlamentu, schůzky se konají jednou měsíčně a zahrnují projednávání žákovských podnětů, chodu školy a řešení připomínek.

2.6 Spolupráce s rodiči

Pravidelně jedenkrát za čtvrtletí se konají schůzky **Sdružení rodičů, přátel a dětí školy**, kde jsou rodiče informováni o chování a prospěchu svých dětí, o chodu školy a plánovaných školních akcích.

Jedenkrát za pololetí zasedá **Školská rada**, která kontroluje a připomínkuje chod školy.

V průběhu roku mají rodiče možnost se informovat u jednotlivých vyučujících.

S rodiči žáků devátých ročníků spolupracujeme při výběru dalšího studia jejich dětí.

Škola pravidelně pořádá akce, do kterých se mohou zapojit i rodiče – Maškarní ples a školní výlety.

2.7 Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními

Dlouhodobě spolupracujeme s PPP Frýdlant, PPP Liberec a SPC Liberec. Dále s organizacemi Maják a Čáp.

2.8 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby poskytuje dle individuálních potřeb rodičů a žáků výchovný poradce, metodik prevence, vedení školy a třídní učitelé s dalšími pedagogickými pracovníky.

2.8.1 Zaměření poradenských služeb

- poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií
- poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání
- poradenství při školní neúspěšnosti - postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu
- řešení a prevence sociálně patologických jevů, navrhování postupů řešení rodině i žákům
- kariérové poradenství, volba školy
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
- práce s mimořádně nadanými žáky
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV. Při tvorbě ŠVP jsme se snažili skloubit nejen zkušenosti pedagogů, ale i požadavky rodičů a nároky doby.

ŠVP klade důraz na všestranný rozvoj schopností a dovedností dítěte, na jeho samostatnost a flexibilitu.

Naše škola reaguje na nejzásadnější problém regionu, kterým je vysoká nezaměstnanost, akcentem na volbu povolání a vhodném výběru střední školy či učiliště. S rodiči spolupracujeme při výběru dalšího studia žáků naší školy, scházíme se s nimi, poskytujeme písemné materiály apod. S žáky navštěvujeme Úřad práce v Liberci a pořádáme tematické exkurze.

Náš ŠVP počítá s integrací žáků s vývojovými poruchami učení a s lehčím zdravotním postižením dle možností školy. Vyučující spolupracují s odborníky z pedagogických poraděn při reedukaci žáků.

Nezaměřujeme se pouze na žáky intelektuálně nadané, ale snažíme se podpořit i žáky nadané pohybově, manuálně či esteticky.

Při výuce jazyků klademe důraz na praktické komunikační dovednosti formou projektů i konverzací.

Při výuce využíváme moderní komunikační technologie, jako je počítač s připojením na internet, dataprojektor, zařízení pro interaktivní výuku apod.

Žákům umožňujeme účast v soutěžích místního i celostátního charakteru (olympiády, sportovní akce, výtvarné soutěže, přehlídky dramatických souborů).

Žáky vedeme k aktivnímu zájmu o své okolí - životní prostředí, kulturu a historii regionu.

Klademe důraz na propojení vzdělávacích oblastí, aktivní vyhledávání informací a práci s nimi.

3.2 Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Základní vzdělání umožňuje žákům utvářet a rozvíjet klíčové kompetence tak, aby jim byl poskytnut základ všeobecného vzdělání. Pomáhá též žákům osvojit si způsoby a strategie učení, umět se zorientovat v životních situacích. Učí děti myslet v širších souvislostech.

Umožnit žákům osvojení strategií učení a motivuje je pro celoživotní učení.

- vybrat vhodné způsoby pro aktivní a efektivní učení
- nabídnout dostatek informací
- naučit se je efektivně využívat a zpracovávat
- zařadit různé metody a způsoby výuky a práce (projekty, exkurze)

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů

- zařazení samostatné individuální i skupinové práce, pozorování, experimentování, řešení problémů, projekty
- získané výsledky porovnávat a využívat
- klást důraz na zařazení získaných znalostí do souvislostí a na utváření uceleného pohledu na přírodní a společenské jevy
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, osvědčené postupy aplikovat v jiných situacích

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- klást důraz na přesnou formulaci myšlenek a dodržování jejich logického sledu
- zaměřit se jak na písemný, tak na ústní projev a dbát na jeho kultivovanou formu
- naučit se naslouchat druhým a porozumět jim
- obhajovat vlastní názor s užitím vhodné argumentace

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- skupinové a týmové práce
- aktivně přispívat k diskusi
- nejen obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenost a názory jiných

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti

- podporovat zdravé sebevědomí žáka, naučit se pozitivnímu sebepojetí a zároveň respektovat osobnosti druhých
- naučit se znát svá práva a povinnosti a způsoby fungování společnosti, na základě těchto znalostí řešit praktické životní situace

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě

- vzbudit v žákovi potřebu ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- naučit se vcítit do situace ostatních

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný

- naučit se používat bezpečně materiály, nástroje a pomůcky, dodržovat dohodnutá pravidla a povinnosti
- rozhodovat se s ohledem na zdraví své i jiných
- rozhodnout se dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví, naučit se zásady první pomoci

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

- naučit se vnímat kulturní a historické dědictví
- naučit se tolerovat tradice a kulturní hodnoty jiných

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

- naučit žáky orientovat se na trhu práce
- sebekriticky zhodnotit možnosti svého uplatnění
- využít znalosti a zkušenosti v různých vzdělávacích oblastech pro vlastní osobnostní rozvoj

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie se zaměřují na rozvoj klíčových kompetencí dle RVP. Klíčové kompetence získané na základní škole jsou základem pro další učení, vzdělávání a rozvoj žáka a jeho orientaci v praktickém životě. K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

Kompetence k učení

- důraz na práci s textovými materiály, čtení s porozuměním, práce s textem, vyhledávání informací
- vzájemná spolupráce mezi žáky při učení, vzájemná pomoc
- důslednost ve vypracovávání zadaných úkolů
- sebehodnocení
- prezentace vlastní práce
- důraz na motivaci žáků – exkurze, projekty, zajímavé domácí úkoly apod.

Kompetence k řešení problému

- problémové vyučování
- řešení problémových úloh z praktického života
- praktické užití získaných informací z různých zdrojů (literatura, internet...)
- učení v souvislostech, snaha o vytvoření uceleného obrazu světa
- organizace akcí pro ostatní spolužáky
- tvorba školního časopisu

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách – tvorba projektů, drobnější skupinová práce...
- prezentace výsledků práce
- rozvíjení slovní zásoby – čtení, tvorba textů, hry se slovy
- mluvní cvičení
- vštěpování pravidel komunikace
- dramatické hry
- zážitkové pobyty
- školní časopis

Kompetence sociální a personální

- práce ve skupinách
- vzájemná pomoc při učení
- třídní samospráva
- školní parlament
- respektování dohodnutých pravidel chování, spolupráce s žáky při jejich tvorbě

- prevence sociálně-patologických jevů

Kompetence občanské

- zapojení žáků do života školy a obce
- respektování individuálních rozdílů
- třídění odpadů
- péče o životní prostředí ve svém okolí
- respektování národních, kulturních a historických tradic
- exkurze, besedy

Kompetence pracovní

- sebepoznávání, sebehodnocení, porovnávání reálných možností při profesní orientaci
- příprava pracovního místa, pracovní návyky
- střídání druhů činností - laboratorní práce, pracovní činnosti
- střídání forem práce – skupinová, individuální...
- orientace na trhu práce – exkurze, vyhledávání informací

3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

3.4.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) žáka se SVP

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, i žákem samotným.

3.4.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

IVP je vypracováno v případě doporučení a na základě zprávy ze ŠPZ (2. – 5. stupeň podpůrných opatření). IVP sestavuje třídní učitel a učitelé konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovného poradce na základě žádosti zákonného zástupce žáka. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, i žákem samotným.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

3.5 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Škola vyhledává mimořádně nadané žáky a rozvíjí jejich talent a nadání. Spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření se sestavuje a realizuje IVP. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě vykonání komisionální zkoušky. Mimořádně nadaným žákům umožňujeme účast v různých typech soutěží.

3.5.1 Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení IVP mimořádně nadaného žáka

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č.

27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.6 Školní družina

Činnost školní družiny je z velké míry propojena s aktivitami žáků při vyučování. Vychovatelé se seznámili s ŠVP a pomáhají naplňovat jeho cíle.

3.7 Zájmové útvary

Škola nabízí zájmové útvary, které jsou otevírány v závislosti na časových a prostorových možnostech školy a pedagogických pracovníků, jako doplňkové činnosti: atletický, horolezecký, keramický, florbalový, pěvecký, matematický, deskové hry, basketbalový, šachový, turistický.

3.8 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci.

Kromě Osobnostní a sociální výchovy jsou jednotlivá průřezová témata začleněna do jiných předmětů.

Protože průřezová témata procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení jednotlivých oborů a uplatnění mezipředmětových vztahů, nevytváříme pro jednotlivá témata vlastní vyučovací předměty, ale rozhodli jsme se je integrovat do jiných předmětů.

3.8.1 Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní a sociální výchova pomáhá žákovi se zařazením do lidské společnosti a uvědomit si svou osobní a sociální roli. Klade důraz na zážitkovost, sebepoznání a sebepojetí, komunikaci ve skupině, seberegulaci. Jejím cílem je též pomoci žákovi vytvořit si vlastní hodnotový žebříček, formuje jeho osobnost, podporuje kreativitu a rozvíjí sociální dovednosti. Formuje studijní dovednosti. Na prvním stupni je toto téma běžnou součástí výuky, na druhém stupni je zařazeno mezi volitelné předměty a je vyučováno jednu hodinu týdně ve všech ročnících.

1. stupeň

použité zkratky: INT – integrace do vzdělávacího oboru, PRO – projekt

Osobnostní a sociální výchova - OSV					
1. stupeň					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	PRV/INT				
Sebepoznání a sebepojetí	VV/INT PRV/INT	PRV/INT VV/INT	PRV/INT VV/INT	VV/INT Př/INT	VV/INT AJ/INT Př/INT
Seberegulace a sebeorganizace	PRV/INT				AJ/INT
Psychohygiena	PRV/INT VV/INT ČSP/INT	PRV/INT VV/INT ČSP/INT	PRV/INT VV/INT ČSP/INT	VV/INT Př/INT	VV/INT Př/INT AJ/PRO
Kreativita	VV/INT ČSP/INT	VV/INT ČSP/INT	VV/INT ČSP/INT	VV/INT ČSP/INT	VV/INT ČSP/INT
Sociální rozvoj					

Poznávání lidí					AJ/PRO AJ/INT
Mezilidské vztahy		ČJ/INT			
Komunikace				INF/INT	INF/INT AJ/INT
Kooperace a kompetice					
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	PRV/INT	PRV/INT	PRV/INT	INF/INT Př/INT	INF/INT
Hodnoty, postoje, praktická etika					

3.8.2 Výchova demokratického občana

Průřezové téma Výchova demokratického občana má multikulturní a mezioborový charakter. Vytváří povědomí o právech a povinnostech žáka, klade důraz na demokratické vedení společnosti, demokratické řešení problémů a konfliktů a porozumění demokratickým principům. Prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování. Vede žáky ke kritickému myšlení a k uvažování o problémech v širších, globálních souvislostech. Přispívá k utváření základních hodnot, jako je svoboda, rovnost, solidarita, tolerance, odpovědnost aj. Motivuje k ochotě pomáhat potřebným. Vede k respektování kulturních a etnických odlišností. Varuje před projevy politického extremismu.

použité zkratky: INT – integrace do vzdělávacího oboru, PRO – projekt

Výchova demokratického občana - VDO									
Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	TV/INT ČSP/INT	TV/INT ČSP/INT	TV/INT ČSP/INT PRV/INT	ČSP/INT VL/INT	ČSP/INT VL/INT	HV/INT VkJ/INT	HV/INT VkJ/INT	HV/INT	HV/INT ČJ/INT
Občan, občanská společnost a stát	PRV/INT VV/INT	PRV/INT VV/INT	PRV/INT VV/INT	VL/INT PŘ/INT	VL/INT PŘ/INT			Z/INT D/INT	OV/INT Z/INT ČJ/INT
Formy participace občanů v politickém životě									OV/INT
Principy demokracie jako formy vlády a způsobů rozhodování						D/INT TV/INT			OV/INT ČJ/INT Z/INT

3.8.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pomáhá utvářet povědomí o kořenech evropské civilizace, o začlenění České republiky do evropských struktur. Pomáhá překonávat stereotypy a předsudky. Podporuje pozitivní vztah k tradičním evropským hodnotám a kultuře.

použité zkratky: INT – integrace do vzdělávacího oboru, PRO – projekt

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS									
Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	HV/INT		AJ/INT	VL/INT M/INT VV/INT INF/INT	VL/INT INF/INT HV/INT AJ/INT VV/INT	AJ/INT VV/INT Z/INT INF/INT M/INT	AJ/INT INF/INT HV/INT Z/INT NJ/INT M/INT OV/INT ČJ/INT	NJ/INT INF/INT HV/INT Z/INT NJ/INT AJ/INT	NJ/INT INF/INT HV/INT NJ/INT
Objevujeme Evropu a svět				INF/INT	INF/INT VL/INT AJ/INT	Z/INT HV/INT INF/INT ČJ/INT	F/INT VV/INT Z/INT INF/INT HV/INT AJ/INT ČJ/INT	INF/INT F/INT HV/INT ČJ/INT	INF/INT F/INT HV/INT Z/INT
Jsme Evropané					VL/INT		OV/INT Z/INT ČJ/INT	OV/INT Z/INT F/INT M/INT ČJ/INT	D/INT F/INT ČJ/INT

3.8.4 Multikulturní výchova

Multikulturní výchova prohlubuje respekt ke odlišným kulturám, pomáhá žákovi utvořit a upevnit vlastní kulturní identitu. Poskytuje základní znalosti o různých etnických, kulturních a náboženských skupinách u nás i ve světě. Usnadňuje žákovi orientaci v pluralitní společnosti a konkrétní využití mezikulturních kontaktů. Vede k toleranci jiných kultur a etnik, rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci xenofobie. Učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů. Prohlubuje odpovědnost za své chování.

použité zkratky: INT – integrace do vzdělávacího oboru, PRO – projekt

Multikulturní výchova - MKV									
Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	PRV/INT	PRV/INT		VL/INT HV/INT VV/INT INF/INT	INF/INT VV/INT	INF/INT OV/INT ČJ/INT	INF/INT OV/INT ČJ/INT	VV/INT Z/INT INF/INT ČJ/INT	Z/INT INF/INT NJ/INT
Lidské vztahy	HV/INT	PRV/INT TV/INT HV/INT	TV/INT AJ/INT	ČJ/INT OV/INT TV/INT HV/INT VV/INT	HV/INT TV/INT VV/INT	ČJ/INT OV/INT TV/INT	ČJ/INT	ČJ/INT	ČJ/INT Z/INT AJ/INT
Etnický původ	HV/INT				HV/INT	HV/INT INF/INT	HV/INT Z/INT INF/INT	Z/INT P/INT VV/INT INF/INT	Z/INT INF/INT HV/INT
Multikulturalita				AJ/INT INF/INT	AJ/INT INF/INT	INF/INT OV/INT D/INT	OV/INT Z/INT INF/INT	INF/INT ČJ/INT	Z/INT INF/INT
Princip sociálního smíru a solidarity			PRV/INT	Př/INT	Př/INT VL/INT	OV/INT		OV/INT ČJ/INT	ČJ/INT

3.8.5 Environmentální výchova

Environmentální výchova vede k porozumění složitosti vztahů člověka a přírody. Umožňuje pochopení dynamicky se vyvíjejících vztahů v životním prostředí. Zahrnuje jak vlivy přírodní, tak i politické, ekonomické a vědeckotechnické. Učí zodpovědnosti za stav životního prostředí, vede k pochopení lokálních i globálních ekologických problémů. Pomáhá žákovi porozumět přírodním procesům v biosféře, vede k uvědomování si podmínek života možnosti jejich ohrožování. Pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání člověka vůči prostředí. Ukazuje modelové příklady jednání z hlediska životního prostředí.

použité zkratky: INT – integrace do vzdělávacího oboru, PRO – projekt

Environmentální výchova - EV									
Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy		PRV/INT		PŘ/INT	PŘ/INT	Z/INT P/INT VV/INT PČ/INT	P/INT VV/INT	Z/INT F/INT PČ/INT	P/INT Z/INT PČ/INT
Základní podmínky života	HV/INT		PRV/INT	PŘ/INT	PŘ/INT	Z/INT P/INT	Z/INT	Ch/INT F/INT Z/INT PČ/INT	Ch/INT F/INT Z/INT PČ/INT
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV/INT	PRV/INT	PRV/INT	PŘ/INT VL/INT VV/INT	PŘ/INT VL/INT VV/INT	Z/INT M/INT ČJ/INT	M/INT Z/INT INF/INT VkJ/INT ČJ/INT	Z/INT M/INT D/INT PČ/INT Ch/INT INF/INT OV/INT	M/INT F/INT PČ/INT Ch/INT P/INT Z/INT INF/INT
Vztah člověka k prostředí	VV/INT TV/INT	PRV/INT TV/INT VV/INT	PRV/INT VV/INT	PŘ/INT TV/INT	PŘ/INT TV/INT	Z/INT P/INT VV/INT INF/INT PČ/INT VkJ/INT	P/INT VV/INT HV/INT TV/INT PČ/INT INF/INT VkJ/INT ČJ/INT	Z/INT P/INT Ch/INT HV/TV OV/INT AJ/INT INF/INT	P/INT Ch/INT ČJ/INT F/INT Z/INT INF/INT

3.8.6 Mediální výchova

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti. Učí žáka využívat všech informačních zdrojů, třídit informace a pracovat s nimi, prezentovat výsledky své práce. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit mediální produkci. Pomáhá žákovi rozeznávat platnost argumentů ve veřejné komunikaci. Napomáhá žákovi uvědomit si možnosti svobodného vyjádření svých názorů, ale též odpovědnosti za způsob jejich vyjádření.

použité zkratky: INT – integrace do vzdělávacího oboru, PRO – projekt

Mediální výchova - MDV									
	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Tematické okruhy receptivních činností									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ/PRO PRV/INT	PRV/INT	PRV/INT	PŘ/INT INF/INT	INF/INT PŘ/INT VL/INT	INF/INT Z/INT	INF/INT VkJ/INT	Ch/INT INF/INT PČ/INT P/INT ČJ/INT	Ch/INT INF/INT ČJ/INT PČ/INT F/INT
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ/INT					Z/INT	OV/INT	Ch/INT HV/INT	Ch/INT HV/INT M/INT

Stavba mediálních sdělení				INF/INT	INF/INT	ČJ/INT INF/INT	ČJ/INT INF/INT	INF/INT	INF/INT VV/INT NJ/INT ČJ/INT
Vnímání autora mediálních sdělení		HV/INT					VkZ/INT	ČJ/INT	ČJ/INT
Fungování a vliv médií ve společnosti				TV/INT	TV/INT			INF/INT NJ/INT	INF/INT F/INT
Tematické okruhy produktivních činností									
Tvorba mediálního sdělení		ČJ/INT	ČJ/INT	ČJ/INT INF/INT	ČJ/INT INF/INT	ČJ/INT Z/INT OV/INT INF/INT	ČJ/INT Z/INT OV/INT INF/INT	ČJ/INT Z/INT INF/INT AJ/INT	ČJ/INT Z/INT D/INT INF/INT VV/INT
Práce v realizačním týmu				ČJ/INT INF/INT	ČJ/INT INF/INT	VV/INT INF/INT	VV/INT INF/INT	VV/INT INF/INT	VV/INT INF/INT

4 Učební plán

Tabulace učebního plánu – 1. stupeň

oblast	obor	hodin	ročník				
			1.	2.	3.	4.	5.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	9	7	6	5	6
	Cizí jazyk	9	0	0	3	3	3
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	20	4	4	4	4	4
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	2	0	0	0	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	5	2	2	1	0	0
	Přírodověda	6	0	0	0	1	3
	Vlastivěda		0	0	0	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	5	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	7	1	1	2	1	2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	1	1	1	1	1
Disponibilní hodinová dotace		16	1V	3 ČJ	3 ČJ	3 ČJ	2 ČJ
			1 M	1 M	1 M	1 M	
Ročníková minima			18	18	22	22	22
Celkem hodin		118	21	22	24	25	26
Ročníková maxima			22	22	26	26	26

Tabulace učebního plánu – 2. stupeň

oblast	obor	předmět	hodin	ročník			
				6.	7.	8.	9.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	15 / 1	4	4	4	3 / 1
	Cizí jazyk	Anglický - německý jazyk	12	3	3	3	3
		Druhý jazyk	6	0	2	2	2
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	15 / 1	4	4	4	3 / 1
Informatika	Informatika	Informatika	4	1	1	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	6 / 2	2	2	1 / 1	1 / 1
	Občanská výchova	Občanská výchova	4	1	1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	6 / 2	2	2	1 / 1	1 / 1
	Chemie	Chemie	3 / 1	0	0	2	1 / 1
	Přírodopis	Přírodopis	5 / 2	2	1 / 1	1 / 1	1
	Zeměpis	Zeměpis	6 / 2	2	2	1 / 1	1 / 1
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	4	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	5	2	1	1	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	1	0	1	0	0
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	9	3	2	2	2
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	0	1	1
Volitelné předměty		VTV	1	0	0	0	1
		CkZ	2	0	0	1	1
		Cv. z ČJ	2	0	0	1	1
		Cv. z M	1	0	0	0	1
		Osobnostní a soc. vých.	4	1	1	1	1
Celkem hodin			122	29	29	32	32
ročníková maxima				30	30	32	32

Za lomítkem (/) jsou uváděny využitě disponibilní časové dotace v jednotlivých předmětech a ročnících

6 Učební osnovy

6.1 Jazyk a jazyková komunikace

6.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk je vyučován ve všech ročnících prvního i druhého stupně. Naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanoveným Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Rozvíjí související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk rozvíjí zejména klíčové kompetence vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, dotýká se však prakticky všech dalších vzdělávacích oblastí – minimálně na komunikační úrovni. Literární učivo zasahuje zejména do oblastí Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Umění a kultura.

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Tam, kde je to vhodné, jsou žáci děleni do skupin. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů. Součástí předmětu jsou i pravidelné návštěvy knihoven a práce se všemi informačními zdroji včetně internetu. Hlavní důraz je kladen na komunikační dovednosti žáků.

1. stupeň:

Dotace v jednotlivých ročnících:

1. ročník 9 hodin
2. ročník 10 hodin
3. ročník 9 hodin
4. ročník 8 hodin
5. ročník 8 hodin

- žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit, rozeznávat různé stylistické útvary
- v jazykové výchově si osvojit spisovnou podobu českého jazyka. Vést k přesnému, logickému myšlení
- rozvíjet ústní, ale i písemnou formu jazyka
- prostřednictvím četby se seznamovat s literaturou, s jednotlivými žánry, autory děl; na základě četby si rozvíjet obzor nejen v oblasti estetické, ale i technické a přírodovědné
- znalost a ovládnutí mateřského jazyka je základem dalšího jazykového vzdělávání v jazyce samotném, ale je i předpokladem pro studium cizích jazyků

2. stupeň:

Na druhém stupni se zaměřujeme zejména na rozvíjení komunikačních dovedností a prohlubování znalostí z předchozích ročníků. Prvořadým úkolem je naučit žáky rozlišovat mezi jednotlivými diskursy zejména na ose fikčnost – nefikčnost. Neméně důležitá je schopnost rozpoznávat a aktivně užívat základní funkční styly v návaznosti na komunikační cíle. Poznávání struktur českého jazyka slouží zejména jeho využívání v každodenní komunikaci, stranou však nezůstává ani samostatná tvořivost žáků.

Součástí literárního učiva není jen vytvoření jakéhosi literárního kánonu, ale zejména rozpoznávání jednotlivých literárních druhů, forem a žánrů, stejně tak jako dovednost aktivní a svobodné literární interpretace. Rozvíjení samostatné tvořivosti žáků je samozřejmostí.

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi
- přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Učební osnovy

1. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
Samohlásky: a, e, i, o, u - zvuková, grafická podoba, hláska, písmeno, uvolňovací cviky Vyvození hlásek a písmen v rozsahu abecedy (kromě Q, X, W), včetně dvojhlásek Ou, Au, Eu	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost, učí se základní hygienické návyky spojené s psaním plynule čte jednotlivé hlásky a otevřené slabiky	VV- hra s barvami HV- artikulační cvičení, říkadla		
Spojování hlásek a				

písmen do slabik a slov				
Osvojení psacích tvarů v rozsahu abecedy (kromě Q, X, W)	píše správné tvary písmen rozlišuje písmeno, hláska skládá hlásky do slabik a naopak zdokonaluje hygienické návyky při psaní kontroluje si svůj písemný projev			
Upevňování psaní vyvozených hlásek, spojování do slabik, jednoduchých slov	čte jednoduché texty ve správném tempu, rozlišuje délku u samohlásek, učí se intonaci věty podle postoje mluvčího plynulé čtení s porozuměním, reprodukce textu svými slovy rozlišuje při psaní opis, přepis, dodržuje velikost písmen, kontrola písemného projevu	HV – rytmizace říkadel		
Seznámení s prózou a poezií (rozdíl mezi lit. žánry, rým, verš, sloka..)		HV- zhudebnění básně	MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Pohádka - základní rysy	vhodné frázování a tempo literárních textů odlišuje pohádku od ostatních vyprávění			
Orientace v textu, reprodukce přečteného textu	tvořivá práce s textem podle pokynů učitele			
Slabiky di, ti, ni				
Slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě souhlásky ď, ť, ň	Čte a osvojuje si správnou psanou podobu			
Celkové shrnutí učiva prvního ročníku- analýza, syntéza slov, čtení textu s porozuměním, orientace v textu, próza- poezie, pohádka, opis, přepis písmen, slabik, slov a jednoduchých vět	čte plynule s porozuměním vzhledem ke svému věku, dodržuje hygienické návyky psaní, pracuje tvořivě s textem, pečlivě vyslovuje, rozlišuje prózu a poezii, rozumí písemným pokynům		MDV- Projekt: Návštěva knihovny	

2. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Psací písmo - opis, přepis vede správně dialog – pozdrav, prosba či žádost	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova základní pravidla zdravení		OSV – mezilidské vztahy	
Věta	psaná a mluvená podoba věty- intonace psaní, pořadí vět			
Druhy vět - oznamovací, tázací, rozkazovací, přací	rozlišování druhů vět podle postoje mluvčího a volba vhodných jazykových a zvukových prostředků	TV - povely		
Vede správně dialog - omluva				
Slovo – slabika - hláska	grafická podoba slova, členění slova na slabiky, dělení slov na konci řádku, hlásky,	HV- rytmizace říkadel,		

samohlásky - krátké, dlouhé	odlišování krátkých a dlouhých samohlásek, hláskování	textu písní		
Shrnutí: věta – slovo – slabika - hláska, samohlásky souhlásky tvrdé a měkké	odůvodňování y/ ý po tvrdých souhláskách a i/i po měkkých souhláskách			
Shrnutí: věta, slovo, slabika, hláska, dělení slov na konci řádku druhy vět				
Jak o něco požádat, poděkovat	základní pravidla chování, prosba, žádost...			
Spojky a, i, ani, nebo souvětí	jednoduchá souvětí - vhodné spojky vyprávění jednoduchého příběhu podle ilustrací			
Vypravování podle obrázkové osnovy, reprodukuje obsah přiměřeného rozsahu				
Souhlásky obojetné	umět vyjmenovat obojetné souhlásky			
Omluva	základní pravidla chování			
Slovní druhy - podstatná jména, slovesa, předložky, spojky	seznámení s-podstatnými jmény, slovesy, seznámení s funkcí předložek a spojek ve větě, rozlišování obecných a vlastních podstatných jmen, pravopis vlastních jmen, čtení a psaní předložek			
Popis zvířete, rozlišuje podstatné a okrajové informace	sestavení jednoduchého popisu zvířete podle předlohy			
Slabiky dě, tě, ně	správné odůvodňování a psaní slabik dě, tě, ně			
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení				
Slabiky bě, pě, vě, mě	odůvodňování a psaní slabik bě, pě, vě, mě			
V ordinaci	chování, pozdrav, zřetelná výslovnost při komunikaci			
Slova s párovými souhláskami na konci slov	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slov			
Vypravování - slohové cvičení	krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků, ve vyprávění využívá časové posloupnosti.		MDV – tvorba mediálního sdělení	
Celkové shrnutí učiva 2. ročníku	plynulé čtení s porozuměním, rozumí písemným i mluveným pokynům, rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slov, odlišuje délku samohlásek, rozlišuje věta, slovo, slabika, hláska, druhy, pozná slovní druhy - podstatná jména, slovesa, předložky, spojky odůvodňuje a píše správně: ů/ú, y/i, po tvrdých a měkkých souhláskách, pravopis párových souhlásek			

3. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
-------	-------------------	-----------------------	----------------------------	----------

Opakování učiva 2. ročníku věta, slovo, slabika, hláska, písmeno slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě a di, ti, ni samohlásky krátké, dlouhé, psaní ů/ů souhlásky tvrdé, měkké Omluvy, prosby, telefonování jednoduchá souvětí tvořená podle vzorce vyprávění podle osnovy	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova odůvodňuje a píše správně y/i po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně velká písmena na začátku věty, u vlastních jmen, písmeno ů/ů spojuje věty do jednoduchých souvětí poznává psanou podobu znělých a neznělých souhlásek			
Slovní druhy: slovesa, podstatná jména, spodoba na konci slov, párové souhlásky uvnitř slov, abeceda, stavba slova	najde ve slovech kořen porovnává významy slov, slova opačného významu	VV- barevné rozlišení kořene		
Sloh - vypravování podle osnovy, význam slov				
Vyjmenovaná slova po B, L slova souznačná	hledá a poznává významové souvislosti slov příbuzných, odůvodňuje a píše správně y/i, porovnává významy slov	HV- píše se slovy z vyjmenovaných řad		
Dopis- sloh	seznámení s písemnou formou společenského styku, dbá na úpravu			
Podstatná jména - rod, číslo, životnost, pád	vyhledává podstatná jména, určuje rod, číslo, životnost, pád			
Podstatná jména obecná a vlastní	určuje mluvnické kategorie podstatných jmen			
Shrnutí učiva o podstatných jménech	vyhledá, určí a rozliší tvary podstatných jmen			
Vyjmenovaná slova po M, P	porovnává význam slov			
Popis věci - sloh	zvládne jednoduchý popis věci			
Rozhovor - sloh	podle situace používá správnou intonaci, přízvuk, tempo, pauzy			
Slova přejetá, mnohoznačná, podřazená, nadřazená významem				
Slovesa - osoba, číslo, čas	postupně zvládá určování mluvnických kategorií sloves a časování v činném rodě			
Vyjmenovaná slova po S	odůvodňuje a píše správně y/i po obojetných souhláskách			
Vypravování podle osnovy	umí využívat přídavná jména, citoslovce při vypravování			
Slova protikladná	porovnává významy slov			
Vyjmenovaná slova po V	rozlišování významu slov			
Popis předmětu				

Slova lichotivá, souřadná, mnohoznačná				
Vyjmenovaná slova po Z	porovnává význam slov			
Slovní druhy - přídavná jména, zájmena, číslovky, příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru			
Popis oblíbené hračky				
Souvětí, věta jednoduchá, základní skladební dvojice	spojuje věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami i jinými spojovacími výrazy			
Celkové shrnutí učiva 3. ročníku	vyhledá základní skladební dvojici ve větě a označí ji		MDV – tvorba mediálního sdělení	

4. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Věta, souvětí, význam slov	porovnává významy slov, odlišuje větu jednoduchou a souvětí			
Sloh - vypravování podle osnovy	sestaví osnovu vyprávění			
Slova s citovým zabarvením, slova spisovná, nespisovná	píše správně po obsahové i formální stránce, rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost	HV- slova citově zabarvená v písních		
Slovní druhy	určuje slovní druhy plnovýznamových slov			
Slabika – hláska – písmeno, abeceda	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky, hlásky, y/i po měkkých, tvrdých a obojetných souhláskách, párové souhlásky			
Sloh- členění textu	rozliší v textu úvod, hlavní část, závěr, sestaví osnovu			
Stavba slova, předpony od-, pod-, před-, a tvarově stejné předložky	rozliší ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku			
Psaní předpon vz-, roz-, bez-, a předložka bez předpony ob-, v-, vy-, vý-	odůvodňuje a píše správně předpony	HV - písně obsahující slova z vyjmenovaných řad		
Vyjmenovaná slova	píše správně y/i po obojetných souhláskách			
Sloh - popis osoby	sestaví osnovu popisu a podle ní správně vytvoří popis osoby			
Vyjmenovaná slova	y/i po obojetných souhláskách - správné psaní			
Sloh - popis věci a děje	sestaví osnovu a vytvoří podle ní popis věci			
Slovní druhy	určuje slovní druhy			
Slovesa	určí slovesa a rozlišuje u nich mluvnické kategorie			
Sloh - vyprávění podle obrázkové osnovy	vytvoří krátký mluvený projev na základě obrázkové osnovy	HV - písně s pracovní náplní, s tanečním		

		námětem		
Slovesa zvrtná, jednoduché a složené tvary sloves, čas přítomný, minulý, budoucí	rozlišuje tvary sloves, píše správně y/i podle tvarů sloves v čase přítomném, minulém, budoucím, užívá správných tvarů v mluveném projevu			
Procvičování: podstatná jména - opakování: rod, číslo, pád, skloňování substantiv rodu středního - vzory rodu středního	určuje podstatná jména, rozlišuje rody, třídí podle vzorů rodu středního			
Sloh - oznámení	rozlišuje mluvený projev, sestaví podle osnovy krátké oznámení			
Podstatná jména rodu ženského - skloňování, vzory žena, růže, píseň, kost	určuje vzory podstatných jmen rodu ženského			
Sloh - dopis	rozlišuje stavbu dopisu podle adresáta, sestaví obsah			
Podstatná jména rodu mužského vzory: pán, hrad	třídí podle vzorů			
Sloh - sestavení osnovy				
Podstatná jména rodu mužského - vzor: muž, stroj	rozlišuje životnost a neživotnost u podstatných jmen rodu mužského			
Sloh - bohatost vyjadřování	vyjadřuje své pocity správnou volbou slov, rozlišuje tím formu (popis, dopis...)			
Stavba věty jednoduché, shoda přísudku s podmětem	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu			
Sloh - reklama	rozpozná reklamu, vytvoří ji a napíše			
Souvětí	rozlišuje souvětí, určuje stavbu souvětí, vyhledá zákl. sklad. dvojici			
Sloh - slohová pravidla	užívá vhodných spojovacích výrazů			
Závěrečné opakování - syntax, slovní druhy, předpony, předložky, souvětí, grafické znázornění souvětí	porovnává významy slov, rozlišuje ve slově kořen, předponovou a příponovou část a koncovku, určuje slovní druhy, mluvnické kategorie, y/i u podstatných jmen podle vzorů, odlišuje větu jednoduchou a souvětí, používá vhodné spojovací výrazy			

5. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Stavba slova, slovo tvorný základ, slova příbuzná	rozlišuje ve slově kořen, předponovou a příponovou část, koncovku	HV – písňě (slova s citovým zabarvením)		
Sloh - článek do časopisu	sestaví osnovu, píše výstižně, obsahově správně			
Předpony roz-, bez-, od-, nad-, pod-, před-,	odůvodňuje a píše správně předpony			

ob-, v-, z-, s-, vz-				
Sloh - popis předmětu	sestaví osnovu, vytvoří stručný popis			
Význam slov - jednoznačná, mnohoznačná, s citovým zabarvením, antonyma, synonyma, nadřazená, podřazená, souřadná	porovnává významy slov, synonyma, antonyma			
Slovní druhy	určuje slovní druhy	VV- kreslení pohybu		
Sloh - popis pracovního postupu	sestaví osnovu, píše stručně a srozumitelně			
Slovesa - mluvnické kategorie: osoba, číslo, čas, slovesný způsob	určuje a rozlišuje mluvnické kategorie sloves píše správně y/i podle mluvnických kategorií			
Sloh - líčení	vyjadřuje své pocity, volí správnou intonaci, přívlastky			
Skladba - podmět holý, rozvitý, několikanásobný, nevyjádřený přísudek holý, rozvitý, několikanásobný	rozlišuje druhy podmětů a přísudků a píše správně y/i v koncovkách přísudků			
Sloh - dopis	sestaví osnovu, píše podle osnovy dopis soukromý, úřední			
Shoda přísudku s podmětem (podmět rodu středního, mužského, ženského)	zvládá syntaktický pravopis			
Sloh - telegram	rozlišuje stavbu a formu telegramu			
Shoda přísudku s několikanásobným podmětem	píše správně y/i ve shodě podmětu s přísudkem			
Sloh - vypravování				
Podstatná jména - rod, číslo, pád	určuje podstatná jména, třídí je podle vzorů, rozlišuje tvary a píše správně y/i podle vzorů			
Skloňování substantiv rodu mužského	určuje podstatná jména, třídí je podle vzorů			
Podstatná jména: vzor předseda, soudce				
Vzory podstatných jmen rodu ženského, vzory podstatných jmen rodu středního	rozlišuje tvary, píše správně y/i podle vzorů			
Sloh - osnova vypravování	sestaví osnovu			
Přídavná jména - druhy, skloňování příd. jmen tvrdých (vzor mladý), měkkých (vzor jarní)	určuje přídavná jména, třídí je podle vzorů, píše správně y/i podle vzorů. užívá správné gramatické tvary			
Sloh - vypravování prožité události	sestaví osnovu, užívá dostatek přívlastků, dějových sloves...			
Stupňování přídavných jmen	určuje slovní druhy, rozlišuje druhy zájmen, využívá je v gramaticky správných tvarech			
Shrnutí učiva o přídavných jménech				

Zájmena - druhy zájmen, číslovky - druhy	určuje slovní druhy, třídí			
Sloh - dopis	sestaví osnovu, píše dopis kamarádovi			
Skladba - stavba věty, větné členy (přívlastek) souvětí (stavba, spojovací výrazy) věta hlavní, vedlejší, grafické znázornění	vyhledává základní skladební dvojice, užívá vhodných spojovacích výrazů			
Sloh - zpráva	vytvoří krátkou zprávu podle námětu			
Neohebné slovní druhy	určuje slovní druhy, třídí			
Sloh - líčení : porovnávání textů se silným prožitkem	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, ...			
Sloh - báseň	přednáší ve vhodném frázování a tempu			
Závěrečné opakování : slovní druhy, syntax-pravopis, stavba věty, souvětí, základní skladební dvojice, grafické znázornění. stavba slova, význam slova, pravopis y/i v kořenu, předponě, příponě, koncovkách	pracuje s textem podle pokynů, při rozboru používá elementární literární pojmy čte s porozuměním, ovládá základní stavební prvky, přímé řeči, vyjádří nepřímou řeč pomocí přímé řeči, porovnává významy slov, rozlišuje kořen, předponovou, příponovou část, koncovku, určuje slovní druhy, píše správně y/i v předponě, kořenu, příponě, koncove, podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých, měkkých, v osobních koncovkách sloves, v přičestí minulém u sloves, odlišuje větu jednoduchou a souvětí, užívá vhodných spojovacích výrazů, zvládá základní příklady syntaktického pravopisu			

6. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Mluvnice				
Úvod do jazyka	užívá vhodná gesta, zvuky a jiné informační a komunikační prostředky	D - nejstarší písemné prameny, vznik nářečí	OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy, MKV - kulturní diference	
jazyk a jeho útvary	rozlišuje spisovný jazyk od nářečí a nadnářečních útvarů a správně je užívá			
jazykověda a její složky	samostatně pracuje se slovníky a jazykovými příručkami			
jazykové příručky	(Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny)			
Zvuková stránka jazyka	adaptuje se na nové podmínky 2. stupně	P - mluvidla		
hláskosloví	bezpečně a účinně používá materiály a nástroje			
spisovná výslovnost	spisovně vyslovuje česká i cizí slova		EGS - objevujeme Evropu a svět	
zvuková stránka věty	správně intonuje a člení souvislou řeč			
Stavba slova a pravopis	rozlišuje a uvádí nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a tvoření českých slov	Aj, Nj - odvozování slov, problém interference		

slootovný základ, přípona, předpona	kriticky zhodnotí výsledky svého učení a zvolí efektivnější způsoby			
slova příbuzná	identifikuje je a tvoří další			
stavba slova	graficky objasní složení i utvoření slova			
střídání hlásek při odvozování	uvádí změny ve slově			
skupiny hlásek při odvozování	objasní a užívá správný pravopis lexikální, slootovný i morfologický	I - jazykové testy		
i/y po obojetných souhláskách	podílí se na příjemné atmosféře v týmu, poskytuje pomoc či o ni žádá	N - zdvojené souhlásky podle nového pravopisu		
Tvarosloví	vyhledá informace k řešení problémů	NJ, AJ - skloňování	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
druhy slov	třídí slovní druhy a používá spisovné tvary slov			
podstatná jména, jejich druhy	třídí podstatná jména na základě jejich vlastností			
tvary a pravopis podstatných jmen	využívá znalostí jazykové normy při tvorbě jazykových projevů		MDV - tvorba mediálního sdělení	
přídavná jména, jejich druhy, skloňování a stupňování	popisuje vlastnosti osob, zvířat, věcí...	F - popis těles, gravitační síla		
zájmena, jejich druhy a skloňování	ve vhodné komunikační situaci používá spisovné tvary zájmen	Ch - periodická tabulka prvků		
číslovky, jejich druhy a skloňování	efektivně spolupracuje při řešení úkolů	D - data důležitých historických událostí		
slovesa	osvědčený postup aplikuje v obdobné situaci			
Skladba - ZVČ	definuje, rozloží a popíše větu	NJ - pravidla slovosledu věty		
shoda podmětu s přísudkem	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě			
rozvíjející větné členy	rozvíjí větu různými větnými členy	I - jazykové testy	OSV - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí	
věta jednoduchá a souvětí	určí i tvoří správný typ věty a souvětí			
tvoření vět a stavba textu	vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, výstižně a kultivovaně			
Přímá řeč	vhodně a graficky správně využívá přímou řeč			
Literatura				
Tvořivé činnosti s literárním textem	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla		OSV – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální	
Interpretace literárních nebo jiných děl	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - stylizuje své názory na přečtené literární dílo, divadelní nebo filmové představení	ČZ - diskuse - např. Rodina	OSV – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální	
Tvořivé činnosti s literárním textem	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - vytváří vlastní literární text	Vv - ilustrace k četbě	OSV – Kreativita – cvičení pro rozvoj zákl. rysů kreativity	

	a vlastní výtvarný doprovod k literárním textům			
Literární druhy a žánry – báje a pověsti, bajky, pohádky hlavní představitelé	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele, rozeznává poezii, prózu, drama, žánry lyrické, epické, dramatické, uvádí výrazné představitele základních literárních žánrů	Ov - pověsti o počátcích národa Hv - lidová a umělá píseň, libreto - melodram - ČZ - E. Petiška: Staré řecké báje a pověsti		
Literární druhy a žánry	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - využívá fond školní knihovny		OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Sloh				
Vypravování	tvořivě, gramaticky i věcně správně se projevuje (písemně i ústně)	D, Z - mýty a pověsti	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Popis - předmětu, osoby, pracovních postupů, děje	čte správně prakticky, věcně, kriticky i prožitkově; vhodně užívá verbální, nonverbální i paralingvální prostředky řeči	TV - výklad pravidel sportů i her		
Zpráva, oznámení	účelně uspořádá informace v textu	INF – e-mail	MDV – stavba mediálních sdělení MDV - tvorba mediálních sdělení	
Jak se učíme - výpisky, výtah	vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu; připraví a přednese referát	Ch, F, M - klíčové poznatky INF- práce s internetem		
Dopis	ověřuje fakta pomocí otázek, odlišuje je od názorů a hodnocení; dodržuje základní části a znaky dopisu, vhodně ho formuluje vzhledem k jeho typu	D, P - dopis osobě či zvířeti	MKV - kulturní diference MKV - lidské vztahy	

7. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Mluvnice				
Tvarosloví - slovní druhy, jejich charakteristika, skloňování či časování	vyjmenuje, roztrídí a definuje slovní druhy, užívá je ve správném tvaru i kontextu		EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Pravopis - velká písmena, i/y	shrne pravopisná pravidla, odůvodňuje jimi správnost textů učebnice, autentických materiálů i své vlastní tvorby	NJ - interferenční jevy	VMEGS - objevujeme Evropu a svět	
Význam slov - sousloví, rčení, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma a odborné názvy	rozpozná, vysvětlí a následně užívá obrazná spojení	D - tradice některých rčení	OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy MKV - kulturní diference	
	rozliší slova jednoznačná a s přeneseným významem			
	vhodně používá slova se slohovým a citovým zabarvením a odborné názvy			
Slovní zásoba a tvoření slov	uvádí, rozlišuje a příklady dokládá hlavní způsoby obohacování slovní zásoby shrne pravidla tvoření slov	Ch, NJ - tvoření nových slov		

	uvádí příklady současného přejímání slov z jiných jazyků		VMEGS - Evropa a svět nás zajímá VMEGS - jsme Evropané	
Skladba	rozlišuje a definuje větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent, dále druhy větných členů, souvětí, vedlejších vět a poměrů mezi větami	NJ - interferenční jevy		
	využívá znalosti při analýze a tvorbě vět, které vhodně navazuje do souvislého projevu		OSV - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí	
Literatura				
Tvořivé činnosti s literárním textem	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - vlastními slovy vyjadřuje obsah přečteného textu a jeho smysl, charakterizuje jednotlivé části a jazyk literárního díla		OSV – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální	
Interpretace literárních nebo jiných děl	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - stylizuje své názory na přečtené literární dílo, divadelní nebo filmové představení		OSV – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální	
Tvořivé činnosti s literárním textem, lidová slovesnost	tvorí vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vv – ilustrace k četbě	OSV – Kreativita – cvičení pro rozvoj zákl. rysů kreativity	
Nejstarší literatura	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - charakterizuje nejstarší literární památky	D – Sumerové, antika, historie českých zemí Ov (vlast, vlastenectví) Hv - nejstarší české duchovní písně	MKV - kulturní diference	
Lidová slovesnost Národní obrození	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - uvědomuje si význam lidové slovesnosti charakterizuje národní obrození a uvědomuje si jeho význam	Ov (vlast, vlastenectví)	MKV - kulturní diference	
Literatura 2. pol. 19. stol.	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - uvádí významné představitele české literatury 2. pol. 19. stol.	D – dějiny českých zemí	MKV - kulturní diference	
Tvořivé činnosti s literárním textem Interpretace literárních děl Literatura 2. pol. 19. stol.	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - využívá fond školní knihovny		OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Sloh				
Vypravování	užívá vhodné verbální, nonverbální i paralingvální prostředky řeči	D - bratr Paleček	OSV - sociální rozvoj - komunikace	
	tvořivě, gramaticky a věcně správně se	INF – práce		

	projevuje; aplikuje znalosti o stavbě a oživení textu	v Microsoft Office Word		
Popis uměleckých děl, výrobků, pracovních postupů; líčení	dorozumívá se výstižně, vhodnými prostředky a odbornými názvy	VV - popis obrazu	EV - vztah člověka k prostředí	
	uspořádá informace v textu; vytvoří koherentní text	P - popis zvířat		
		PV - popis batiky		
Charakteristika vnitřní a vnější	diskutuje s ohledem na zásady komunikace		OSV - sociální rozvoj - poznávání lidí	
	užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru			
Životopis, žádost	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	I - ustálené šablony na internetu	OSV - osobnostní rozvoj - sebezpoznaní a sebezpečí	
	vytvoří vlastní životopis a žádost s ohledem na jejich ustálené formy			
Pozvánka	tvořivě vyjádří svůj komunikační záměr	VV - výtvarné ztvárnění pozvánky	OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy, MV – stavba mediálních sdělení	
Výtah	vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu	F, Ch - texty z učebnic i autentické		
	připraví a přednese referát			

8. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Mluvnice				
Jazyk a jeho útvary - nářečí	rozlišuje spisovný jazyk od nářečí a nadnářečních útvarů a správně je užívá	D - nejstarší písemné prameny, vznik nářečí	OSV - rozvoj schopností poznávání	
Čeština jako jeden ze slovanských jazyků	rozlišuje slovanské jazyky od neslovanských, vnímá podobnosti a rozdíly	D - dělení Slovanů Z - místopis Evropy	VMEGS - objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané, MKV - multikulturalita	
Slovotvorba - odvozování, skládání, zkracování, přejímání	rozlišuje a uvádí nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a tvoření českých slov, uvádí změny ve slově			
Pravopis přejatých slov	objasní a užívá správný pravopis lexikální, slovtvorný i morfologický	AJ, NJ - odvozování slov, problém interference		
Tvarosloví - opakování probraného učiva	uvádí změny ve slově, třídí slovní druhy a používá spisovné tvary slov			
Nepřavidelnosti skloňování některých podstatných jmen	objasní a užívá správný pravopis lexikální, slovtvorný i morfologický			
Skloňování obecných jmen přejatých	objasní a užívá správný pravopis lexikální, slovtvorný i morfologický	AJ, NJ - odvozování slov, problém interference		
Skloňování cizích	objasní a užívá správný pravopis	D - známé	VMEGS -	

vlastních jmen	lexikální, slovtvorný i morfologický	osobnosti dějin, VV - výtvarníci, HV - hudební skladatelé	objevujeme Evropu a svět	
Skloňování zájmena tentýž	objasní a užívá správný pravopis lexikální, slovtvorný i morfologický			
Určování gramatických kategorií sloves - opakování	rozlišuje jednotlivé tvary sloves, dokáže je pojmenovat a určit, objasní a užívá správný pravopis lexikální i morfologický			
Určování slovesného rodu, vidu, třídy a vzoru	uvědomuje si sémantické souvislosti vyplývající ze slovesného rodu a časové vztahy vyplývající ze slovesného vidu, určuje slovesnou třídu a vzor, objasní a užívá správný pravopis lexikální, slovtvorný i morfologický			
Skladba - věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent	rozliší větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent	AJ, NJ - skladba věty v cizím jazyce		
základní skladebná dvojice - opakování	určí a rozliší druhy podmětu, přísudku, vyhledá je ve větě			
Rozvíjející větné členy - opakování a prohloubení znalostí	objasní vztahy závislosti a řízenosti, rozlišuje jednotlivé větné členy, sám je aktivně používá	AJ, NJ - skladba věty v cizím jazyce		
Významová poměr mezi složkami několikanásobného větného členu	vyhledá informace k řešení problémů			
Přístavek	rozliší přístavek, objasní syntaktický pravopis - interpunkci			
Rozbory věty jednoduché - opakování a prohloubení znalostí	určí základní skladebnou dvojici, objasní vztahy závislosti a řízenosti, rozlišuje jednotlivé větné členy, sám je aktivně používá			
Souvětí podřadné - druhy vedlejších vět, větný rozbor	využívá znalostí jazykové normy při tvorbě jazykových projevů			
Literatura				
Tvořivé činnosti s literárním textem	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - vlastními slovy vyjadřuje obsah přečteného textu a jeho smysl, charakterizuje jednotlivé části a jazyk literárního díla		OSV – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální	
Interpretace literárních nebo jiných děl	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - stylizuje své názory na přečtené literární dílo, divadelní nebo filmové představení, porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování		OSV – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální	
Tvořivé činnosti s literárním textem	tvorí vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vv - ilustrace k četbě	OSV – Kreativita – cvičení pro rozvoj zákl. rysů kreativity	
Literatura 1. pol 20.	rozlišuje základní literární druhy a žánry,		MKV - kulturní	

stol.	porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele		diference poznávání vlastního kulturního zakotvení	
Literatura mezi válkami významní představitelé literatury 1. pol. 20. stol.	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře charakterizuje období mezi 1. a 2. světovou válkou z hlediska literatury - uvádí významné představitele	D – světové dějiny a dějiny českých zemí	MKV - kulturní diference poznávání vlastního kulturního zakotvení	
Tvořivé činnosti s literárním textem Interpretace literárních děl Literatura 1. pol. 20. stol.	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - využívá fond školní knihovny		OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Sloh				
Charakteristika literární postavy	tvořivě, gramaticky i věcně správně se projevuje (písemně i ústně)		OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Líčení	využívá znalostí jazykové normy při tvorbě jazykových projevů	VV - výtvarné vidění světa	OSV - kreativita	
Výklad	využívá znalostí jazykové normy při tvorbě jazykových projevů, ověřuje fakta pomocí otázek, odlišuje je od názorů a hodnocení; dodržuje základní části a znaky dopisu, vhodně ho formuluje vzhledem k jeho typu	D, Z, F, Ch, OV - odborné znalosti	MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení	
Výtah	vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu; připraví a přednese referát	D, Z, F, Ch, OV - odborné znalosti INF – práce s internetovými texty	MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení	
Úvaha	ověřuje fakta pomocí otázek, odlišuje je od názorů a hodnocení; dodržuje základní části a znaky dopisu, vhodně ho formuluje vzhledem k jeho typu	OV - morálka	OSV – kreativita, komunikace	
Obecné poučení s slohu	zopakuje si základní pojmy, rozliší základní funkční styly			

9. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Mluvnice				
Slovanské jazyky	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	D - stěhování národů Z - slovanské národy	VMEGS - objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané, MKV - multikulturalita	
Vývoj českého jazyka, útvary českého jazyka	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	D - dějiny českých zemí	VMEGS - objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané, MKV - multikulturalita	
Zvuková stránka jazyka - hláskosloví, spisovná výslovnost,	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku			

zvuková stránka věty, psaní a výslovnost slov přejatých - prohlubování znalostí				
Slovotvorba - stavba a tvoření slov, pravopis - prohlubování znalostí	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu			
Význam slov - slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma, odborné termíny - prohlubování znalostí	rozlišuje význam slov a významovou nadřazenost, uvědomuje si bohatství mateřského jazyka, užívá jej v celé jeho šíři, rozlišuje spisovnou češtinu od nespisovné, rozlišuje slova neutrální a citově zabarvená objasní a užívá správný pravopis lexikální i morfologický vzhledem k homonymii			
Tvarosloví - slovní druhy - prohloubení znalostí	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci, určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu, píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary			
Skloňování obecných jmen přejatých	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém písemném i mluveném projevu, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Aj, Nj - slovní zásoba		
Skloňování cizích vlastních jmen	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém písemném i mluveném projevu, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	D - historické osobnosti VV - významní umělci HV - významní skladatelé	OSV – poznávání lidí	
Slovesa a jejich tvary, gramatické kategorie	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém písemném i mluveném projevu, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary			
Přechodníky	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém písemném mluveném projevu, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary			
Psaní velkých písmen	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace, samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Z - zeměpisné názvy OV - názvy institucí, dokumentů apod. D - názvy historických událostí		
Skladba				
Věta jednoduchá, větné rozbory - prohlubování znalostí	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí, v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický, a to ve větě jednoduché i souvětí		MV - stavba mediálních sdělení	

Samostatný větný člen, osamostatnělý větný člen, elipsa	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace, samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		MV - stavba mediálních sdělení	
Souvětí - větné rozbory - prohlubování znalostí	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace, samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		MV - stavba mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení	
Interpunkce v souvětích	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje, zvládá základní příklady syntaktického pravopisu		OSV - komunikace	
Textová syntax	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí		OSV - komunikace, MV - stavba mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení	
Literatura				
Tvořivé činnosti s literárním textem	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - vlastními slovy vyjadřuje obsah přečteného textu a jeho smysl, charakterizuje jednotlivé části a jazyk literárního díla seznamuje se základními rysy výrazného individuálního stylu autora		OSV – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální	
Interpretace literárních nebo jiných děl	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - stylizuje své názory na přečtené literární dílo, divadelní nebo filmové představení rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - srovnává knižní, filmové či divadelní zpracování námětu		MV - vnímání autora mediálních sdělení OSV – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální	
Tvořivé činnosti s literárním textem	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vv – ilustrace k četbě	OSV - Kreativita	
Tvořivé činnosti s literárním textem interpretace literárních děl	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	D - Pražské jaro 1968, normalizace		
Literatura po roce 1945 - významní představitelé poezie, prózy a dramatu	charakterizuje období po 2. světové válce z hlediska literatury uvádí základní literární směry v české a světové literatuře rozeznává lyrické a epické žánry, jejich významné představitele	D - historické souvislosti		
Tvořivé činnosti s literárním textem	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších		OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	

Interpretace literárních děl Literatura 2. pol. 20. stol.	informačních zdrojích - využívá fond školní knihovny			
Sloh				
Teorie funkčních stylů	rolišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru, uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování, píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry		MV - stavba mediálních sdělení	
Vypravování s uměleckými prvky	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů, uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	INF – práce s Microsoft Office Word	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Tiskopisy	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování, sepíše vlastní strukturovaný životopis		VDO - občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát	
Výklad, výtah	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	odborné předměty dle zájmu žáka	MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Proslov	rolišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává		OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Diskuse	zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		OSV - komunikace, MKV - lidské vztahy	
Publicistické útvary - zpravodajské útvary, úvahové útvary, přechodné útvary	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	OV - globální problémy lidstva	MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, stavba mediálních sdělení, EV – vztah člověka k prostředí	
Souhrnné poučení o slohu				

6.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. stupeň

Cizí jazyk a další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců, jak v jejich

osobním životě, tak v dalším jejich studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získávání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka
- porozumění významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Formy realizace:

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- olympiády
- příležitostné akce
- projekty

Časová dotace: 3 hodiny týdně, od 6. do 9. ročníku, 2 hodiny týdně další cizí jazyk

Místo realizace v jazykových učebnách, v učebnách VT.

Dělení – na skupiny v rámci ročníku.

Průřezová témata:

- OSV Sociální rozvoj
- EGS Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
- MKV Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita, Etnický původ
- MDV Tvorba mediálního sdělení
- EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
- VDO Občanská společnost a škola

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- Žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- Žáci propojují získané poznatky do širších celků
- Žáci poznávají smysl a cíl učení

Postup: vedení žáků k ověřování výsledků, zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou schopni pochopit problém
- Žáci umí vyhledat vhodné informace

Postup: kladení vhodných otázek, umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- Žáci komunikují na odpovídající úrovni
- Žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup: vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu, vytváření příležitostí pro kumulaci mezi žáky, vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ve skupinách

Kompetence sociální a personální

- Žáci spolupracují ve skupině
- Žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry týmu
- Žáci jsou schopni sebekontroly

Postup: hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok, vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti, podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- Žáci respektují názory ostatních
- Žáci se umí rozhodnout podle dané situace

Postup: vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů, vedení žáků k diskusi, vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- Žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup: napomáhání při cestě ke správnému řešení, zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků,

Vyučovací předmětem prolínají průřezová témata:

OSV - poznávání lidí, sebepojetí sebepoznání, osobnostní rozvoj, sociální rozvoj

EGS - jsme Evropané, Evropa a my, Objevujeme Evropu a svět

MKV - Lidské vztahy

MDV - tvorba reklamy

EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí

Učební osnovy

3. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
Greetings	pozdraví, rozloučí se, osloví osobu, vyjádří jednoduchý souhlas, nesouhlas představí se, odpoví na otázky týkající se jeho osoby		MKV - kulturní rozdíly, lidské vztahy	
In the classroom	pojmenuje základní školní pomůcky			
Numbers	Zná čísla 1 - 20			
Spelling	Umí vyhláskovat anglická slova			
Dialogue	rozumí jednoduchým příkazům, vyjádří náladu a pocit, zdvořilostní fráze fráze <i>I like, I don't like</i> Otázka <i>Do you like?</i> Odpovědi <i>Yes, I do. No, I don't.</i>	pokud je možno, je vhodné učivo prolínat do všech ostatních předmětů		
Parts of body	seznámí se s tvorbou množného pravidelného čísla, pojmenuje části hlavy, těla a obličeje			
Family	mluví o členech rodiny, počtu sourozenců	Projekt RODINA	EGS – Evropa a svět nás zajímá	
Food	objedná si jídlo, mluví o tom, co má rád a co rád nemá			
Animals	určuje co je na obrázku, využívá dřívější znalosti k rozřídění informací zná pojmenování nejznámějších zvířat			
Clothes	zná názvy základních kusů oblečení			
Revision	přirazuje slova k písmenům abecedy, zeptá se na základní údaje, seznámí nás s rodinou, o které řekne základní informace s použitím určení velikosti, barev, počtu, pocitů, tvoří jednoduché otázky a odpovědi			

4. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Pořádek slov ve větě, kontext	rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům			
Do you like..? Food. Breakfast, dinner, lunch,	I like/I don't like popíše, co má rád k jídlu			
Poslech a chápání slov v kontextu. Množné číslo podstatných jmen.	rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů		MKV - multikulturalita	
Sloveso CAN + otázka	popíše co umí, zeptá se, co umí ten druhý			
Předložky místní, orientace v místnosti, furniture, rooms. Where is..?	popíše místnost a umístění známých předmětů, pojmenuje místnosti v bytě			
Colours, numbers 1-20.	pojmenuje barvy, počítá do 20			
Orientace na ulici, ve městě, popis směru k danému cíli, používá předložky místa. Where is..?	popíše na jednoduchém plánu cestu s použitím místních předložek, orientuje se ve směru pravá / levá			
Co má oblečeno? Clothes, seasons. What's the weather like?	I'm wearing, what is he/she wearing? Určí roční období, popíše počasí, druh a barvu oblečení.			
Wild animals, parts of animal bodies It has got/hasn't got, has it got?	divoká zvířata a části jejich těl; on má/nemá, má on? kladná a záporná odpověď			
Aktivity ve volném čase. Hobbies, sports, can/ can't.	řekne co dělá ve svém volnu, používá danou slovní zásobu, koníčky, sporty, umím/neumím, umí/neumí			
What do you do on Sunday? Weekdays, months.	řekne, co který den dělá, dny v týdnu, měsíce v roce			
Opakování	pravidla komunikace v běžných situacích dne			

5. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Úvodní konverzační fráze, názvy anglicky mluvících zemí	užívá frázi v jednoduchém rozhovoru-jméno, země původu kamaráda	Z – anglicky mluvící země	OSV – sociální rozvoj - komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - multikulturalita	
Číslovky 0 – 100, a/an, názvy barev, přídavná jména	pojmenuje a stručně popíše jednoduché předměty, přečte číslovky zapsané číslicí, zapíše číslovky slovy, vypočítá jednoduché diktované nebo slovy zapsané příklady	M – sčítání a odčítání do 100		
Pokyny ve třídě	s porozuměním reaguje na pokyny, sám pokyny zadává			
Anglická abeceda	rozliší zvukovou a grafickou podobu jednotlivých písmen, zapíše spelovaná slova, sám zpětně speluje			

Přivlastňovací pád	vyjadřuje, komu co patří			
Množné číslo podstatných jmen, vazba there is/are, místní předložky	popíše jednoduchý obrázek s rozlišením počtu a polohy předmětů a osob,			
Sloveso to be v kladném i záporném tvaru, v otázce, přivlastňovací zájmena	představí sebe i svou rodinu, určí věk osob, užívá jednoduchých frází k vedení rozhovoru – jméno, věk, bydliště kamaráda nebo člena rodiny		OSV – sociální rozvoj – komunikace, poznávání lidí projekt – pozdrav z prázdnin	
Sloveso to have v kladné, záporné větě i v otázce, dny v týdnu, názvy vyučovacích předmětů	popíše svůj školní rozvrh, vyjádří, který je jeho oblíbený den a proč		OSV -projekt - Můj rozvrh hodin	
Sloveso can	popíše činnosti, které on i ostatní lidé umí/neumí			

6. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cilové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Vazba there is/are, místní předložky	popíše své město, užívá názvů budov ve městě, vyjádří, kde se co nachází, popíše dům nebo byt, ve kterém bydlí, užívá názvů místností a jejich vybavení, vyjádří, kde se co nachází		projekt – Moje město, můj byt	
Přídavná jména, části těla	popíše vzhled osob, zvířat, věcí, části těla lidského i zvířecího	Vv – kresba lidské postavy ČJ – popis osoby PRV – části lidského těla		
Přítomný čas průběhový	vyjádří, co kdo dělá v tomto okamžiku, popíše jednoduché domácí práce popisuje, co právě dělá	PRV – domácí práce, pomoc v domácnosti		
Přítomný čas prostý a průběhový	rozliší činnosti pravidelné a právě probíhající, vytváří a překládá věty za užití času přítomného prostého, nebo průběhového, zobecňuje, aplikuje časy na denní režim, použije přítomný čas průběhový na denním režimu s užitím was, were		OSV – osobnostní rozvoj - sebeorganizace a seberealizace	
Přítomný čas prostý	sestaví ústně i písemně svůj denní režim použije otázku ke zjištění osobních údajů a popisu osob	OV – denní režim	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	
Předložky	popisuje třídu, svůj pokoj, byt	OV – uspořádání bytu	OSV – sociální rozvoj –	

			komunikace	
Řadové číslovky, datum	užívá k nakreslení kalendáře své rodiny a ukáže důležité dny v životě rodiny i člověka	M, ČJ -řadové číslovky F – čas INF – práce s Microsoft Office Excel (tvorba tabulky)	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí projekt – my family celebrations	

7. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Předmětný tvar, some, any	užívá some, any ve větách			
Počítatelnost a nepočítatelnost, vyjádření budoucnosti pomocí going to	vyjmenuje názvy jídel, nádobí, sestaví jednoduchý jídelníček, použije fráze v restauraci	VZ - zdravá výživa		
Stupňování přídavných jmen, porovnání pomocí as...as	aplikuje na srovnání podle věku, výšky –lidí, porovnává zvířata, státy světa návrat k přídavným jménům se zaměřením na protiklady	Z - státy světa P - názvy zvířat INF – kvízy, prezentace	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
Příslovce a jejich postavení ve větě	sestaví tabulku svých povinností, tvorba pomocí -ly	ČJ - české stupňování příd. jmen INF – práce s Microsoft Office Excel		
Sloveso have to		OV - osobnost	OSV- osobnostní rozvoj – sebepojetí a sebepoznání	
Minulý čas u pravidelných a nepravidelných sloves Použití ago	zařadí slovesa do systému minulých časů, použije ve větách, vyjadřuje, co se stalo v minulosti, užívá slovesa k nakreslení kalendáře své rodiny a ukáže důležité dny	OV - rodina, svátky v průběhu roku OV - osobnost žáka	OSV- osobnostní rozvoj - sebepojetí a sebepoznání	

		ČJ - minulý čas, pořadí slov ve větě		
Gerundium	popíše, co má a nemá rád, používá -ing u sloves určí, co se chystá dělat pomocí going to aplikuje na oznamovací větu i otázku			

8. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Přítomný čas prostý Přítomný čas průběhový	užití časových a frekvenčních příslovcí při popisu běžného života popis obrázku a právě probíhajícího děje			
Budoucí čas - will Blízká budoucnost – vazba going to	vyjádření budoucnosti, will - tvorba otázky a záporu použije will při nabídce, návrhu, rozhodnutí vazba I think, I don't think, I hope, I believe rozdíl mezi will a going to		OSV- osobnostní rozvoj - sebepojetí, sebepoznání, sociální rozvoj – poznávání lidí projekt – Naše budoucnost	Projekt – My future
Minulý čas průběhový Minulý čas prostý Everyday expressions	objasní, co se stalo v minulosti vyjadřuje dva minulé děje probíhající současně pravidla užití obou časů v narativu, časová osa lifetime, sports, likes / dislikes	Z - časová pásma	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	

9. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Předpřítomný čas - since, for	rozlíší život dříve a dnes určí použití času, utvoří otázku i zápor,	D – z měny VTR ČJ – minulý čas	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí	

Minulý čas x předpřítomný čas	užívá tvary minulé i tvary přičestí rozpozná a dovede určit rozdíly mezi minulým a předpřítomným časem			
	ever, never			
Číslovky	zapiše a vyjmenuje číslovky od 1000, letopočty, desetinná čísla	M – desetinná čísla, letopočty, D – časová osa		
Předložky Určitý a neurčitý člen v zeměpisných názvech	popíše a objasní cestu ve městě orientace ve městě	Z - Velká Británie Ch – prvky	OSV – sociální rozvoj – komunikace, VMEGS – objevujeme Evropu a svět	
Modální slovesa	rozliší can, cannot, must, mustn't, have to, don't have to, should, shouldn't,	OV - povinnosti, pravidla chování	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy	
Modální slovesa - can, must v budoucím čase	používá budoucí čas modálních sloves při popisu zdravého životního stylu, cvičení, jídlo	VZ – zdravá výživa P – části těla		

6.1.3 Německý jazyk jako druhý cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsahy:

Nj naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat RVP ZV. Poskytuje žákům nástroj komunikace s lidmi z různých částí Evropy i světa, poznávání jejich života a kulturních tradic. Zvyšuje mobilitu v dalším studiu, pracovním uplatnění i osobním životě. Zlepšuje podmínky pro mezinárodní porozumění a spolupráci.

Výuka je zaměřena na komunikativní dovednosti na jednotlivých úrovních Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Důraz je kladen na dialogy, samostatný ústní projev, psaní, čtení a poslech s porozuměním. Žáci si osvojí správnou výslovnost, slovní zásobu odpovídajících tematických okruhů, nový německý pravopis i základní gramatické struktury. Seznámí se rovněž s realitami německy mluvících zemí.

Formy realizace:

Vyučovací hodiny probíhají formou frontálního vyučování, skupinové a samostatné práce. Žáci pracují s počítačovými programy, internetem, autentickými texty, časopisy, slovníky a knihami. Účastní se různých soutěží, exkurzí a projektů. Jsou aktivizováni dramatizacemi i hrami.

Místo realizace:

Výuka probíhá v jazykové učebně s možností použití CD a DVD přehrávače, videa a počítače s projekcí na plátno. Dále v počítačové učebně a učebně s interaktivní tabulí. Jsou využívány i třídy kmenové a knihovny.

Časová dotace:

Druhý jazyk – Nj se vyučuje v 7. – 9. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně.

Průřezová témata:

OSV - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí
 OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace
 OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy
 OSV - sociální rozvoj - poznávání lidí

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá
 VMEGS - objevujeme Evropu a svět

MKV - kulturní diference

EV - vztah člověka k prostředí
 EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí
 EV – ekosystémy

MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 MV - fungování a vliv médií ve společnosti
 MV - tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie**Kompetence k učení:**

- efektivně získává poznatky z různých zdrojů (internet, časopisy, knihy apod.)
- osvojuje si slovní zásobu ve vztazích (asociogramy, protiklady apod.)
- pracuje s portfoliem (sebehodnocení, autonomní učení)
- pracuje s chybou (krok ke zlepšení)
- systematizuje své znalosti gramatických jevů

Kompetence k řešení problémů:

- orientuje se v cizím jazykovém prostředí (vyhledá dopravní spoj apod.)
- uplatňuje intuici, fantazii a improvizaci
- zpracovává projekty (plánuje, spolupracuje v týmu)
- ověřuje si teoretické poznatky v praxi a aplikuje je při dalších činnostech
- sám nebo se spolupracovníky volí nejlepší řešení problému

Kompetence komunikativní:

- využívá všechny prostředky komunikace (verbální, nonverbální i paralingvální)
- rozšiřuje si slovní zásobu, vytváří v ní systém
- komunikuje s lidmi z jiných zemí
- sebevědomě a kultivovaně komunikuje, odbourává bariéry
- pomůže partnerovi, který nekomunikuje dobře

Kompetence sociální a personální:

- prosazuje svůj názor při týmové spolupráci a respektuje názory ostatních
- pozoruje jiné zvyky a vztahy v cizích zemích
- hodnotí a srovnává sebe a ostatní
- rozlišuje a respektuje dané komunikační role
- hledá rezervy u sebe i ostatních

Kompetence občanské:

- zodpovědně plní zadané úkoly
- chová se empaticky, tolerantně a slušně
- respektuje a ochraňuje tradice rodinné, české i cizí
- chrání životní prostředí
- poznává problémy v jiných zemích

Kompetence pracovní:

- využívá vědomosti a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- dodržuje řady učeben i bezpečnostní zásady
- formuje si pracovní návyky (vedení portfolia apod.)
- pracuje s mapou, schématem, grafem, internetem apod.
- prezentuje výsledky vlastní práce i práce týmu

Učební osnovy

7. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Pozn.</i>
Audioorální kurz	vyslovuje a čte foneticky správně	ČJ - slova převzatá, internacionalismy		
Abeceda, pozdravy v německy mluvících zemích	reaguje na jednoduché fráze a pokyny	Z - německy mluvící země	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá	
Dny v týdnu, čísla 1 - 20	rozlišuje grafickou podobu slova od mluvené			
Barvy, jména	používá dvojjazyčný slovník			
Jmenuju se, bydlím v ...	krátce se představí a poděkuje	ČJ - správný styl mluveného slova	OSV - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí	
Časování pravidelných sloves v přítomném čase + osobní zájmena	chápe a správně užívá systém koncovek, napíše jednoduché písemné sdělení			
Časování slovesa „sein“ v přítomném čase	vytvoří vhodnou otázku			
Formulář	vyplní základní údaje do formuláře	INF – práce s Microsoft Office Excel		
W- a zjišťovací otázky	získává informace, prosí			
Má rodina	představí členy rodiny		OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy	
Zájmena "mein, dein"	popíše fotografii			
Přídavné jméno v přísudku	orientuje se v krátkém textu a obměňuje ho			
Vazba "von X Pamelas"	vypráví příběh, i podle obrázku			

Přátelé, volný čas	popíše osobu a vypráví o ní	OV - organizace a využití volného času	OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace	
Časové údaje s "um"	vypráví o zájmech svých i ostatních			
Nepřímý pořádek slov ve větě	čte s porozuměním			
Škola, školní potřeby	pojmenuje předměty a školní potřeby	M, VV - školní potřeby		
Člen určitý, neurčitý, zápor "kein"	popíše předměty nebo se na ně zeptá			
Rozkazovací způsob (lexikálně),	užívá fráze			
Mé záliby	konverzuje o koníčcích	I - e-mail, chat	OSV - osobnostní rozvoj - sebezpoznání a sebezpojetí	
Časování sloves v přítomném čase	vyhledá či zjistí potřebnou informaci			
Časové údaje s "am"	popíše činnosti během týdne			
Jmenuji se, bydlím v ... Moje obec	krátce se představí a poděkuje, pohovoří krátce o své obci, v níž bydlí	Z – státy EU světa	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
Má rodina	představí členy rodiny, uvede jejich povolání			

8. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Pozn.</i>
Počítač, názvy zvířat a školních pomůcek	napiše gramaticky a formálně správný e-mail	Př- popis zvířat INF – e-mail	OSV - sociální rozvoj - poznávání lidí	
Časování slovesa "haben" v přítomném čase	popíše, co má nebo koupí			
4. p. podstatných jmen + „ein, kein“ ve 4.pádě	hovoří o domácích mazlíčcích			
Přivlastňovací zájmena				
Pozvánky	zformuluje jednoduchou pozvánku	ČJ - stylizace pozvánky	OSV - sociální rozvoj - poznávání lidí	
Předložka "in" ve 3. p.	popíše místo			
Čísla do 100	provádí základní matematické úkony	M - početní úkony		
Časové údaje s "im, um" „Wie spät ist es?“	určí roční období, měsíce, vyjádří přesný čas			
O prázdninách, předložky "nach, in"	vyjádří cíl cesty a koupí jízdenku		OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace	
Vazba "ich möchte" + její celé časování v přítomném čase	zamluví ubytování			
Evropské země	napiše pozdrav z dovolené	Z - státy EU, světa	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá	

Časování nepravidelných sloves v přítomném čase	sdělí údaje o sobě			
Evropské země, cestování, dopravní prostředky	napiše pozdrav z dovolené, mluví o památkách, jmenuje dopravní prostředky, koupí si jízdenku	Z – státy EU světa	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
Reálie německy mluvících zemí	pracuje s mapami, hovoří o základních reáliích	Z – německy mluvící země	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
Fráze „es gibt“ + 4.pád	užívá správně 4. pád ve spojení s vazbou „es gibt“, správný slovosled			
Bydlení	Popíše pokoj, nábytek			
Předložky se 3. a 4. pádem, „wo?“ 3.pád	popíše místnosti v domě, nábytek, popíše dům svých snů	OV – domov, rodina	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání, sebepojetí	
Slovesa s odlučitelnou předponou	poslouchá různé typy cvičení, hovoří o činnostech během roku	RV – organizace času		

9. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
Tvoření otázek	zeptá se na směr cesty			
Nepřímý pořádek slov	popíše jednoduše cestu			
Předložky se 3. a 4.p. „wohin?“ 4. pád	osvojí si slovní zásobu pro orientaci ve škole, v budově	OV – znalost školního prostředí		
Předložka „für“ + osobní zájmena ve 4. pádě	přijme a odmítne pozvání	ČJ - stylizace pozvánky		
Další nepravidelná slovesa a slovesa s odlučitelnou předponou	správně vyslovuje obtížnější slova			
Denní program	napiše o povinnostech během dne	ČZ – zdravý životní styl	OSV - sociální rozvoj - poznávání lidí	
Číslovky nad 1000	píše číslovky	M - početní úkony		
Množné číslo podstatných jmen	osvojí si názvy potravin	Př – zdravý jídelníček		
3.p. podstatných jmen + člen určitý, přivlastňovací zájmena ve 3. pádě	vede dialog o tom, komu pomáhá			
Časování slovesa „müssen“ v přítomném čase	vyslovuje foneticky správně			
Časování sloves „können, dürfen“ v přítomném čase	komunikuje o tom, co se ve škole smí a nesmí	OV – práva a povinnosti ve škole		
Podmět „man“	popíše týdenní program, školní předměty	OV - organizace a využití volného času	MDV – stavba mediálního sdělení	
Časové údaje	píše správně řadové číslovky			
Berlín a jeho památky	reprodukuje obsah textu			
Spojení „weh tun“	vyjádří, které části těla mohou bolet	Př - anatomie člověka	OSV – řešení různých situací	
Osobní zájmena ve	vede rozhovor			

3.p.č.j.				
Rozkazovací způsob (gramaticky)	dává rozkazy a pokyny	ČZ – komunikace mezi lidmi	OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace	
Préteritum „sein, haben“	vypráví příhodu	INF – práce s Microsoft Office Word		
Předložky se 3.p.	orientuje se v plánu města			
Časování slovesa „wollen“ v přítomném čase	sdělí, čím chce jezdit, dopravní prostředky			
Množné číslo podstatných jmen	vyjmenuje oblečení po celý rok		MKV – kulturní diference	
Další nepravidelná slovesa, počasí	popíše své oblečení a počasí			
Svátky	popíše ústně i písemně	OV, ČZ – tradice, svátky	OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy	
Země a kontinenty	vyjádří své plány na prázdniny		VMEGS - EU	
Perfektum pravidelných sloves	vypráví o dovolené	Z – problematika cestování	MDV - tvorba mediálního sdělení	
Perfektum nepravidelných sloves	vypráví o průběhu dne	ČZ – pomoc v domácnosti		
Stupňování přídavných jmen a příslovcí	porovnává s „als“	Př – srovnání zvířat		
Země, kontinenty, cestování, dopravní prostředky	vyjádří své plány na prázdniny, vyjmenuje dopravní prostředky, které používá, vede krátký rozhovor u přepážky			

6.2 Matematika a její aplikace

5.2.1. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. stupeň

Vyučovací předmět matematika na 1. stupni je realizována v 1. až 5. ročníku následujícím způsobem: v 1. ročníku 4 hodiny týdně, ve 2. až 5. ročníku 5 hodin týdně. Z disponibilní časové dotace jsme předmět posílili o 2 hodiny.

Vyučuje se především v kmenových třídách a též se využívá počítačová učebna. K práci v hodinách matematiky používáme různé formy práce, metody i všechny dostupné vyučovací pomůcky. V nižších ročnících klademe důraz na maximální názornost při vyučování a praktické činnosti žáků vycházející ze situací běžného života. Předmět je tudíž zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv znalostí a vědomostí. Věnujeme se individuálně dětem, nápravná péče pro děti se SPU je samozřejmostí.

Žáci jsou vedeni k zvládnutí základních dovedností a početních operací tak, aby splnili potřebné výstupy.

Upřednostňujeme úsudek, logické myšlení a činnostní charakter učení. Nároky zvyšujeme dle schopností a zájmu žáků. Podle podmínek je do výuky zařazováno rozšiřující učivo.

V tomto předmětu je realizováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Prolíná přirozeně od 1. do 5. ročníku, s jejími aspekty se setkáváme v každodenní praxi na 1. stupni a ihned na ně reagujeme a využíváme. Z tohoto důvodu není toto téma rozepsáno do jednotlivých ročníků.

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Učitel srozumitelně vysvětluje, co se mají děti naučit.
- Pomáhá přesně a stručně užívat matematického jazyka včetně symbolů.
- Podporuje rozvoj logického myšlení zařazováním problémových úloh, kvízů a hádanek.

- Podporuje u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh.

Kompetence k řešení problémů

- Rozvíjí a podporuje důvěru ve vlastní schopnosti, vytrvalost a přesnost.
- Nabízí dostatek úloh a příkladů z reálného života, vedoucích k samostatnosti při řešení problémů.
- Učí se provádět rozbor problémů – odhad výsledků, volba postupů, vyhodnocení správnosti výsledků.
- Vede žáky k plánování činností, úkolů a postupů.
- Zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci.

Kompetence komunikativní

- Aktivně a s porozuměním užíváme matematického jazyka včetně matematické symboliky.
- Vedeme žáky k vysvětlování matematických situací vlastními slovy.
- Pracujeme s grafy, tabulkami, diagramy.
- Žáci využívají informační a komunikační prostředky.
- Učíme se spolupracovat ve skupinách.

Kompetence občanské

- Nabízíme dostatečné množství úloh z reálného života dětí, jejich zájmové činnosti, zařazujeme úlohy s ekologickou tematikou.

Kompetence pracovní

- Využíváme základních pracovních dovedností v učivu matematiky (modelování a výroba různých těles), nabízíme žákům projekty, kde tyto skutečnosti budeme rozvíjet.
- Vedeme žáky k zodpovědnosti, učíme dokončovat práci.
- Upevňujeme pracovní návyky např. při rýsování, přípravě pomůcek...

2. stupeň

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku 4 hodiny týdně. Souběžně probíhají dvě vyučovací metody: klasická a alternativní.

Vzdělávání v matematice zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů a algoritmů řešení
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování (užívání „selského“ rozumu)

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, hodnota vzorce, rovnice, zeměpis – měřítko mapy, azimut, zeměpisná poloha, chemie - řešení rovnic, převody jednotek, informatika – dvojková soustava, GPS, dějepis – římské číslice, záporná čísla – „před Kristem“)

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV, VDO - důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost, práce s mapou, slevy, půjčky a úroky, využití poměru,
- EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, stav a ochrana životního prostředí
- EGS – srovnání států, HDP, grafy,

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií

- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Učební osnovy

1. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
Počítání do 10	třídí do skupin dle vzoru (tvar, velikost, barva). určí počet prvků v souboru a vytvoří soubor s daným počtem prvků. používá číslice 0 - 10, umí je přečíst a napsat, uspořádá čísla podle velikosti, porovnává množství, orientuje se na číselné ose 0 - 10, používá matem. symboly $<$ $>$ $=$.	ČJ - orientace na stránce, počet písmen a slabik, psaní číslic, matematických symbolů a příkladů, poslech a rozbor		

	provádí početní operace + - do 10 s názornou pomůckou, dle individuálních potřeb řeší úlohy na porovnávání a úlohy s využitím počet. operací + -	SÚ, čtení SÚ s porozuměním, její stručný zápis. PRV. - orientace ve škole, hry s kostkou, počítání ovoce a zeleniny, měsíce v roce, časové údaje - měření času VV - pravidelnost v řazení tvarů, počítáme otisky listů, třídíme dle společných znaků, kreslíme do čtvercové sítě.		
Počítání do 20	určí počet prvků v souboru a vytvoří soubor s daným počtem prvků. používá číslice 11 - 20, umí je přečíst a napsat, uspořádá čísla podle velikosti, zakreslí čísla do 20 na číselné ose, porovnává čísla. provádí rozklad čísla na desítky a jednotky. sčítá a odčítá ve druhé desítce s názornou pomůckou (bez přechodu desítky) dle individuálních potřeb. řeší a tvoří úlohy na porovnávání, úlohy s využitím početních operací + - a úlohy typu "o více - méně".	HV. TV - řazení podle velikosti, rozpočítávání, rozdělení dětí do družstev, porovnávání počtu PČ hra se stavebnicí		
Geometrie	rozlišuje, pojmenovává a třídí jednoduché geometrické útvary. modeluje jednoduché geometrické útvary v rovině. rozlišuje pojmy nahoře, dole, před, za apod. vyhledá a rozliší geometrická tělesa krychle, koule, kvádr a válec			

2. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Pozn.</i>
Počítání do 20	provádí početní operace + - do 20 bez přechodu desítky. znázorní, zapíše a vypočítá příklady na + - do 20 s přechodem desítky	ČJ - psaní číslic a mat. symbolů, čtení s porozuměním, stručný zápis SÚ, klíčová slova, odpověď na otázku. Zápis a úprava, tiché čtení. PRV - hry s kostkou, časové údaje,		

		měření v praxi, důležitá telefonní čísla.		
Počítání do 100	určí počet prvků v souboru, používá číslice do 100, umí je přečíst a napsat, uspořádá čísla podle vel., zakreslí čísla na číselné ose porovnává čísla, řadí je vzestupně i sestupně rozloží čísla na desítky a jednot. Provádí početní operace + - používá závorky, zná jejich význam provádí zápis SÚ, výpočet, sestaví odpověď rozdělí mince a bankovky v hodnotě do 100 korun a používá je při znázorňování	Určování hodin, denní režim (grafické znázornění pomocí úseček) Povolání a odměna - mohu si koupit? VV - obrázky podle osy souměrnosti, písmena z úseček PČ - překládání podle osy, výroba krabičky ve tvaru kvádrů nebo krychle, mozaika z geometrických tvarů TV - hřiště podle osy, řada a zástup, rozdělení do družstev...		
Násobení do 70 (možnost do 100)	znázorní a vysvětlí příklady násobení, provádí početní operace krát a děleno do 100			
Geometrie	dokáže si připravit pomůcky na rýsování (tužka, pravítka) kreslí křivé a rovné čáry, rýsuje rovné čáry, lomené čáry rýsuje přímky, úsečky dané délky, označí body používá jednotky délky (mm, cm, dm) změří délky úseček, porovnává úsečky podle velikosti rozlišuje geometrická tělesa - krychle, kvádr, koule a válec vyjádří vlastními slovy pojem bod, přímka, úsečka kreslí a rýsuje souměrné útvary provádí jednoduché převody jednotek času	Geometrické tvary, měřítka, pravítka, čtvercová síť, modely těles, kartonové přílohy, počítačové programy		

3. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Pozn.
Malá násobilka	provádí početní operace: v oboru malé násobilky, řeší a tvoří SÚ	ČJ - práce s textem, klíčová slova, zápisy, formulace odpovědi PRV - režim dne, rozvrh		

		hodin, časové údaje, jednotky hmotnosti (tabulky) PČ - výroba pomůcek na měření		
Počítání do 100	chápe a aktivně používá pojmy sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl procvičuje a nadále upevňuje osvojené poznatky z početních operací dvojciferná čísla sčítá a odčítá z paměti i písemně, řeší a tvoří SÚ; umí dělit se zbytkem	VV - plakáty, souměrné obrázky, pravidelné řazení prvků, výtvarné		
Počítání v oboru do 1 000	určí počet prvků v souboru, používá číslice do 1 000, umí je přečíst a napsat, uspořádá čísla podle velikosti, zakreslí čísla na číselné ose, řadí je vzestupně i sestupně, rozloží čísla na J - D - S provádí početní operace + - z paměti i písemně, řeší a tvoří SÚ odhaduje a zaokrouhluje rozumí a užívá jednoduché tabulkové zápisy v praxi, popisuje jednoduché závislosti, se kterými se běžně setkává seznámí se s jednotkami hmotnosti a objemu a času	využití geometrických tvarů PRV - režim dne, rozvrh hodin, časové údaje, jednotky hmotnosti (tabulky)		
Geometrie	modeluje a znázorňuje základní geometrické útvary v rovině i prostoru vyjmenuje a používá jednotky délky (mm, cm, dm, m), měří délku úseček, porovnává úsečky, narýsuje bod, přímkou, polopřímku, úsečku, trojúhelník, polopřímky opačné, střed úsečky, obdélník, čtverec, uvádí konkrétní případy, najde rozdíly mezi kruhem a kružnicí, pozná krychli, kvádr, kouli, válec, jehlan, seznámí se s vlastnostmi těles (vrcholy, stěny, hrany) rozlišuje znaky - rozezná krychli a kvádr ve věcech kolem nás	TV - měříme výkony (skok, hod, běh) porovnáváme, zaokrouhlujeme sestavujeme např. tabulky		

4. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Pozn.</i>
Počítání do 1 000	opakujeme a procvičujeme dovednosti v oboru do 1 000	ČJ - práce s textem, klíčová slova, zápisy, formulace odpovědí.		
Počítání do 10 000	určí počet prvků v souboru, používá číslice do 10 000, umí je přečíst a napsat, uspořádá čísla podle velikosti, rozkládá je v desítkové soustavě, provádí odhady a zaokrouhluje, provádí početní operace + - pamětně i písemně, seznamuje se s vlastnostmi + -, řeší a tvoří SÚ popisuje jednoduché závislosti se kterými se běžně setkává, vytváří jejich	PR - jednotky hmotnosti a objemu, měření a porovnávání, sestavení tabulek, SÚ využívající přírodovědné		

	grafické znázornění, vysvětlí jednoduchý tabulový záznam, tvoří jej a užívá	učivo PČ - měření a rozdělování, praktické užití zlomků, výroba pomůcek na vyučování VV - výtvarné využití geometrických tvarů a těles, souměrné obrázky VL - úlohy využívající vlastivědné učivo		
Počítání do 1 000 000	výše uvedené dovednosti se opět objevují i v tomto číselném oboru.			
Násobení a dělení	ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky, provádí písemné násobení jednociferným a dvouciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí zkoušku, řeší a tvoří SÚ, seznamuje se s vlastnostmi násobení a dělení			
Zlomky	Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku, porovnává, sčítá, odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	VL-hustota obyv.,zeměd., průmysl, povrch VV-origami, mozaiky		
Geometrie	popíše a rozliší bod, přímku, úsečku a další geometrické útvary v rovině a prostoru, určí vzájemnou polohu přímek v rovině, používá grafický záznam, narýsuje rovnoběžky a různoběžky, kolmice, trojúhelník, čtverec, obdélník, pracuje s kružítkem, sestojí trojúhelník ze tří stran, používá čtvercovou síť, modeluje souměrné útvary, určuje osu souměrnosti, určí souřadnice bodů ve čtvercové síti rozliší význam pojmu obvod a obsah, vše názorně a prakticky, vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce, používá vzorce			
Jednotky	používá jednotky délky, hmotnosti objemu a času, provádí převody jednotek délky, hmotnosti, objemu, času využívá úlohy z reálného života			

5. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Pozn.</i>
Počítání do 1 000 000	používá čísla do 1 000 000, umí je přečíst a napsat, orientuje se na číselné ose, sčítá a odčítá z paměti i písemně, provádí odhady a zaokrouhluje, řeší a tvoří SÚ, graficky	ČJ - práce s textem, klíčová slova, zápisy, formulace		

	znázorňuje jednoduché závislosti, se kterými se běžně setkává, vysvětlí záznamy v tabulkách	odpovědí PŘ - vyhledává údaje v jízdním řádu, SÚ využívající přírodovědné učivo, vesmír - několikacíferná čísla PČ - měření a rozdělování, praktické užití zlomků, výroba pomůcek na vyučování		
Násobení a dělení	provádí písemné násobení trojčíferným činitelem, písemně dělí jednocíferným i dvojcíferným dělitelem, provádí zkoušku, řeší a tvoří SÚ, využívá vlastnosti násobení a dělení.	VV - výtvarné využití římských číslic, zátiší s tělesy... VI - úlohy využívající vlastivědné učivo		
Římské číslice	používá římské číslice I - X, L, C, D, M. Přečte číslo kapitoly, letopočet...			
Jednotky	používá jednotky délky, hmotnosti, objemu a času, provádí jejich převody, vyhledává údaje v cenících a jízdním řádu.			
Zlomky	Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku, porovnává, sčítá, odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	VL-hustota obyv.,zeměd., průmysl, povrch VV-origami, mozaiky		
Geometrie	popíše a rozliší pojmy rovina a polorovina, sestrojí různé typy trojúhelníků sestrojí čtverec i obdélník, pracuje se čtvercovou sítí, vypočítá obvod a obsah některých čtyřúhelníků Obvod trojúhelníků a některých nepravidelných obrazců, seznamuje se s pojmem povrch u krychle a kvádrů, dbá na přesnost a čistotu rýsování...			
Desetinná čísla	Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	PŘ-fyzikální jednotky(délka, objem, čas, hmotnost)		
Záporná čísla	Porozumí významu „-“, pro zápis celého čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose (číselná řada kladná, záporná, měření teploty, vyjádření dlužné částky...)	VL-porovnávání teplot kontinentů podle podnebních pásů...		

6. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
-------	-------------------	-----------------------	----------------------------	----------

Rozšířené opakování. přirozená čísla čtení a zápis čísla v desítkové soustavě zobrazení na číselné ose početní operace	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně provádí odhady a kontrolu výpočtů zaokrouhluje umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose			
Základní pravidla rýsování. druhy čar, technické písmo	rozlišuje druhy čar používá technické písmo k popisu geometrických útvarů	PČ - popis technických výkresů		
Geometrické útvary v rovině. rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh převody jednotek obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku	užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka rýsuje lineární útvary převádí jednotky délky, hmotnosti, času umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	F - měření délky		
Desetinná čísla. čtení a zápis v desítkové soustavě zobrazení na číselné ose porovnávání zaokrouhlování početní operace aritmetický průměr převody jednotek	čte a zapisuje desetinná čísla umí zobrazit desetinné číslo na číselné ose porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla provádí početní operace s desetinnými čísly umí vypočítat aritmetický průměr převádí jednotky zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	F - řešení početních úloh	OSV- morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Dělitelnost přirozených čísel. násobek, dělitel, znaky dělitelnosti prvočíslo, číslo složené společný násobek, společný dělitel	zná pojem násobek, dělitel umí použít znaky dělitelnosti rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené rozloží číslo na součin prvočísel určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N			
Úhel a jeho velikost. pojem, rýsování a přenášení úhlu osa úhlu jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu ostrý, tupý, pravý a přímý úhel početní operace s velikostmi úhlů vrcholové a vedlejší úhly mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník	rozumí pojmu narýsuje a změří daný úhel umí graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností rozumí pojmu mnohoúhelník, umí sestrojít pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník	Z - určování zeměpisné polohy I – GPS přístroje	EGS - Evropa a svět nás zajímá	

(konstrukce, obvod)				
Osová souměrnost. osová souměrnost shodné útvary osově souměrné útvary	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti pozná útvary osově souměrné a shodné útvary		OSV - morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Obsah čtverce a obdélníku. Povrch a objem krychle a kvádru. jednotky obsahu obsah čtverce a obdélníku obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) kvádr, krychle, síť těles zobrazování těles povrch krychle, kvádru jednotky objemu objem krychle, kvádru	zná jednotky obsahu, umí je převádět umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání vypočítá povrch krychle, kvádru užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádru			
Trojúhelník. pojem, druhy vnitřní a vnější úhly trojúhelníku těžnice, střední příčky, výšky kružnice opsaná, vepsaná	určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly, ...) umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku umí sestrojit v trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou			
Závěrečné opakování				
průběžně	čte s porozuměním jednoduchý odborný text (v učebnici nebo jiné literatuře), je schopen text zpracovat formou krátkého sdělení spolužákům vyhledá na Internetu zadaná hesla a následně s nimi pracuje	ČJ – práce s textem I – práce s kancelářskými programy		
průběžně	práce se školními matematickými programy		OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace; OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice	

7. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
Opakování učiva 6. ročníku				
Racionální čísla - čtení a zápis zlomku vztah mezi zlomky a des. čísla zobrazení na číselné ose převrácený zlomek	modeluje a zapisuje zlomkem část celku převádí zlomky na desetinná čísla a naopak porovnává zlomky provádí početní operace s racionálními čísla užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část – přirozeným	F - numerické výpočty D – zlomek v historii		

smíšené číslo početní operace složený zlomek	číslem, poměrem, zlomkem, deset. číslem, procentem analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel			
Celá čísla čtení a zápis čísla zobrazení na číselné ose opačné číslo absolutní hodnota početní operace	rozlišuje kladná a záporná čísla umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose chápe pojem opačné číslo určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam provádí početní operace s celými čísly analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých čísel	F – měření teploty		
Trojúhelník. shodnost trojúhelníků trojúhelníková nerovnost konstrukce trojúhelníků	pozná shodné útvary užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách umí sestrojit trojúhelník z daných prvků dbá na kvalitu a přesnost rýsování			
Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost. pojem zvětšení a zmenšení v daném poměru rozdělení dané hodnoty v daném poměru měřítko úměra přímá a nepřímá úměrnost trojčlenka	umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru dělí celek na části v daném poměru pracuje s měřítky map a plánů řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem rozumí a využívá pojmu úměra využívá trojčlenku při řešení slovních úloh určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí	F - vztahy mezi veličinami Z - měřítko plánu, mapy M – spotřeba materiálu, benzínu, ... M - zakázky, počet dělníků, ...	EGS - Evropa a svět nás zajímá	
Procenta. pojem základ, procentová část, počet procent promile slovní úlohy	chápe pojem 1% užívá základní pojmy procentového počtu vyjádří část celku pomocí procent řeší slovní úlohy chápe pojem promile zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	F – koncentrace OSV – slevy, bankovníctví	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Rovnoběžníky. pojem vlastnosti rozdělení konstrukce obvod a obsah obsah trojúhelníku	umí charakterizovat pojem rovnoběžníku rozlišuje různé typy rovnoběžníků umí sestrojit rovnoběžník odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku			
Lichoběžník pojem konstrukce	rozpozná a pojmenuje lichoběžník umí sestrojit lichoběžník vypočítá obvod a obsah lichoběžníku			
Povrch a objem hranolů	rozezná a pojmenuje hranol načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině			

pojem hranol povrch a objem hranolu vztahy mezi jednotkami (krychlové – duté)	načrtne a narýsuje síť hranolu odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu			
Středová souměrnost sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti určí středově souměrný útvar			
Závěrečné opakování				
průběžně	čte s porozuměním jednoduchý odborný text (v učebnici nebo jiné literatuře), je schopen text zpracovat formou krátkého sdělení spolužákům vyhledá na Internetu zadaná hesla a následně s nimi pracuje	ČJ – práce s textem I – práce s kancelářskými programy		
průběžně	práce se školními matematickými programy		OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace; OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice	

8. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Opakování učiva 7. ročníku.				
Výrazy. číselné výrazy proměnná výrazy s proměnnou úpravy výrazů	rozumí pojmu výraz matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných určí hodnotu číselného výrazu zapiše pomocí výrazu s proměnnou slovní text umí dosadit do výrazu s proměnnou provádí početní operace s výrazy	F – dosazování do vzorce	OSV - morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Druhá mocnina a odmocnina. pojem čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin určení druhých mocnin a odmocnin pojem reálného čísla	určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech chápe pojem reálné číslo			
Pythagorova věta. pojem výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku užití Pythagorovy věty	rozliší odvěsny a přepony rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku umí využít poznatky ve slovních úlohách zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	OSV – praktické výpočty (výška štítu střechy, délka žebříku...)	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání; EGS - Jsme Evropané	
Mocniny s přirozeným mocnitelem. čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem zápis čísla pomocí mocnin deseti	zapiše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	F - zápis jednotek fyz. veličin		

početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem				
Lineární rovnice. rovnost lineární rovnice	užívá a zapisuje vztah rovnosti řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav provádí zkoušku řešení			
Slovní úlohy	matematizuje jednoduché reálné situace vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou, ...) zdůvodní zvolený postup řešení ověří výsledek řešení užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení	F - vztahy mezi veličinami F - řešení fyz. úloh	EGS – Jsme Evropané EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy	
Kruh, kružnice. vzájemná poloha přímky a kružnice vzájemná poloha dvou kružnic délka kružnice obsah kruhu	určí vzájemnou polohu přímky a kružnice určí vzájemnou polohu dvou kružnic vypočítává obvod a obsah kruhu			
Válec. pojem povrch válce objem válce	charakterizuje válec vypočítá povrch a objem válce			
Konstrukční úlohy. jednoduché konstrukce množiny všech bodů dané vlastnosti Thaletova kružnice konstrukční úlohy	umí sestavit jednoduché konstrukce rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice, ...) v konstrukčních úlohách			
Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů. základní statistické pojmy základní charakteristiky statistického souboru	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách	Z třídění údajů	OSV - morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace	
Závěrečné opakování				
průběžně	čte s porozuměním jednoduchý odborný text (v učebnici nebo jiné literatuře), je schopen text zpracovat formou krátkého sdělení spolužákům vyhledá na Internetu zadaná hesla a následně s nimi pracuje	ČJ – práce s textem I – práce s kancelářskými programy		
průběžně	práce se školními matematickými programy		OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace; OSV - sociální rozvoj -	

			kooperace a kompetice	
9. ročník				
<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Opakování učiva 8. ročníku.				
Výrazy úpravy výrazů pomocí vzorců rozklad výrazů na součiny	rozkládá výraz na součiny (vytýkáním, pomocí vzorců)	F, Ch- vzorce a výpočty		
Rovnice s neznámou ve jmenovateli.	řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech			
Soustavy rovnic. soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic			
Funkce pravoúhlá soustava souřadnic pojem funkce lineární funkce (přímá úměrnost)	zakreslí bod v PSS chápe pojem funkce POZNÁ lineární funkci dle zadání sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce			
Finanční matematika. základní pojmy finanční matematiky	řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování		MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Podobnost. podobnost věty o podobnosti trojúhelníků	rozlišuje shodné a podobné útvary užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách			
Tělesa. kužel jehlan koule povrch a objem těles	charakterizuje jednotlivá tělesa umí narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat vypočítá povrch a objem těles			
Rozšiřující učivo Goniometrické funkce	rozlišuje typ goniometrické funkce užívá funkční vztahy při řešení úloh			
Pojem lomený výraz početní operace s lomenými výrazy	provádí početní operace s lomenými výrazy			
průběžně	čte s porozuměním jednoduchý odborný text (v učebnici nebo jiné literatuře), je schopen text zpracovat formou krátkého sdělení spolužákům vyhledá na Internetu zadaná hesla a následně s nimi pracuje	ČJ – práce s textem I – práce s kancelářskými programy		
průběžně	práce se školními matematickými programy		OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace; OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice	

6.3 Informatika

6.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je realizován na 1. stupni ve 4. a 5. ročníku a na 2. stupni v každém ročníku. Je zaměřena na rozvoj informatického myšlení tak, aby žáci měli možnost pochopit, jak fungují informační systémy a počítače. Zabývat se zkoumáním a řešením problémů, optimalizací činností, programováním a automatizací, zpracováním dat a jejich interpretací na základě praktických úkolů. Je kladen důraz na týmovou práci a pochopení, že tento způsob práce umocněný technologií může vést k lepším výsledkům než individuální práce. Škola zapojuje a rozvíjí digitální gramotnost i v ostatních předmětech a klade důraz na praktické využití informačních technologií. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

1. stupeň

Vzdělávací oblast Informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti. Získat elementární dovednosti v ovládnání výpočetní techniky, orientovat se ve světě informací, tvořivě s nimi pracovat a využívat je pro další vzdělávání i v praktickém životě. Prostřednictvím her a experimentů rozvíjet schopnost zaznamenávat informace, popsat problém, analyzovat ho a najít jeho řešení. V jednoduchém programovacím prostředí si ověřit algoritmické postupy.

2. stupeň

Nadále pokračuje rozvíjení a prohlubování schopností, návyků a dovedností získaných na 1. stupni. Žáci se učí analyzovat problémy a vybírat podstatné aspekty pro jejich řešení. Vytvářet, formálně zapisovat a posuzovat postupy pro zpracování nesourodých dat. Chápat základní principy kódování, modelování a ochrany dat a zařízení. Osvojit si základní návyky vedoucí k prevenci rizikového chování.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- - žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání a zpracování informací důležitých pro svůj další profesní růst
- učí se otevřenosti k novým cestám a nástrojům, standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci

Výukové metody a formy

- Samostatná práce ve dvojici či skupině, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, badatelské aktivity, dramatizace, heuristický rozhovor, projekt, ukázky, myšlenkové mapy, výklad

Osnovy**1. stupeň**

4. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
<u>Ovládnání digitálního zařízení - Digitální technologie</u> Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládnání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládnání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	Žákyně/žák: • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí • edituje digitální text, vytvoří obrázky • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením			Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysle.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs Počítač a síť B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy https://www.ubatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/ kap. 2 – 5 C: software Jednoduché ovládnání počítače http://home.pf.jcu.cz/jop/
<u>Práce ve sdíleném prostředí - Digitální technologie</u> Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory	Žákyně/žák: • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí			Zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysle.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs

Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje	<ul style="list-style-type: none"> ● pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ● při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ● u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst ● v textu rozpozná osobní údaje ● rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 			<p>zs) Využití digitálních technologií</p> <p>B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.ubatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) kap. 6 - 8</p>
Základy robotiky se stavebnicí - Algoritmizace a programování Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru	<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● sestaví robota podle návodu ● sestaví program pro robota ● oživí robota, otestuje jeho chování ● najde chybu v programu a opraví ji ● upraví program pro příbuznou úlohu ● pomocí programu ovládá světelný výstup a motor ● pomocí programu ovládá senzor ● používá opakování, události ke spouštění programu 			<p>Zdroje: robotická stavebnice LEGO WeDo, VEX 2.0 učebnice Edukační robotika s LEGO WeDo, VEX pro 1. stupeň základní školy (https://imysle.cz/ucebnice/edukacni-robotika-s-lego-wedo-2-0-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) Aktivita 1-5</p>
Úvod do kódování a šifrování dat a informací - Data, informace a modelování Učivo Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● sdělí informaci obrázkem ● předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ● zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ● zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ● obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 			<p>Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysle.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs/) Kódování</p>

5. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
Úvod do práce s daty - Informační systémy Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ● doplní posloupnost prvků ● umístí data správně do tabulky ● doplní prvky v tabulce ● v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný 			<p>Zdroje Práce s daty (https://imysle.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly/) Data</p>

<p>Základy programování – příkazy, opakující se vzory - <i>Algoritmizace a programování</i> Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur</p>	<p>Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládnutí postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● vytvoří a použije nový blok ● upraví program pro obdobný problém</p>			<p>Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysle.ni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly) Modul 1 Bádání</p>
<p>Úvod do informačních systémů - Informační systémy Systém, struktura, prvky, vztahy</p>	<p>Žákyně/žák: ● nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ● určí, jak spolu prvky souvisí</p>			<p>Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysle.ni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) Systémy kolem nás</p>
<p>Základy programování – vlastní bloky, náhoda - Algoritmizace a programování Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt</p>	<p>Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídicí chování postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ● vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ● cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů</p>			<p>Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysle.ni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly) Modul 2 Bádání</p>
<p>Úvod do modelování pomocí grafů a schémat - Data, informace a modelování Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model</p>	<p>Žákyně/žák: ● pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ● pomocí obrázku znázorní jev ● pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy</p>			<p>Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysle.ni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) modely</p>

Základy programování – postavy a události - Algoritmizace a programování Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ● v programu najde a opraví chyby ● používá události ke spuštění činnosti postav ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● upraví program pro obdobný problém ● ovládá více postav pomocí zpráv 			Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy https://imysle.ni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly Modul 3 Bádání
---	--	--	--	---

2. stupeň

6. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
Kódování a šifrování dat a informací - Data, informace a modelování Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● rozpozná zakódované informace kolem sebe ● zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady ● zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ● zakóduje v obrázku barvy více způsoby ● zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů ● zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ● ke kódování využívá i binární čísla 			Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ https://imysle.ni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly Kódování, šifrování
Práce s daty - Informační systémy Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ● odpoví na otázky na základě dat v tabulce ● popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ● doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy ● navrhne tabulku pro záznam dat ● propojí data z více tabulek či grafů 			Zdroje Práce s daty https://imysle.ni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly Data
Informační systémy - Informační systémy Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ● pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 			Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ https://imysle.ni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly Informační systémy
Programování – opakování a vlastní	Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● v blokově orientovaném 			Zdroje učebnice Programování

bloky – Algoritmizace a programování Vytvoření programu Opakování Podprogramy	programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost <ul style="list-style-type: none"> ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, ● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní 			ve Scratch pro 2. stupeň základní školy https://imysle.ni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly Kap. 1 - 3
---	--	--	--	--

7. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
Programování – podmínky, postavy a události - Algoritmizace a programování Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna ● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 			Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy https://imysle.ni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly Kap. 4 - 6
Modelování pomocí grafů a schémat - Data, informace a modelování Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● vysvětlí známé modely jevů, situací, činností ● v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku ● pomocí ohodnocených grafů řeší problémy ● pomocí orientovaných grafů řeší problémy ● vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 			Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ https://imysle.ni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly Modely, grafy, paralelní činnosti
Programování – větvení, parametry a proměnné - Algoritmizace a programování	Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému 			Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy

<p>Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna ● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ● používá souřadnice pro programování postav ● používá parametry v blocích, ve vlastních blocích ● vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 			<p>https://imysle.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly Kap. 7 - 10</p>
<p>Počítače - Digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému ● Správa souborů, struktura složek ● Instalace aplikací ● Domácí a školní počítačová síť ● Fungování a služby internetu ● Princip e-mailu ● Metody zabezpečení přístupu k datům ● Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) ● Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) 	<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● nainstaluje a odinstaluje aplikaci ● uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ● vybere vhodný formát pro uložení dat ● vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ● porovná různé metody zabezpečení účtů ● spravuje sdílení souborů ● pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy ● zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 			

8. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>Programování robotické stavebnice - Algoritmizace a programování Sestavení a oživení robota</p>	<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota ● upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol ● vytvoří program pro robota 			<p>Zdroje Robotická stavebnice LEGO, VEX, Mindstorms EV3 učebnice</p>

Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot	a otestuje jeho funkčnost ● přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ● ovládá výstupní zařízení a senzory robota ● vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota			Robotika na 2. stupni základní školy s LEGO Mindstorms https://www.imysleni.cz/ucebnice/robotika-na-2-stupni-zakladni-skoly-s-lego-mindstorms kap. 1 – 9 Úlohy 10.1.1., 10.1.3
Programování hardwarové desky - Algoritmizace a programování Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu	Žákyně/žák: ● sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej ● přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji ● používá opakování, rozhodování, proměnné ● ovládá výstupní zařízení desky ● používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu ● připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá ● vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit			Zdroje programovatel ná deska Micro:bit (nebo její simulátor na https://makecode.microbit.org/) učebnice Robotika: programujeme Micro:bit pomocí Pythonu (https://www.imysleni.cz/ucebnice/robotika-ucebnice-pro-stredni-skoly-micro-bit) Kap. 1 - 6
Hromadné zpracování dat - Informační systémy Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	Žákyně/žák: ● při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ● používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) ● řeší problémy výpočtem s daty ● připiše do tabulky dat nový záznam ● seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) ● používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ● ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat			Zdroje tabulkový procesor, nejlépe s volnou licencí učebnice pro práci se vzorci v tabulkách a grafy učebnice tabulkového procesoru pro práci s daty A: Online přípravná souborů dat http://simandl.asp2.cz/Online.aspx Geografické údaje o státech světa

9. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
Programovací projekty - Algoritmizace a programování Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb	Žákyně/žák: ● řeší problémy sestavením algoritmu ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná			Zdroje učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-

<p>Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ● řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ● zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně 			<p>ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly) projekt Souřadnice projekt Kulička projekt Nákupní seznam projekt Klavír projekt Světadily projekt Ohňostroj projekt Interaktivní pohlednice projekt Ostrov pokladů projekt Hodiny projekt Bludiště projekt Variace na hru Piano tiles</p>
<p>Digitální technologie - Digitální technologie Hardware a software ● Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí ● Operační systémy: funkce, typy, typické využití ● Kompresce a formáty souborů ● Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě ● Typy, služby a význam počítačových sítí ● Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ● Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud ● Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL ● Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost ● Bezpečnostní rizika:</p>	<p>Žákyně/žák: ● pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ● vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ● diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ● na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ● popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ● na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ● diskutuje o cílech a metodách hackerů ● vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu</p>			<p>Zdroje učebnice Digitální technologie podle RVP INF 2020 (https://opo.citacich.cz)</p>

útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy <ul style="list-style-type: none"> ● Zabezpečení počítače a dat: <ul style="list-style-type: none"> aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita <ul style="list-style-type: none"> ● Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ● Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 				
---	--	--	--	--

6.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět zahrnuje učivo od 1. do 5. ročníku. Očekávané výstupy vycházejí z RVP ZV a jsou vymezeny zvláště pro 1. a zvláště pro 2. období. 1. období odpovídá 1. – 3. ročníku, 2. období 4. a 5. ročníku. V 1. období se vyučuje v jednom předmětu prvouka s časovou dotací 2 hodiny týdně. V 2. období je učivo rozčleněno na dva předměty: přírodovědu s časovou dotací 1 hodiny týdně a vlastivědu 2 hodiny týdně ve 4. ročníku, v 5. ročníku jsou tyto předměty dotovány třemi hodinami.

Členění oboru vzdělávací oblasti

Prvouka:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost živé a neživé přírody
- Člověk a jeho zdraví

Přírodověda:

- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Vlastivěda:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas

Vzdělávací obsah: rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané v rodině a v 1. období vzdělávání, učí žáky pozorovat děje a věci, posuzovat vzájemné vztahy a souvislosti, vybírat podstatné, učí přemýšlet o situacích a vztazích. Na základě těchto poznatků si žáci vytvářejí prvotní ucelený obraz světa, učí se vyjadřovat své myšlenky, názory a dojmy, reagovat na myšlenky a názory jiných. Vše se děje v propojení s reálným životem na základě vlastních prožitků a praktických zkušeností žáka. Důraz je kladen na názornost, na praktické poznávání místních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

Na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět navozují na 2. stupni vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“ a „Člověk a

příroda“ .

Výchovné a vzdělávací strategie směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Vést žáky k vyhledávání a třídění informací, k objevování nových skutečností.
- Umožnit samostatné experimentování, pozorování – pokusy a pozorování žáci hodnotí, výsledky porovnávají a vyvozují závěry.

Kompetence k řešení problémů

- Navozovat problémové situace, vést žáky k jejich rozpoznání, posouzení, přemýšlení o příčinách a možnostech řešení problémů – vyhledávání informací.
- Vést žáky k diskusi o problému, k obhajování vlastního názoru, návrhu řešení.

Kompetence komunikativní

- Nabízet žákům dostatek materiálu k porozumění s ohledem na jejich chápání – různé typy textů a záznamů.
- Vést žáky k formulování vlastních názorů.
- Učit žáky naslouchat a vhodně reagovat na názory druhých.

Kompetence sociální a personální

- Umožnit práci ve skupinách v různých rolích při řešení různorodých úkolů.
- Vést žáky k tomu, aby byli ochotni nabídnout pomoc, učit je, jak si o pomoc sám požádat.
- Učit žáky ovládat své jednání a chování.

Kompetence občanské

- Objasňovat základní ekologické souvislosti, vést ke správnému rozhodování vedoucímu k ochraně vlastního zdraví a k ochraně životního prostředí.
- Vést k rozlišení správného chování, k utváření pozitivních vztahů.
- Objasňovat nutnost dodržování základních principů zodpovědného chování v různých i krizových situacích.
- Rozvíjet kulturní citění – nejlépe vlastním prožitkem při seznámení s historií a kulturou regionu.

Kompetence pracovní

- Při práci učit žáky používat bezpečně materiály i vybavení a dodržovat pravidla.
- Utvářet pracovní návyky v samostatné i týmové práci.

6.4.1 Prvouka

Osnovy

1. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
Škola	orientuje se v prostředí školy a jejím nejbližším okolí zná jméno třídní učitelky a ředitele školy umí si připravit pomůcky do školy udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce umí si uspořádat pracovní místo	TV – vycházky v okolí školy	VDO – Občanská společnost a škola - výchova dem. občana v rámci třídního kolektivu Výchova k samostatnosti, k seberealizaci, ke smyslu pro spravedlnost, odpovědnost a ohleduplnost	
Chování lidí Soužití lidí	chová se ukázněně ve škole i mimo školu (pozdraví, požádá, omluví se) dokáže rozlišit nežádoucí formy chování		MKV –Kulturní diference- poznávání etnických skupin (v rámci kolektivu spolužáků),	

			výchova ke snášenlivosti	
Péče o zdraví, zdravá výživa	rozlišuje čas k práci a odpočinku dodržuje základní hygienické návyky zná základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. zná zásady správného chování u lékaře sezná se se zásadami správné péče o chrup			
Lidské tělo Osobní bezpečí	umí pojmenovat části lidského těla zná názvy běžných onemocnění seznamuje se s postupem první pomoci			
Orientace v čase a časový řád	orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina umí vyjmenovat dny v týdnu zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období	HV – lidové písně a koledy VV, PČ – výroba tradičních předmětů M – počítání do 20		
Kultura	umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice návštěva kulturní akce, rozliší podle náplně, chování a vhodné oblékání			
Rodina	Vztahy v rodině umí pojmenovat členy rodiny orientuje se v rodinných vztazích (rodiče, děti, bratr, sestra, teta apod.)			
Obec, místní krajina	Umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí – les, pole, potok apod. seznamuje se s významnými místy v Hejnicích. Seznamuje se s nejdůležitějšími krajinnými dominantami (Jizerské hory, hora Smrk, Ořešník,...)	TV – turistické vycházky do okolí BESIP – chodec		
Příroda	popisuje změny v přírodě podle ročních období seznamuje se se základními druhy rostlin a stromů seznamuje se s péčí o lesní zvěř v zimě		EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
Živočichové	pojmenuje domácí zvířata a názvy jejich mláďat a, lesní zvířata, ptáky stálé a stěhovavé	ČJ – články a pohádky o zvířatech v dětských knihách		
Péče o zdraví Osobní bezpečí	Cílové zaměření směřuje k poznávání podstaty zdraví a příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení seznamuje se s místy pro hru a trávení volného času		OSV - sebepoznání a sebepojetí - psychohygienu OSV - řešení problému a rozhodovací dovednosti - sebepoznání a sebepojetí MV - kritické čtení a vnímání	

			mediálních sdělení EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí	
Člověk ve společnosti	Nakupování - zná druhy obchodů a zboží pojmenuje povolání seznamuje se s výrobními procesy s využitím techniky			
Silniční provoz	zná, kdo je účastník silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky) používá a rozumí pojmům v silničním provozu (chodník, obrubník, zábradlí, silnice, přechod pro chodce)		OSV Rozvoj schopností poznávání	

2. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Rodina Chování lidí Soužití lidí	používá základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti (umí slušně požádat o pomoc a poděkovat, omluvit se, nabídnout pomoc) zná vztahy rodina – širší příbuzenstvo (sestřenice, bratranec apod.) seznámí se s právy a povinnostmi členů školního kolektivu, zapojuje se do prací v rámci třídních služeb	Čj – sloh - Omluva	MKV – harmonické vztahy v rodině, princip sociálního smíru a solidarity VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve třídě – tvorba třídního řádu) - Občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své činy, seznámení se se základními lidskými právy)	
Obec, místní krajina Právo a spravedlnost Vlastnictví	orientuje se v síti obchodů a služeb ve svém okolí je schopen samostatně komunikovat s prodávacem (obstará jednoduchý nákup) umí zacházet s přidělenými penězi napíše adresu svého bydliště	M- početní operace s penězi Čj – psaní adresy		
Osobní bezpečí	zná a dodržuje základní pravidla pro chodce umí správně přecházet vozovku zná vybrané dopravní značky v okolí svého bydliště (stop, hlavní silnice apod.) rozlišuje dopravní prostředky – auto, vlak apod. předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat	BESIP - chodec		
Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti	rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty zná hodiny jako měřič času (orientuje se v ručkových i digitálních hodinách) pozná významné památky a památky v okolí bydliště	Čj – pověsti a báje v dětské literatuře	MKV- kulturní diference- vlastní kulturní zakotvení	
Náš domov	zná zaměstnání rodičů			

Rodina	umí vysvětlit, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.) zná běžně užívané výrobky, ví, čemu slouží pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) váží si práce a jejích výsledků			
Lidské tělo	správně pojmenuje části lidského těla a smyslové orgány dodržuje základní hygienické návyky zná základy správné životosprávy dodržuje pravidla správné péče o chrup			
Příroda a děje v přírodě Přírodní společenstva: les, louka, zahrada, rybník, řeka Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, louka, zahrada, pole, rybník, potok, řeka má povědomí o významu životního prostředí pro člověka zná vybrané běžně pěstované pokojové rostliny pečuje o pokoj. rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny zná a umí pojmenovat domácí čtyřnohá zvířata zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.) zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky dokáže popsat základní části těla savců a ptáků	TV – turistika – vycházky do přírody Čj – vyhledání informací v encyklopediích	EV – Ekosystémy (les, louka, pole, rybník) EV – Vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, třídění odpadu, životní styl)	
Péče o zdraví Osobní bezpečí	Ví, kdy použít čísla tísňového volání.	ČJ – dramatická výchova	OSV - sebepoznání a sebepojetí - psychohygienu	Cílové zaměření směřuje k poznávání podstaty zdraví a příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
Člověk a jeho zdraví Osobní bezpečí	Zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit	ČJ – dramatická výchova	OSV - řešení problému a rozhodovací dovednosti - sebepoznání a sebepojetí MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k	

			prostředí	
Silniční provoz	Vztahy mezi účastníky silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky)	Poslouchej, dívej se, přemýšlej (vnímání všemi smysly a chápání souvislostí)	EV Vztah člověka k prostředí	
Chodník a stezka pro chodce	Na chodníku a stezkách používá základní pravidla rozeznává co a kdo kam smí a nesmí, správné chování, vztahy mezi účastníky na stezkách určí a zná význam značek (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu, Chodník uzavřen)			
Silnice	Na silnici - uplatňuje základní pravidla chůze po silnici, využívá reflexní doplňky Krajnice a její nástrahy			
Místo pro hru	Ví, kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře) Ví, na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka; ochrana - přilba a chrániče)			
Přecházení	Přecházení silnice bez přechodu Přecházení silnice po přechodu Přecházení silnice po přechodu se světelnými signály			
Cestování	Jízda autem (pravidla bezpečné jízdy – autosedačka a zádržné systémy, výstup a nástup) Cesta dopravními prostředky (základní pravidla cestování, nástup a výstup, chování za jízdy) Vztahy mezi cestujícími v autě, v hromadných prostředcích	Cesta do školy		

3. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Domov Škola Obec, místní krajina Kultura, současnost a minulost v našem životě Báje, mýty, pověsti	orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině pracuje s plánkem obce zná základní údaje z historie a současnosti obce zná některé lidové a místní zvyky a tradice	Čj- lidové zvyky v dětské literatuře, báje a pověsti Hv - lidové písně	VDO - Občanská spol. a škola EV - vztah člověka k prostředí EV - lidské aktivity a problémy ŽP	
Regionální památky	ví, kde je kostel, kino, nádraží apod. určí hlavní a vedlejší světové strany v přírodě se umí orientovat podle světových stran a podle turistického značení			
Bezpečné chování	uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě			
Neživá příroda Vlastnosti látek Voda, vzduch, nerosty a horniny, půda	umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. provádí jednoduché pokusy rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny, vysvětlí význam neživé přírody pro život, popíše koloběh vody v přírodě			
Vážení a měření	měří základní veličiny (délku, čas, hmotnost, objem, teplotu)	M - zápis a měření jednotek		

Živá příroda Živočichové	Vysvětlí význam živé přírody, zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz a uvede hlavní rozlišovací znaky popíše stavbu těla živočichů	Hv - písničky o zvířatech	EV - zákl. podm. života	
Lidé a čas	vyjmenuje základní fáze lidského života		OSV - sebezpoznání a sebezpojetí - psychohygiena	
Péče o zdraví Osobní bezpečí	V modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky; Dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji	ČJ – dramatická výchova	OSV - sebezpoznání a sebezpojetí - psychohygiena	
Člověk a jeho zdraví Osobní bezpečí	Vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky) V modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii,.....), označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany	ČJ – dramatická výchova	OSV - řešení problému a rozhodovací dovednosti - sebezpoznání a sebezpojetí MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí	
Na chodníku	Pravidla chůze po chodníku (co se smí a nesmí na chodníku) Kdo je chodec (brusle, koloběžka, apod.) Nebezpečí a nebezpečné chování (vztahy mezi účastníky na stezkách) Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen)			
. Silnice	Pravidla chůze po silnici (pravidla pro jednotlivce a skupiny, Vidět a být viděn – reflexní doplňky) Nebezpečí na silnici (vozidla s právem přednosti v jízdě, tramvaj) Značky (Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen, Silnice pro motorová vozidla, Dálnice)			
Místo pro hru	Silnice a chodník (vhodná a nevhodná místa ke hře) Hřiště a cesta na něj Obytná zóna a její pravidla Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka; ochrana - přílba a chrániče)	Poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvěsti konkrétních situací; posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení)	EV Vztah člověka k prostředí	
Přecházení	Přecházení silnice bez přechodu; přecházení silnice po přechodu; přecházení silnice s			

	více pruhu; přecházení silnice po přechodu se světelnými signály Přecházení mezi zaparkovanými vozy Přecházení po přechodu s jízdním kolem			
Cestování autem	Pravidla chování na parkovišti Nástup a výstup; odpovídající místo k sezení; pravidla chování mezi cestujícími v autě; zádržné systémy – autosedačky a poutání			
Cesta dopravními prostředky	Pravidla chování na zastávce	cesta do školy		
Peníze	Zkontroluje kolik peněz je vráceno při placení.	Matematika	MKV – princip sociálního smíru a solidarity	

6.4.2 Přírodověda

Osnovy

4. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
ROZMANITOST PŘÍRODY základní podmínky života na Zemi, podnebí, roční období, životní podmínky zvířat (vybrané typy živočichů), domácí zvířata, péče o ně, třídění rostlin a živočichů, vzájemné vztahy rostlin a živočichů, stavba těla u některých nejznámějších druhů	žák rozlišuje neživou a živou přírodu, objevuje propojenost neživé a živé přírody, nachází souvislosti mezi přírodou a činností člověka, chápe nutnost rovnováhy, chápe jedinečnost člověka na Zemi, vysvětlí základní význam vody, vzduchu, půdy pro život, na základě elementárních poznatků vysvětlí rozdělení času a střídání ročních období, porovnává základní projevy života - uvede je na konkrétních organismech a společenstvech z vlastního regionu, zkoumá vzájemné vztahy a přizpůsobení organismů prostředí, třídí organismy do známých skupin - využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy, žák charakterizuje na základě vlastního pozorování jednotlivá společenstva a uvádí některé příklady vzájemných vztahů mezi organismy vyjmenuje živočichy a rostliny (včetně zemědělských plodin) vyskytující se v jednotlivých přírodních společenstvech žák rozeznává vybrané houby (jedlé, nejedlé, jedovaté), popíše stavbu těla houby žák popíše a jednoduchým způsobem zakreslí koloběh vody v přírodě vysvětlí jednoduchým způsobem vznik půdy, nerostů a hornin	M - jednotky času ČJ - práce s textem	EV - základní podmínky života, ekosystémy EV - vztah člověka a prostředí	
Činnost člověka a její vliv na životní prostředí	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat			
Vlastnosti látek, měření objemu, času a teploty, zacházení s kompasem a magnety	provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny, vyhodnotí své pozorování, vysvětlí výsledky pozorování	M - měření, jednotky a převody VL -		

		manipulace s kompasem		
ČLOVĚK A ZDRAVÍ zdraví a jeho ochrana, výživa v nemoci, jejich příznaky, preventivní péče, pohybový režim, duševní hygiena, prevence osobního ohrožení a zneužívání návykových látek	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob, chápe nebezpečnost návykových látek, ví, jak je odmítnout; uvědomuje si vliv reklam a nebezpečí internetu	ČJ - dramatická výchova	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Péče o zdraví Osobní bezpečí	Charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním (4. ročník); V modelové situaci určí život ohrožující zranění (5. ročník)	ČJ – dramatická výchova	OSV - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena	Cílové zaměření směřuje k poznávání podstaty zdraví a příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Osobní bezpečí Činnost člověka a její vliv na životní prostředí	V modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným Uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy a vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany Ví, jak postupovat v případě ohrožení (varovný signál, evakuace), integrovaný záchranný systém V modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany	ČJ – dramatická výchova TV	OSV - řešení problému a rozhodovací dovednosti - sebepoznání a sebepojetí MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí	
Cyklista	Povinná a doporučená výbava jízdního kola a cyklisty (přilba, její funkce a použití; reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu) Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu	Poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací, posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení)		
Způsob jízdy na jízdním kole	Technika jízdy; přeprava zavazadel	cesta do školy		Dopravní hřiště
Bezpečná cesta	Místa pro jízdu na kole (stezky pro cyklisty,	cesta do školy		

	obytná zóna)			
Cyklista na silnici	Problematika silnice z pohledu cyklisty a značení (základní pravidla bezpečné jízdy na silnici, jízda za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek) Znamení, zastavování, odbočování, předjíždění a objíždění Vedení kola, vyjíždění do silnice Přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře) Vodorovné a svislé dopravní značky	cesta do školy		Dopravní hřiště
Cyklista na křižovatce	Druhy křižovatek a kruhový objezd (zásady přednosti v jízdě, odbočování) Vztahy mezi účastníky silničního provozu			Dopravní hřiště
Rodinný cyklistický výlet	Plánování trasy a výbava na cestu Cyklista v dopravních prostředcích Způsob jízdy ve skupině (zásady ohleduplnosti k ostatním účastníkům silničního provozu)		EV Vztah člověka k prostředí	
V ohrožení	Zásady správného chování v krizové situaci (možnosti krizových situací, jejich řešení, důležitá telefonní spojení)			

5. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Rozmanitost přírody, horniny a nerosty, půda - (vznik půdy a její význam, hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání) Význam energie pro život a její získávání	žák pozná základní nerosty a horniny vyskytující se v regionu, uvede využití některých nerostů a hornin, popíše zvětvávání hornin, vysvětlí rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji, popíše vznik půdy, zná její význam, využití a princip ochrany	exkurze a vycházky do blízkého okolí VL, ČJ, TV	EV - ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Země ve vesmíru, sluneční soustava, planety, Měsíc - střídání dne a noci, ročních období	vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislosti s rozdělením času a střídáním ročních období			
Rozmanitost podmínek na Z, příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa, počasí a podnebí, vliv životních podmínek na rostliny a živočichy	uvede příklady rozdílných podmínek života v podnebných pásích, zařadí typické rostliny a živočichy do podnebných pásů, k třídění používá jednoduché klíče a atlasy, vymezí pojem rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení	ČJ - práce s texty VL - mapy VV, PČ	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, ekosystémy	
Příroda a její ochrana	rozezná zdravé a znečištěné životní prostředí, dokáže pojmenovat zdroje znečištěné vody, vzduchu, půdy, uvědomuje si prospěšnost a škodlivost			

	zásahů člověka do přírody a krajiny, vymezí pojem recyklace a třídění odpadů, zná pravidla chování v CHKO a v přírodě			
Člověk a zdraví, základní stavba těla, lidský organismus - kůže, kostra, svaly, smysly, nervová soustava, význam potravy, dýchání, rozvádění látek po těle, vylučování, vývoj jedince, vznik života, puberta, osobní hygiena a péče o tělo, lidský život, jeho bezpečí, ohrožení	využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození, zná základní znalosti, zvládá dovednosti a návyky související s ochranou a rozvojem zdraví, chápe nebezpečí návykových látek, ví, jak je odmítnout, zná základy první pomoci, ví, jak zajistit lékařskou pomoc	Beseda s odborníkem - např. „Maják“	OSV – sebezpoznání a sebezpojetí EV – základní podmínky života	
Rodina a rodinné vztahy, povinnosti základy sexuální výchovy, zneužívání	uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví, etická stránka sexuality			
Péče o zdraví Osobní bezpečí	V modelové situaci určí život ohrožující zranění (5. ročník)	ČJ – dramatická výchova	OSV - sebezpoznání a sebezpojetí - psychohygiena	Cílové zaměření směřuje k poznávání podstaty zdraví a příčin jeho ohrožení, vzniku nemoci a úrazů a jejich předcházení
Člověk a jeho zdraví Osobní bezpečí Činnost člověka a její vliv na životní prostředí	V modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným Uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy a vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany V modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany	ČJ – dramatická výchova TV	OSV - řešení problému a rozhodovací dovednosti - sebezpoznání a sebezpojetí MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí	
Na chodníku	Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování na chodníku Vztahy mezi účastníky silničního provozu			
Výbava jízdního kola a cyklisty	Potřeba správné výbavy jízdního kola a cyklisty (reflexní doplňky a ostatní doplňky			

	pro bezpečnou jízdu) Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu			
Chodec a cyklista na silnici	Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici Pravidla chůze po silnici pro skupiny i jednotlivce Pravidla jízdy za snížené viditelnosti Základní pravidla bezpečné jízdy na silnici (bezpečné manévry cyklisty na silnici) Pravidla pohybu za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek	cesta do školy		
Bezpečná jízda	Technika jízdy Pravidla jízdy po stezkách a mimo silnici	Dopravní značky		
Cyklista na křižovatce	Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky Vztahy mezi účastníky silničního provozu	Dopravní značky		
Volný čas a sportovní aktivity	Druhy volnočasových aktivit souvisejících se silničním provozem a dodržování pravidel (vhodné a nevhodné lokality k uskutečnění aktivit, konkretizace aktivit podle lokality ZŠ a obce)	V Silničním provozu nejsi sám (vnímání tématu v souvislostech zejména vztažených k dané situaci, řešení situací, sociální pohled, hledisko sounáležitosti, spolupráce		
Přecházení silnice	Shrnutí základních pravidel překonání silnice ve městě i mimo něj (vztahy mezi účastníky silničního provozu)			
Cesta dopravními prostředky	Shrnutí základních pravidel bezpečnosti při cestování dopravními prostředky Pravidla při jízdě autem (zádržné systémy) Vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy	cesta do školy		
Prázdniny	Zásady bezpečného chování v době volna a cestování (specifika lokality bydliště a obce pro trávení dnů volna)	V Silničním provozu nejsi sám (vnímání tématu v souvislostech zejména vztažených k dané situaci, řešení situací, sociální pohled, hledisko sounáležitosti, spolupráce	EV Vztah člověka k prostředí	
Nebezpečí	Krizové situace (možnosti, jejich řešení, důležitá telefonní spojení)		VDO – občan, občanská společnost a stát	

6.4.3 Vlastivěda

Osnovy

4. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME	žák na mapě vyhledá ČR, vymezí její státní hranice a vyjmenuje sousední státy -	návštěva informačního centra, radnice, nejbližšího muzea	EGS - Evropa a svět nás zajímá	
Naše vlast - země v srdci Evropy, ČR součást Evropské unie	seznámí se s územním členěním ČR, zná pojmy národ, národnostní menšiny, státní symboly, vlast, cizina, vyjmenuje a najde na mapě národní parky	ČJ - vypravování o cestování, vyhledávání informací z literatury, médií a encyklopedií	MKV - kulturní diferenciacie	
Obec (město), místní krajina, naše nejbližší okolí-oblast, region, kraj	Shromažďuje co nejvíce podstatných informací o obci, poznává a seznamuje se s významnými objekty v místní krajině, cestovním ruchem a dopravní sítí	TV - turistika, vycházka do přírody	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Průmysl a průmyslová odvětví	dělí průmysl na jednotlivá odvětví			
Práce s mapou, buzolou a kompasem mapa ČR - základní orientace	určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, seznámení s mapou (barvy, hranice, základní značky), ukáže a pojmenuje pohoří, vrchoviny a nížiny ČR, vyhledá na mapě významná města a řeky ČR	VV - plánky, náčrtý		
Regiony ČR, Praha a vybrané oblasti	určí kraje ČR, včetně jejich krajských měst a zná polohu na mapě	ČJ - zážitky z cest, práce s knihou, s mapou		
LIDÉ KOLEM NÁS Soužití lidí - mezilidské vztahy Sociální systém - pomoc slabým a nemocným Zájmové spolky, obchod, firmy v místě bydliště	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodrží pravidla soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci, rozlišuje vhodné a nevhodné chování, určí, které chování už nelze tolerovat, seznamuje se s pravidly komunikace verbální a nonverbální, rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl	Dramatická výchova - sociálně komunikační dovednosti ČJ - získávání informací	VDO - občanská společnost a škola	
JÁ A HOSPODAŘENÍ Vlastnictví veřejné, soukromé, osobní, společné, peníze	vlastními slovy vyjádří, co znamená hotovostní a bezhotovostní platba, definuje pojem banka, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, zisk a dluh, reklamace, rozlišuje základní formy vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	M - peníze		

Základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků	rozpoznává ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva žáků			
Chci být dobrý cyklista	Aplikuje základní pravidla pohybu v silničním provozu, pasivní i aktivní bezpečnost, cyklistické zkoušky	BESIP TV - jízda na kole, výuka na dopravním hřišti		
LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád, časová přímka, rozdíl mezi pověstí a skutečností	žák vyhledá informace o významných osobnostech českých dějin a seznámí se s některými osobnostmi či památnými místy ČR	M - jednotky času, časová přímka ČJ - pověsti z nejstarších dějin, práce s textem, informacemi		
Základní údaje z historie naší vlasti Pravěk, příchod Slovanů, Velkomoravská říše, Přemyslovci, Lucemburkové, Habsburkové	seřadí vybraná historická období do jednoduché časové osy a rozumí vybraným pojmům	VV, PČ - nástroje, zbraně, obydlí Projektové vyučování - život v pravěku, ve středověku Exkurze - muzeum, hrad		
Státní svátky a významné dny	zná historické důvody nejvýznamnějších svátků		VDO – občan, občanská společnost a stát	
Naše vlast	Základy státního zřízení a politického systému Armáda ČR, její činnost, NATO, OSN	TV	VDO - občanská společnost a škola VDO – občan, občanská společnost a stát	

5. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád - měření dějinného času, dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace	na časové ose názorně ukazuje a vysvětluje pojmy letopočet, století, etapy lidského života, ukazují, co se stalo dříve, co později..	ČJ - práce s textem, seznamování se s dějinnými událostmi na základě čtení ukázek z literárních děl dramatická výchova		
Současnost a minulost v našem životě, obrazy z novějších českých dějin až po současnost, život člověka v různé době	orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti, rozlišuje charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes, srovnává způsob života a práce předků v hlavních dějinných obdobích, vliv objevů a vynálezů	M - časová přímka, jednotky času ČJ - práce s textem		

	na život v Evropě			
Významná data, historické důvody státních svátků	seznamuje se s významnými událostmi a osobnostmi našich dějin (Cyril a Metoděj sv. Václav, Přemyslovci, Karel IV., J.Hus, J.A.Komenský, Marie Terezie a Josef II., T.G.Masaryk, V.Havel)	ČJ - literatura, práce s textem VV		
LIDÉ KOLEM NÁS Soužití lidí, význam rodiny, demokracie - právo a spravedlnost, kultura a kulturní zařízení v místě bydliště, městech ČR	vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití v rodině, škole, obci, rozlišuje podoby a projevy kultury, seznámí se popř. vyhledá informace o významných kulturních místech v regionu		VDO - občanská společnost a škola, VDO - občan, občanská společnost a stát	
MÍSTO, KDE ŽIJEME Evropa- světadíl, kde leží naše vlast ČR - demokratický stát, základní státoprávní pojmy, symboly	popíše polohu ČR v Evropě, rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, zná symboly našeho státu a jejich význam		VDO – občan, občanská společnost a stát	
Regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba služby a obchod, přírodní prvky osídlení, hlavní přírodní a kulturní atraktivita, chráněná území, životní prostředí	vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR, najde na mapě ČR jednotlivé kraje, popíše jejich polohu podle mapy určí významná místa, řeky, města apod. v jednotlivých oblastech, s pomocí mapy umí porovnat hustotu osídlení, zalesnění, průmysl jednotlivých oblastí, zajímá se o životní prostředí, aktivně navrhuje jeho zlepšení	Př - neobnovitelné přírodní zdroje	EV - vztah člověka k životnímu prostředí	
Evropa a svět kontinenty, evropské státy EU, cestování	orientuje se na mapě Evropy, vyhledá státy EU, určí jejich polohu k ČR, najde hlavní města zemí EU, dokáže stručně charakterizovat sousední státy, na základě čtení z mapy porovná přírodní podmínky v naší vlasti a v jiných zemích	ČJ - vyprávění o cestování na základě vlastních zkušeností M - porovnávání	EGS - jsme Evropané, EGS - objevujeme Evropu a svět	
Místo, kde žijeme Evropa – světadíl, kde leží naše vlast	Kolektivní obrana – NATO ČR jako součást EU (5. ročník)		EGS - Evropa a svět nás zajímá EGS - objevujeme Evropu a svět MKV - princip sociálního smíru a solidarity	

6.5 Člověk a společnost

6.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

rozdvojení vlastního historického vědomí

- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států, průběh státních hranic
- matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky
- výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci atd.
- hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé atd.
- jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba, vliv literárních děl na společnost
- občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva
- tělesná výchova – odkaz olympijských her

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita, ...
- VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie, ...
- EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů, ...
- MKV – sblížení a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita, ...
- EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mírové poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, revoluce a státní převrasy, ...
- MDV – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika, ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamýšlení nad historickým vývojem

Žák

- vyhledává a třídí informace, a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí, a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuze, výklad, kreslení, řešení problémů)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením

- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů atd.
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Učitel

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Osnovy

6. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky
význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny historický čas a prostor	uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	M - kladná a záporná čísla, číselná osa		
člověk a lidská společnost v pravěku	charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost			
nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz antické Řecko a Řím	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	Z – orientace na mapě – starověké civilizace OV - demokracie Čj – řecké báje, divadlo M, F – Řecká věda VV – antické umění OV- Filozofie OV – Náboženství		

	porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
nový etnický obraz Evropy utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)	popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	Z – orientace na mapě Evropy Ov – náboženství	MKV – Multikulturalita	

7. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky
Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost	objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Z- orientace na mapě ČR Čj – hlaholice Z – Evropa a Blízký východ VV - románská a gotická kultura		
zámořské objevy a počátky dobývání světa renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou třicetiletá válka v Evropě a českých zemích	popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve vymezí význam husitské tradice pro	Z – orientace na mapě světa VV – renesanční umění		

	<p>český politický a kulturní život</p> <p>objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p> <p>objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p>			
--	--	--	--	--

8. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky
<p>český stát a velmoci v 17. a 18. století</p> <p>barokní kultura a osvícenství</p>	<p>na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus</p> <p>rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</p>	<p>OV – státní zřízení</p> <p>VV, HV – barokní umění</p>		
<p>Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA</p> <p>industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka</p> <p>národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa</p> <p>revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů</p> <p>politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva</p>	<p>objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě</p> <p>vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p> <p>porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p> <p>charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin;</p>	<p>Z – Evropa, S. Amerika</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p>	

<p>konflikty mezi velmocemi, kolonialismus</p> <p>první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky</p>	<p>uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích</p> <p>na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy</p> <p>vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla</p> <p>charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií</p> <p>na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p>	<p>Z -mapa světa</p>		
--	--	----------------------	--	--

9. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky
<p>nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě</p> <p>vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy</p> <p>mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět</p> <p>druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války</p>	<p>rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p> <p>na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p> <p>zhodnotí postavení Československa v evropských</p>	<p>Z – střední Evropa</p> <p>OV – politické ideologie</p>	<p>MDV – Tvorba mediálního sdělení</p>	

	souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí			
studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět problémy současnosti věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce posoudí postavení rozvojových zemí prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Z – mapa světa	EGS – Jsme Evropané EGS – Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět	

6.5.2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět občanská výchova je vyučován ve všech ročnících druhého stupně. Naplňuje očekávané výstupy vzdělávacích oborů Člověk a jeho svět, Člověk a společnost a Člověk a zdraví stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Rozvíjí související očekávané výstupy průřezových témat.

Předmět Občanská výchova rozvíjí zejména klíčové kompetence vzdělávací oblasti sociální a personální a kompetence občanské, dotýká se však prakticky všech dalších vzdělávacích oblastí.

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Tam, kde je to vhodné, jsou žáci děleni do skupin. Množství témat je realizováno formou krátkodobých projektů. Součástí předmětu jsou i pravidelné návštěvy různých institucí, jako je městský úřad, soud apod. Hlavní důraz je kladen na sebepoznávání žáků a hierarchii hodnot. Předmět občanská výchova neplní pouze roli naučnou, ale též, jak vyplývá už z jeho názvu, výchovnou. Součástí zdravého občanského sebevědomí je též právní povědomí, jež pomáhá budovat právě tento předmět. Zároveň žáky seznamuje s problematikou odlišných myšlenkových konceptů a učí je toleranci k druhým.

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém,
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi
- přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Osnovy

6. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky
<p>Rodina - postavení v rodině, příbuzenské vztahy, typy rodin, funkce rodiny, základy rodinného práva, domov</p> <p>naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život</p> <p>naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</p> <p>naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny</p>	<p>rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p> <p>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p> <p>vyloží smysl voleb do zastupitelstev, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů, vyjmenuje významné osobnosti a místa regionu, možnosti zlepšení životního prostředí obce (města), začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p> <p>objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</p> <p>rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p>	<p>Z – plán obce; obec a region na mapě ČR</p> <p>D - historie obce</p> <p>Z – základní zeměpisné údaje ČR</p> <p>D, ČJ, HV – významné historické a kulturní osobnosti</p> <p>D – vznik státních symbolů</p>	<p>MKV - lidské vztahy</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p>	

7. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky
<p>kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce;</p>	<p>objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy,</p>	<p>D – historie minorit na českém území</p> <p>D- historické slohy a epochy</p>		

<p>masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia</p> <p>lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p> <p>vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování</p> <p>podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p>	<p>způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p>rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p>			
---	---	--	--	--

8. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky
<p>vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</p> <p>osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva,</p>	<p>posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p> <p>popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní</p>	<p>D – historické milníky evropské integrace</p>	<p>VMEGS - jsme Evropané</p>	

<p>adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p>	<p>vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>			
<p>evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR</p>	<p>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p>		<p>EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p>	
<p>globalizace – projevy, významné globální problémy</p>	<p>uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky</p>	<p>Z – oblasti nejvíce zasažené některými z globálních problémů</p>		
<p>majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p>	<p>objasní souvislosti globálních a lokálních problémů</p>			
<p>peníze – formy placení</p>	<p>rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p>			
<p>hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní</p>	<p>sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti</p>			
<p></p>	<p>na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů</p>			

<p>banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p>	<p>hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p> <p>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p> <p>uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p> <p>na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p> <p>rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu</p>			
---	---	--	--	--

9. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky
<p>právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu</p> <p>státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy,</p>	<p>rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a</p>	<p>D – typy států v historii</p> <p>Z – různá státní zřízení ve světě</p>		

<p>jejich úkoly</p> <p>principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev</p> <p>lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p> <p>právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p> <p>právo v každodenním životě - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p>	<p>orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p> <p>objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p> <p>uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p> <p>dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p>rozpozná protiprávní jednání, rozliší</p>	<p>D – první formulace lidských práv (FRA, USA)</p>	<p>VDO - Občan, občanská společnost a stát VDO - formy participace občanů v politickém životě VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>	
---	---	---	--	--

	přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady			
	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání			

6

6.6 Člověk a příroda

6.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. až 9.ročníku v rozsahu dvě hodiny týdně.

Výuka fyziky

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje utváření kritického myšlení a logického uvažování
- učí pravidlům bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů
- Umět výsledky pozorování vyhodnotit, vyvodit závěr
- pomáhá orientaci v základních přírodovědných pojmech
- poukazuje na souvislosti mezi fyzikálními jevy a životem lidí v blízkém okolí, regionu, na území republiky, v Evropě a ve světě

Formy a metody práce se užívají podle charakteru konkrétního učiva

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- laboratorní práce
- krátkodobé projekty

Fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie - jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis - světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů
- zeměpis - magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Do fyziky zasahují průřezová témata

- environmentální výchova – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory různých zdrojů energie
- osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje, praktická etika, rozvíjení specifických dovedností a schopností, vzájemné respektování při skupinové práci a prezentaci výsledků
- mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj

Fyzika rozvíjí klíčové kompetence

Kompetence k učení

- třídění a propojování informací
- používání odborné terminologie
- samostatná měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí formulovat problém, hledat a volit postup jeho řešení, vyhodnotit získaná data

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinové práce vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Osnovy

6. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Pozn.</i>
Základní vlastnosti látek a těles	v konkrétních případech rozhodne, zda daná látka je ve stavu plynném, kapalném, pevném změří délku, objem, hmotnost a teplotu tělesa vyjádří hodnotu veličiny číselnou hodnotou a jednotkou, zadanou závislost znázorní graficky a z grafu ji odečte umí měřit čas; popíše nebo vyrobí nějaké hodiny, používané v dřívějších dobách ukáže příklady z praxe, kde se projevuje teplotní závislost délky nebo objemu tělesa vysvětlí význam fyzikální veličiny hustota, je schopen řešit jednoduché kvalitativní úlohy s hustotou látek související najde v MFCh tabulkách hodnoty hustoty daných látek	Ch – vážení, měření objemu, skupenství látek M – práce s grafy ČJ - popis tělesa, popis pracovní činnosti	OSV - osobnostní rozvoj - sebezpoznání a sebezpojetí	hustota bez výpočtů, v M nejsou dostatečně probrány zlomky
Magnetické vlastnosti látek	ověří existenci magnetického pole v daném místě; určí póly konkrétního magnetu pomocí magnetické stříelky znázorní průběh indukčních čar daného magnetu pomocí železných pilin			
Základní elektrické vlastnosti látek	pomocí experimentu ukáže základní vlastnosti elektrického náboje; rozliší elektrické vodiče a izolanty ví, že existují dva druhy elektrického náboje, předvede a vysvětlí nějaký experiment, kterým ukáže přitahování a odpuzování nábojů			nezavádět model atomu - příliš abstraktní
Gravitační síla	určí pomocí olovnice svislý směr, pomocí vodorovné vodováhy vodorovný směr			

	používá siloměr k měření gravitační síly zná jednotku síly, je schopen určit (měřením i úvahou), jakou silou působí Země na těleso dané hmotnosti			
Základní elektrické obvody	správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu rozpozná zapojení spotřebičů za sebou a vedle sebe zná základní pravidla bezpečnosti při práci s elektrickým zařízením, v praxi je používá na modelové situaci uvede rizikové chování jedince – lezení na sloupy a stožáry el. vedení, dotýkání se spadlých drátů, manipulace s poškozeným vodičem, vypínačem, zásuvkou, spotřebičem			
<i>průběžně</i>	<i>čte s porozuměním jednoduchý odborný text (v učebnici nebo jiné literatuře), je schopen text zpracovat formou krátkého sdělení spolužákům vyhledá na Internetu zadaná hesla a zpracuje v textovém editoru</i>	<i>ČJ – práce s textem I – práce s kancelářskými programy</i>		
<i>průběžně</i>	<i>laboratorní práce</i>		<i>OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace; OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice</i>	

7. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Pozn.</i>
Pohyby	rozpozná, zda je dané těleso v klidu či pohybu vůči jiným tělesům; rozhodne ze znalosti hodnot dráhy uražené tělesem a odpovídajících hodnot času, zda je pohyb tělesa rovnoměrný či nerovnoměrný používá s porozuměním vztah $v = s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa k jejímu měření a při řešení problémů a úloh; sestrojí graf závislosti dráhy na čase při rovnoměrném pohybu tělesa a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti sestrojí graf závislosti dráhy na čase při nerovnoměrném pohybu tělesa; vypočítá průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu je schopen v jízdním řádu nebo pomocí Internetu najít vhodné vlakové nebo autobusové spojení mezi danými dvěma místy	TV – měření pohybů (běh, chůze) M – práce s grafy, funkce ČJ - příběhy podle grafů		
Vzájemné působení těles	pozná, zda na dané těleso působí síla (nebo síly), určí druh působící síly (či sil) znázorní orientovanou úsečkou působící sílu o dané velikosti, směru a působišti; z orientované úsečky, představující působící sílu, určí velikost této síly s porozuměním používá vztah mezi gravitační silou a hmotností ($F = m \cdot g$) při řešení problémů a úloh; pracuje s veličinou g jako charakteristikou gravitačního pole v jeho daném místě	PČ – využití jednoduchých strojů v technice (dnes i v historii), konstrukce kladkostroje; TV – skok do výšky (těžiště sportovce), přetahování	EGS – objevujeme Evropu a svět	

	<p>určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil působících na těleso ve stejných či opačných směrech</p> <p>používá s porozuměním vztah pro tlak ($p = F/S$) při řešení problémů a úloh</p> <p>využívá k řešení problémů a úloh poznatek o existenci třecí síly; na konkrétních příkladech vysvětlí, kdy je tření pro praxi „užitečné“ a kdy je „škodlivé“</p> <p>určí experimentálně těžiště tělesa; využije pro objasňování či předvídání praktických situací poznatek o tom, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese</p>	lanem (skládání sil)		
Mechanické vlastnosti kapalin a plynů	<p>kvalitativně objasní (pomocí představy, že látky jsou tvořeny stále se pohybujícími částicemi určitého složení, které na sebe mohou působit) jevy: difúze, stlačitelnost a rozpínavost plynů, tekutost plynů a kapalin</p> <p>používá s porozuměním vztah $\rho = m:V$ pro hustotu látky k jejímu měření a pro řešení problémů a úloh</p> <p>používá s porozuměním Pascalův zákon při řešení problémů a úloh (ve znění: vnější tlaková síla působící na klidnou tekutinu v ní vyvolá všude stejný tlak)</p> <p>kvalitativně objasní vznik hydrostatického a atmosférického tlaku; v konkrétních experimentech nebo příkladech vysvětlí vliv hydrostatického či atmosférického tlaku na tělesa; používá s porozuměním vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ pro hydrostatický tlak při řešení problémů a úloh</p> <p>kvalitativně objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétních situacích; používá s porozuměním Archimédův zákon při řešení problémů a úloh; předpoví, zda se těleso bude v tekutině potápět, vznášet nebo plovat.</p> <p>najde v MFCh tabulkách hodnoty hustoty, případně dalších fyzikálních veličin potřebné k řešení úlohy</p>	P – Voda, Vzduch (fyzikální a biologické vlastnosti); Ch – hustota, hustoměr, částicové složení látek; P – „zalehnuté“ ucho, tlak před a za bubínkem, křečové žíly	EGS – objevujeme Evropu a svět	
Rozšiřující učivo Vzájemné působení těles	<p>pomocí Newtonových pohybových zákonů objasní či předpoví změny pohybu těles při působení daných sil (ve znění: 1. zákon: pokud na těleso nepůsobí výsledná síla, těleso zůstává v klidu nebo pohybu přímočarém rovnoměrném; 2. zákon: a) čím větší výsledná síla působí na těleso, tím více těleso v dané době změní rychlost, b) čím je hmotnost tělesa větší, tím je změna rychlosti tělesa při působení dané síly v daném čase menší; 3. zákon: síly, jimiž na sebe působí dvě tělesa, jsou stejně velké a opačné)</p> <p>rozhodne v jednoduchých případech, zda dané těleso je v rovnováze či nikoli; vyjádří rovnováhu na páce a pevné kladce a využije toho při objasňování funkce páky a pevné kladky v různých technických zařízeních a pro různé praktické činnosti</p>			

průběžně	<i>v literatuře nebo na Internetu vyhledá informace k zadanému nebo zvolenému tématu, text zpracuje a přednese formou referátu</i>	ČJ – práce s textem I – práce s kancelářskými programy		
průběžně	<i>laboratorní práce</i>		OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace; OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice	

8. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Pozn.</i>
Světelné jevy	rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo jen odráží využije poznatku o přímočarém šíření světla ve stejnorodém prostředí k určení přímého směru a k objasnění vzniku stínu využije zákona odrazu světla ke grafickému zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem; pokusně rozliší rovinné, duté a vypuklé zrcadlo; pokusně najde ohnisko dutého zrcadla a určí jeho ohniskovou vzdálenost rozhodne, zda na rozhraní daných dvou prostředí nastává lom od kolmice či ke kolmici pomocí experimentu rozliší spojku od rozptylky; pokusně najde ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost; graficky zobrazí předmět tenkou čočkou objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a způsob jejich odstranění brýlemi ukáže rozklad bílého světla hranolem	P – Oko, vady oka	OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání EGS – jsme Evropané EGS – objevujeme Evropu a svět	
Energie	s porozuměním používá vztah $W = F \cdot s$ pro práci či vztah $P = W/t$ pro výkon při řešení problémů a úloh určí v jednoduchých případech z vykonané práce pohybovou, resp. polohovou energii tělesa; porovná pohybové energie těles na základě jejich rychlostí resp. hmotností s porozuměním používá pojem vnitřní energie tělesa; v jednoduchých případech určí, zda změna vnitřní energie nastala tepelnou výměnou či konáním práce pomocí představy, že látky jsou tvořeny stále se pohybujícími částicemi určitého složení, které na sebe mohou působit, objasní: vnitřní stavbu pevných látek, kapalin a plynů; přeměny skupenství látek; zvyšování teploty těles při tepelné výměně, konání práce a při průchodu elektrického proudu látkami s porozuměním používá pojem tepla (jako změny vnitřní energie při tepelné výměně); rozpozná formy tepelné výměny (vedením, prouděním, tepelným zářením) v přírodě i v praktickém životě rozpozná základní skupenské přeměny	Ch – částicové složení látek, změny skupenství P – vliv teploty na stavbu těla zvířat (zimní srst u zvířat, jiná stavba těla zvířat žijících v arktických a teplejších oblastech) P – fotosyntéza M - grafy	EV - ekosystémy; EV - základní podmínky života	

	(tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování) látek; uvede hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh z praxe			
Elektrické obvody I	odlíší stejnosměrný a střídaný proud; popíše hlavní podmínky vzniku elektrického proudu v obvodu (existence elektrického zdroje a vodivé spojení pólů zdroje) ukáže pomocí experimentu tepelné účinky elektrického proudu a popíše jejich využití v praxi změří elektrické napětí voltmetrem a proud ampérmetrem správně sestaví rozvětvený elektrický obvod podle schématu a zakreslí schéma daného reálného obvodu			
Rozšiřující učivo Energie	určí přijaté či odevzdané teplo tělesem (při stálém skupenství) pomocí vztahu $Q = c \cdot m \cdot (t_2 - t_1)$ používá s porozuměním pojem skupenského tepla tání při řešení úloh samostatně pracuje s MFCH tabulkami; v zadané úloze rozpozná, jaké konstanty k jejímu řešení potřebuje a v tabulkách je vyhledá			
<i>průběžně</i>	<i>v literatuře nebo na Internetu získá údaje k zadanému nebo zvolenému tématu z několika různých zdrojů, kriticky je zhodnotí a zpracuje formou projektu nebo ústního referátu</i>	<i>ČJ – práce s textem I – práce s kancelářskými programy</i>		
<i>průběžně</i>	<i>laboratorní práce</i>		<i>OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace; OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice</i>	

9. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Pozn.</i>
Elektrické obvody II	správně připojí vhodný zdroj k daným spotřebičům; určí výsledné napětí, proud a odpor dvou rezistorů spojených za sebou, resp. vedle sebe z odpovídajících veličin na jednotlivých rezistorech změří odpor lidského těla při různých podmínkách, na základě zjištěných poznatků zdůvodní známé zásady bezpečnosti práce s elektrickým zařízením rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Ch – elektrické články		
Elektromagnetické děje	ukáže existenci magnetického pole vodiče s proudem, určí póly cívky s proudem pomocí magnetické střílky s porozuměním využívá poznatek, že magnetické pole působí na cívku s proudem, především pro objasnění činnosti stejnosměrného elektromotoru		EV - vztah člověka k prostředí	

	<p>s porozuměním využívá poznatek, že časová změna magnetického pole indukuje časově proměnné elektrické pole (a naopak) pro objasňování vzniku střídavého proudu a činnosti transformátoru</p> <p>popíše a vysvětlí hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické energie (elektrárna, přenosové vedení, transformátory)</p> <p>dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními, je schopen zdůvodnit a vysvětlit důvody, které k zavedení těchto pravidel vedou</p>			
Zvukové jevy	<p>rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku</p> <p>vysvětlí princip šíření zvuku látkou; objasní odraz zvuku od překážky; využívá s porozuměním poznatek o tom, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří a uvede konkrétní příklady z praxe</p> <p>odliší tón od hluku; na konkrétních příkladech ukáže, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet</p> <p>uvede příklady zdrojů škodlivého hluku a některých možností zmenšení škodlivých vlivů nadměrně hlasitého zvuku na člověka a jeho životní prostředí, které zná z praxe</p>	<p>P – ucho, slyšení, hlasivky</p> <p>HV – hudební nástroje, stupnice, ladění</p>	<p>OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání</p>	
Astronomie	<p>popíše hlavní složky sluneční soustavy v literatuře nebo na Internetu vyhledá mapu hvězdné oblohy a využije ji k vyhledání význačných nebeských objektů, je schopen určit sever pomocí Polárky</p> <p>pomocí vhodného modelu objasní vznik měsíčních fází, vznik zatmění Slunce a Měsíce, střídání dne a noci a střídání ročních období</p>	<p>Z – Země ve vesmíru</p>	<p>EGS - jsme Evropané</p>	
Základní poznatky jaderné fyziky	<p>prokáže znalost složení atomu, znalost složení jádra a znalost druhu náboje protonu, elektronu a neutronu, seznámí se s moderními představami o stavbě atomu (standardní model atomu)</p> <p>s pomocí Internetu vyhledá zobrazení atomů vytvořené pomocí moderních zobrazovacích metod</p> <p>popíše základní typy radioaktivního záření, jejich složení a vlastnosti</p> <p>popíše a vysvětlí využití radioaktivního záření v různých oblastech lidské činnosti</p> <p>vysvětlí nebezpečnost radioaktivního záření pro živé organizmy a možnou ochranu před ním</p> <p>s porozuměním používá pojem jaderné energie, pojem štěpení atomového jádra a pojem řetězová reakce</p> <p>popíše hlavní části jaderné elektrárny (jaderný reaktor, primární a sekundární okruh)</p> <p>je schopen diskutovat se spolužáky o výhodách a rizicích jaderné energetiky (na základě předem získaných informací), vysvětlí a zdůvodní svůj názor</p>	<p>Ch – složení atomu, izotopy; Environmentální výchova – ochrana životního prostředí</p> <p>Ch - fotosyntéza</p>	<p>EV - základní podmínky života; EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV – vztah člověka a prostředí</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>	
Shrnutí poznatků	<p>v jednoduchých případech rozpozná daný druh energie a popíše vzájemnou přeměnu</p>		<p>EV – lidské aktivity a</p>	

	jedné formy energie na jinou zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí vysvětlí význam fyziky pro rozvoj lidské společnosti		problémy životního prostředí EGS – jsme Evropané MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MDV – fungování a vliv médií ve společnosti	
Rozšiřující učivo Elektromagnetické děje	správně zapojí polovodičovou diodu (v závěrném či propustném směru) do obvodu s porozuměním používá vztahy $W = U \cdot I \cdot t$, $P = U \cdot I$ pro elektrickou práci či výkon při řešení problémů a úloh			
<i>průběžně</i>	<i>orientuje se v MFCH tabulkách, je schopen v nich najít libovolné požadované údaje z dostupných zdrojů získá informace k zadanému nebo zvolenému tématu, kriticky je zhodnotí a zpracuje formou referátu či projektu, dle možností i s počítačovou prezentací</i>	<i>ČJ – práce s textem; I – práce s kancelářskými programy</i>		
<i>průběžně</i>	<i>laboratorní práce</i>		<i>OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace; OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice</i>	

6.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět směřuje žáky k orientaci v životě, celistvosti jeho chápání. Je určen pro druhý stupeň. V tomto předmětu žáci poznávají složitosti světa kolem sebe, seznamují se s některými souvislostmi mezi přírodou a lidskými činnostmi, tím se přibližují reálnému světu. Je důležité, aby žáci poznávali přírodu jako systém, aby chápali důležitost udržování přírodní rovnováhy, uvědomovali si užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Předmět rozvíjí dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Žáci se zde učí rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, případně je ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. V předmětu chemie směřujeme výuku specificky k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí, k porozumění základním chemickým reakcím s využitím jednoduchých pokusů, k řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích. Specifika jsou i v získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečnosti práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Vyučovací předmět je realizován v 8. a 9. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin. V didaktické práci učitele budou převládat aktivní formy výuky, skupinové práce, budou pravidelně zařazovány projekty a referáty.

Do předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- environmentální výchova – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
- osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje, praktická etika
- mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací obsah začleněných témat se neodděluje a je žákům předáván v širších souvislostech. Žáci se učí v dané problematice hledat a poznávat vnitřní vazby a logické souvislosti a uplatňovat je v životě.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence učení

- učí různým metodám poznávání přírodních objektů procesů a jevů
- učí zpracovávání informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení

Kompetence k řešení

- učí přecházet od smyslového poznávání problémů k poznávání založenému na pojmech, prvních teoriích a modelech
- učí chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- rozvíjí schopnost se objeovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení

Kompetence komunikativní

- vede k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učí stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování experimentů

Kompetence sociální a personální

- vede k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů

Kompetence občanské

- vede k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie a učí odpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní

- učí optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Osnovy

8. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Chemie kolem nás	uvede příklady chemického děje a čím se chemie zabývá rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek uvede příklady chemické výroby ve svém okolí zhodnotí význam a případná rizika pro společnost a obyvatele v okolí chemických závodů		EV - vztah člověka k prostředí EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MDV - interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	
Zásady bezpečné práce v laboratoři, zacházení s chemickými látkami	uvede zásady bezpečné práce v učebně chemie poskytne a přivolá první pomoc při úrazu vysvětlí význam P-vět a H-vět, piktogramů a aplikuje poznatky do praxe uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi		OSV - morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace	
Látky a tělesa	rozliší fyzikální tělesa a látky	F - látky a tělesa		
Vlastnosti látek	uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek rozliší známé látky podle jejich charakteristických vlastností			
Změny skupenství	rozpozná skupenství látek a jejich změny	F - látky a tělesa		

	vyhledá v tabulkách hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách			
Směsi	rozliší stejnorodé a různorodé typy směsí rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede příklady z praxe uvede příklad pevné, kapalné, plynné stejnorodé směsi použije správně pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok aplikuje poznatky o vlivu některých činitelů na rychlost rozpouštění, uvede příklady z praxe vypočítá složení roztoků připraví roztok daného složení	M - procenta		
Oddělování složek směsí	použije správně pojmy: usazování, filtrace, krystalizace, destilace, sublimace sestaví jednoduché aparatury vysvětlí princip oddělování uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí			
Voda	zhodnotí význam vody pro život uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi rozliší jednotlivé kategorie vody a uvede příklady jejich výskytu a použití uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách popíše princip úpravy užitkové vody v čističkách		EV - základní podmínky života EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - vztah člověka k prostředí OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Vzduch	definuje složení vzduchu charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek vysvětlí pojmy: smog, inverze, čistota ovzduší, ozonová vrstva zjistí a uvede příklady znečišťování vzduchu a navrhne omezení vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů uvede podmínky hoření, příčiny vzniku požáru a prevenci před možným vznikem požáru osvojí si teoretické a praktické poznatky manipulace s otevřeným ohněm uvede možná nebezpečí zábavní pyrotechniky uvede jednotlivé typy hasících přístrojů a jejich použití	Z - atmosféra	EV - základní podmínky života EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - vztah člověka k prostředí OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Částicové složení látek	uvede příklady dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech popíše složení atomu s použitím znalostí periodického zákona vysvětlí vznik iontů z atomů	F - Brownův pohyb F - složení látek F - zelektrování těles		

Chemické prvky a chemické sloučeniny	používá pojmy chemický prvek, chemická sloučenina, chemická látka ve správných souvislostech používá značky základních prvků vysvětlí pojem protonové číslo najde v tabulkách názvy prvků k daným protonovým číslům a opačně rozlíší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny			
Periodická soustava chemických prvků	rozlíší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití některých kovů, slitin a nekovů rozlíší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi			
Chemické reakce	rozlíší výchozí látky a produkty, určí je správně v konkrétních případech provede jednoduché chemické reakce v učebně chemie		OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Chemické rovnice	zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce používá správně pojmy: látkové množství, molární hmotnost odhadne výsledky a vypočítá úlohy s užitím těchto veličin	M - trojčlenka	OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice	
Halogenidy	určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech zapiše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy popíše vlastnosti a použití vybraných halogenidů	P - nerosty		
Oxidy	určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech zapiše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů vysvětlí pojem skleníkový efekt	P - nerosty	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MDV - interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	
Sulfidy	určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech zapiše z názvů vzorce sulfidů a naopak ze vzorců jejich názvy popíše vlastnosti a použití vybraných sulfidů	P - nerosty		
Kyseliny	popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami zapiše z názvů jejich vzorce a opačně rozlíší kyselá a zásaditá roztoky pomocí		OSV - morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a	

	indikátorů pH změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí		sebeorganizace	
Hydroxidy	popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami zapiše z názvů hydroxidů vzorce a opačně posoudí vliv vybraných hydroxidů na životní prostředí		OSV - morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Soli	objasní pojem solí a rozliší, které látky patří mezi soli vysvětlí základní reakce vzniku solí provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapiše je chemickými rovnicemi zapiše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců názvy vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou uvede příklady uplatnění solí v praxi (hnojiva, sádra, keramika)	P - nerosty		
Rozšiřující učivo Chemické reakce	přečte zápis chemické rovnice uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho pro řešení úloh			
Kyseliny	vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí			
Průběžně	vysvětlí škodlivé účinky probíraných chemických látek (halové prvky a jejich sloučeniny, amoniak, sulfan, oxid uhelnatý,...) a uvede možnou ochranu orientuje se v MFCH tabulkách, je schopen v nich najít libovolné požadované údaje z dostupných zdrojů získá informace k zadanému nebo zvolenému tématu, kriticky je zhodnotí a zpracuje formou referátu či projektu, dle možností i s počítačovou prezentací	ČJ – práce s textem I – práce s kancelářskými programy		
Průběžně	laboratorní práce		OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace; OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice	

9. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
Redoxní reakce	vysvětlí pojmy oxidace, redukce určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce	Ch - hoření P - rudy kovů PČ - práce s	EV - lidské aktivity a problémy	

	popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících její rychlost, uvede způsob ochrany ocelových výrobků rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití	kovy F - elektřina	životního prostředí OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Uhlovodíky	rozliší anorganické a organické sloučeniny rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití vysvětlí škodlivé účinky probíraných sloučenin (benzen, naftalen, toluen,...) a uvede možnou ochranu zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy		EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace OSV - sociální rozvoj: kooperace a kompetice	
Deriváty uhlovodíků	vysvětlí pojem uhlovodík a derivát uhlovodíku rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční skupinu na příkladech vzorců známých derivátů zařadí do skupiny methanol, ethanol, fenol, formaldehyd, aceton, kyselinu mravenčí, octovou a ethylester kyseliny octové uvede vlastnosti a příklady použití těchto látek vysvětlí škodlivé účinky probíraných sloučenin (methanol, ethanol, formaldehyd, acetaldehyd, aceton,...) a uvede možnou ochranu	PČ - barvy, ředidla PČ - úprava potravin	OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice	
Přírodní látky v lidském těle	orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy rozliší sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy vysvětlí funkci bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	P - podmínky života P - člověk PČ - příprava pokrmů	EV - základní podmínky života MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Chemie a společnost	doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného zdroje zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití posoudí vliv používání plastů na životní prostředí rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání zachází bezpečně s mycími a čistícími prostředky běžně používanými v domácnosti	PČ - pěstitelství	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - vztah člověka k prostředí MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MDV - interpretace vztahů mediálních sdělení a reality OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání OSV - morální rozvoj - hodnoty,	

	rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými výbušninami a hořlavinami aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací orientuje se v pojmech léčiva a návykové látky, uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument, chápe důležitost dodržení návodu uvedeného u léčiv vysvětlí pojem pesticid a objasní problematiku použití zachází bezpečně s běžně používanými průmyslovými hnojivy		postoje, praktická etika	
Rozšiřující učivo Energie a chemická reakce	rozliší, které ze známých reakcí jsou endotermické a které exotermické uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahany při školních experimentech rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s nimi uvede jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení			
Průběžně	vysvětlí škodlivé účinky probíraných chemických látek (benzen, naftalen a jejich deriváty, formaldehyd, aceton, ...) a uvede možnou ochranu orientuje se v MFCH tabulkách, je schopen v nich najít libovolné požadované údaje z dostupných zdrojů získá informace k zadanému nebo zvolenému tématu, kriticky je zhodnotí a zpracuje formou referátu či projektu, dle možností i s počítačovou prezentací	ČJ – práce s textem I – práce s kancelářskými programy		
Průběžně	laboratorní práce		OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace; OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice	

6.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět navazuje na prvouku a přírodovědu na prvním stupni, zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru přírodopis.

Je vyučován v 6. až 8. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodinu týdně. Přírodopis vyučujeme ve specializované učebně. Pro vyučování se dále využívá i učebna výpočetní techniky a část výuky, zejména při

pobytových akcích, je realizována v přírodě. Podle možností se několikrát v roce organizují různé typy exkurzí a terénních cvičení.

Cílem předmětu je poznávání přírodních zákonů pomocí vlastních prožitků a rozumového poznání, poznání přírody jako systému, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Důraz je kladen na udržování rovnováhy existence živých soustav, včetně člověka.

Kromě vlastního vzdělávacího obsahu se v přírodopise realizují některá témata průřezových témat Environmentální výchova a Multikulturní výchova. Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou pozorování, pokus, kooperativní techniky, práce s informacemi.

Převládajícími životními kompetencemi podobně jako u přírodovědy jsou řešení problému, chápání zásadních ekologických otázek.

Do předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Environmentální výchova – základní podmínky života, ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
- Multikulturní výchova – etnický původ
- Osobnostní a sociální výchova – kreativita, sebeorganizace a seberealizace, mezilidské vztahy

Vzdělávací obsah začleněných témat se neodděluje a je žákům předáván v širších souvislostech.

Kompetence učení

- Učí různými metodami poznávání přírodních objektů, procesů a jevů
- Učí zpracovávání informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení.

Kompetence k řešení

- Učí přecházet od smyslového poznávání problémů k poznávání založenému na pojmech, teoriích a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- Učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života

Kompetence komunikativní

- Vede k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- Učí stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování experimentů

Kompetence sociální a personální

- vede k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.

Kompetence občanské

- vede k poznání důležitosti jednotlivých vztahů v přírodě a učí odpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní

- Učí optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.

Osnovy

6. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Vznik a stavba Země	objasní příčinu střídání dne a noci a ročních období		EV - základní podmínky života	
Atmosféra	objasní vlivy organismů na složení atmosféry		EV - základní podmínky života	
Hydrosféra	vyjádří význam vody pro život popíše zapojení života do oběhu vody		EV - základní podmínky života	
Ozonosféra	popíše vznik ozonu v atmosféře objasní pojem ozonosféra a její význam pro vznik a udržení života na zemi		EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Biosféra	popíše vlivy vedoucí ke vzniku biosféry objasní proč se organismy začaly vyvíjet ve vodě rozeznává neživé a živé přírodniny vyjmenuje základní znaky životy		EV - základní podmínky života	
Vznik a vývoj života	Orientuje se v přehledu vývoje organismů		EV - základní podmínky života EV - ekosystémy	
Mikroskop	pojmenuje jednotlivé části mikroskopu ovládá základní postupy při práci s mikroskopem			
Buňka	hodnotí význam mikroskopu pro objevení buněk uvede jméno objevitele buněk a mikroskopu a jméno J. E. Purkyně a jeho podíl na vytvoření buněčné teorie vytkne rozdíly mezi buňkou rostlinnou a živočišnou jmenuje příklady částí buňky a jejich významu pro život buňky porovnává rostlinnou a živočišnou buňku uvede význam buněčného jádra pro život a dělení buněk		EV - základní podmínky života	
Fotosyntéza a dýchání	vysvětlí pojem fotosyntéza, porovná fotosyntézu a dýchání vyjmenuje základní látky důležité pro průběh fotosyntézy a dýchání a látky při těchto dějích vznikajících objasní důležitost fotosyntézy pro ostatní organismy objasní vztahy mezi fotosyntézou a dýcháním sestaví a popíše jednoduchý potravní řetězec		EV - ekosystémy	
Viry	charakterizuje viry jako živé částice závislé svou existencí na buňkách různých organismů uvede příklady virových onemocnění svými slovy vyjádří význam a způsoby ochrany před virovými infekcemi			
Bakterie	vytkne základní odlišnosti buňky bakterie od buněk rostlin a živočichů porovná bakterie a viry (velikost, složitost stavby) hodnotí význam bakterií v přírodě a možnosti jejich využití uvede příklady nemocí způsobených choroboplodnými bakteriemi a hygienické zásady prevence		EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Sinice	charakterizuje sinice jako organismy schopné fotosyntézy, jejich význam pro obsah kyslíku v atmosféře a vliv na kvalitu vody, hygienické zásady při koupání			

Jednobuněčné řasy	uvede příklady zelených řas, popíše způsob jejich života a postavení řas v potravních řetězcích			
Jednobuněčné houby	uvede kvasinky jako jednobuněčné houby a vysvětlí jejich význam pro kvasný průmysl		EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Prvoci	uvede příklady prvoků a jejich postavení v potravních řetězcích popíše podle obrázku tělo trepky a funkci jednotlivých částí buňky vyjmenuje některé zástupce prvoků porovná různé způsoby pohybu a získávání potravy prvoky objasní, co je plankton a jeho části uvede příklady nemocí způsobených prvoky			
Vývoj mnohobuněčných organismů	popíše vývoj mnohobuněčných organismů z kolonií buněk objasní pojmy tkáň a pletivo objasní a správně využije pojmy orgán, orgánová soustava a organismus			
Mnohobuněčné řasy	uvede příklady mnohobuněčných řas, jejich výskyt v přírodě ve vztahu k podmínkám prostředí a jejich využití objasní rozdíly a společné znaky mezi houbami, rostlinami a živočichy			
Houby	vysvětlí rozdíly mezi stopkovýtrusými a vřeckovýtrusnými houbami popíše stavbu plodnice stopkovýtrusých hub jmenuje muchomůrku zelenou jako nejjedovatější houbu rozezná běžné zástupce stopkovýtrusých a vřeckovýtrusných hub			
Lišejníky	vysvětlí význam soužití ve vztahu k podmínkám prostředí uvede příklady různých tvarů lišejníků		EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Žahavci	jmenuje příklady žahavců, rozumí stavbě těla medúz, zná žahavce nezmara a ví, kde se vyskytuje objasní, co je regenerace		EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Ploštěnci a hlísti	uvede místa výskytu ploštěnců a hlístů uvádí příklady jednotlivých skupin, rozdíly mezi nimi, rozumí pojmu parazitismus, dokáže popsat, jak se bránit proti nákaze			

Měkkýši	charakterizuje plže a uvede příklady plžů žijících ve vodě a na souši charakterizuje mlže a způsob jeho pohybu rozdělí plže a mlže a uvede příklady uvede odlišnost dýchacích orgánů vodních měkkýšů v závislosti na podmínkách prostředí uvede a rozpozná některé zástupce hlavonožců			
Kroužkovci	charakterizuje vnější stavbu těla kroužkovců, na základě pozorování popisuje žíhlu obecnou uvede příklady kroužkovců žijících ve vodě a na souši objasní přizpůsobení pijavek parazitickému způsobu života			
Členovci	charakterizuje významné znaky členovců			
Pavoukovci	charakterizuje obecně skupinu a zná její rozdělení charakterizuje vnější stavbu těla pavouků uvede příklad vodoucha stříbřitého jako příklad pavouka žijícího ve vodě zná příklady pavouků u nás i ve světě charakterizuje rozdíly mezi pavouky a sekáči uvede příklady štírů			
Korýši	charakterizuje významné znaky korýšů uvede a popíše podle obrázku raka objasní význam čistoty vody pro život některých korýšů a jejich ochranu			
Hmyz	charakterizuje vnější stavbu těla hmyzu uvede příklady různého hmyzu žijícího u nás, několik zástupců pozná odliší vývin s proměnou nedokonalou a dokonalou - uvede příklady porovná a utřídí dosud poznány hmyz do některých systematických skupin rozpozná a vyjmenuje některé významné hmyzí škůdce		EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	

7. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Strunatci	charakterizuje základní znaky strunatců objasní pojem struna hřbetní a páteř			
Pláštěnci	popíše vnější stavbu těla sumky a její larvy a způsob jejich života vysvětlí, proč se řadí pláštěnci mezi strunatce			
Bezlebeční	popíše vnější stavbu kopinatce			
Obratlovci	charakterizuje významné znaky obratlovců			
Kruhoústí	rozpozná a popíše mihuli potoční vysvětlí, proč mihule patří mezi chráněné živočichy připomene se pojem parazitismus		EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Paryby	vysvětlí a popíše tělesné přizpůsobení paryb vůči prostředí a způsobu života rozpozná žraloka, rejnoka, chiméru			
Ryby	vyjádří znaky vnější stavby těla ryb uvede zařazení ryb mezi obratlovce vypráví o významu chovu ryb pro naše hospodářství rozumí systému přijímání kyslíku ve vodě rozpozná nejznámější zástupce ryb		EV - vztah člověka k prostředí EV - ekosystémy	
Obojživelníci	charakterizuje obojživelníky - jejich vývin a způsob získávání potravy uvede příklady obojživelníků - třídí je na ocasaté a bezocasé objasní vázanost všech obojživelníků na vodu v souvislosti s rozmnožováním rozpozná některé známé obojživelníky			
Plazi	charakterizuje plazy a jejich způsob života odlišuje užovku a odliší ji od zmije odlišuje skupinu škrtičů jmenuje některé známé příklady jedovatých hadů a škrtičů			
Ptáci	charakterizuje vnější stavbu těla ptáků charakterizuje nejznámější skupiny ptáků a zná jejich příklady zařadí a rozpozná známé druhy ptáků do systému			
Savci	charakterizuje vnější stavbu těla savců třídí poznané druhy do skupin vysvětlí pojmy vejcorodý a živorodý charakterizuje některé skupiny savců a uvede jejich příklady			
Vyšší rostliny	charakterizuje vyšší rostliny a uvede jejich příklady rozliší vyšší rostliny na rostliny výtrusné a semenné			
Mechy	uvede místa a podmínky výskytu mechů popíše mechovou rostlinku podle přírodniny nebo obrázku uvede příklady několika mechů uvede, že mech se rozmnožuje výtrusy vysvětlí význam mechů v lese			
Kapradiny, přesličky, plavuně	uvede časté místo výskytu kapradin v lese uvede, že se rozmnožuje výtrusy a rozumí principu tohoto typu rozmnožování porovná stavbu těla kapradin, přesliček a plavuní uvede, že to jsou byliny a zařadí je do tří skupin podle charakteristických znaků vyjádří význam kapradin, přesliček a plavuní pro vznik uhlí			

Nahosemenné rostliny	popíše stavbu těla a život borovice lesní vysvětlí výživovou soběstačnost rostlin vyjádří rozdíl mezi opylením a oplozením objasní pojem nahosemenná rostliny rozliší a pojmenuje několik jehličnanů vysvětlí, co je lesní monokultura a jaký vliv na ní mají podmínky prostředí uvede význam jehličnanů pro hospodářství		EV - vztah člověka k prostředí EV - ekosystémy EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Kořen	vysvětlí význam kořenu pro rostlinu objasní pojem kořenová soustava a uvede příklady různých tvarů kořene podle obrázku popíše vnitřní stavbu kořene popíše, jak kořen přijímá vodu s rozpuštěnými látkami z půdy			
Stonek	uvede význam stonku a popíše jeho základní stavbu rozlišuje různé typy stonku: lodyhu, stvol, stéblo, oddenek podle obrázku popíše vnitřní stavbu stonku, rozliší stavbu a funkci části dřevní a lýkové uvede odlišnosti v uspořádání stonku jednoděložných a dvouděložných rostlin popíše tloušťku kmene dřevin popíše vnější vzhled kmene stromu a pozná několik stromů podle kmene			
List	vyjádří význam listu, popíše jeho základní části a uvede příklady různého uspořádání a vzhledu listů rozlišuje listy jednoduché a různé typy listů složených popíše stavbu listu a vysvětlí význam jednotlivých částí objasní význam fotosyntézy a to, co do reakce vstupuje a co při ní vzniká hodnotí vlivy prostředí na listy a na fotosyntézu			
Rozmnožování rostlin	uvede příklady nepohlavního rozmnožování semenných rostlin porovná nepohlavní a pohlavní rozmnožování rostlin popíše podle obrázku rozmnožování nahosemenné rostliny popíše základní stavbu květu, vysvětlí, kde vznikají pohlavní buňky odliší rostliny s jednotlivými květy a s květenstvím, uvede příklady různých květenství objasní vztah mezi květem a plodem a uvede příklady rozlišuje rostliny na jednodomé a dvoudomé, uvede příklad odliší opylení a oplození			

Život rostliny	vyjádří základní odlišnosti ve vývoji rostliny nahosemenné, krytosemenné jednoděložné a dvouděložné popíše příklady pohybu rostlin uvede rozdíly v délce života rostlin porovná rozdíly v životě rostlin jednoletých, dvouletých a vytrvalých hodnotí význam živin, dostatku vody a světla pro život rostliny a ohrožení rostlin změnami podmínek prostředí zdůvodní význam ochrany rostlin			
Krytosemenné rostliny	porovnává rostliny pozoruje byliny ve svém okolí, některé pojmenuje, uvede příklady jedovatých rostlin pozoruje větévky a plody stromů s využitím atlasů a tabulek v učebnici zařadí rostlinu do čeledi objasní práci s botanickým klíčem		EV - ekosystémy	

8. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Vztahy člověka k ostatním živočichům	uvede příklady biologické příbuznosti a společenské odlišnosti člověka od ostatních živočichů hodnotí vlastnosti lidí		EV - vztah člověka k prostředí	
Vývoj člověka	vyjmenuje předchůdce člověka, rozpozná je na obrázcích, zařadí je do správného časového období objasní pojem hominizace a vysvětlí, v čem spočívá	D - pravěk		
Lidské rasy	vyjmenuje a popíše základní lidské rasy objasní pojem rasismus a v čem spočívá jeho neopodstatněnost a nebezpečnost pro lidskou společnost uvede některé příklady negativního dopadu rasistického smýšlení v historii	OV - rasismus	MKV - etnický původ OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy	
Stavba lidského těla	vysvětlí čím se zabývají anatomie a fyziologie vyjmenuje soustavy lidského těla a jejich základní funkce objasní pojmy tkáň, orgán, orgánová soustava			
Opěrná soustava	objasní, co je základem lidské kostry a z čeho se vyvinula páteř rozliší na kostře tři základní části: páteř s žebry, lebku, kostru končetin vytkne rozdíl mezi chrupavkou, vazivem a kostní tkání vyjmenuje a na obrázku kostry ukáže základní kosti těla		MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Pohybová soustava	<p>objasní význam svalů a jejich smršťování vyjádří význam kosterních svalů, popíše jejich připojení na kostru a objasní jejich fungování rozpozná podle obrázku základní kosterní svaly těla uvede, co je zdrojem energie pro činnost svalů objasní význam hladkých svalů a srdečního svalu charakterizuje odlišnosti kosterního svalstva, hladkého svalstva a srdečního svalu</p>	<p>VV - kresba postavy Ch - cukry</p>	<p>MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	
Oběhová soustava a tělní tekutiny	<p>vyjádří, jaký význam mají tělní tekutiny, odliší krev a mízu objasní výměnu látek mezi krví a buňkami těla objasní význam oběhové soustavy, funkce srdce a cév popíše složení krve a její funkce, význam jednotlivých složek krve uvede hlavní krevní skupiny a podíl J. Janského na jejich objevu vysvětlí význam srážení krve popíše oběhovou soustavu, srdce a jeho činnost podle obrázku odliší tepny a žíly, vyloží jejich význam v oběhové soustavě a význam vlásečnic změří tep a zdůvodní význam měření tlaku uvede, co ohrožuje kvalitu cév a co přispívá k srdečnímu infarktu a mozkové mrtvici hodnotí vliv obezity, alkoholu a kouření na cévní choroby objasní, co je mízní soustava a jaký má význam slezina</p>	<p>RV - zdravá výživa</p>		
Dýchací soustava	<p>vysvětlí, co je dýchání uvede funkci dýchací soustavy a popíše její stavbu objasní funkci červených krvinek pro přenos kyslíku a porovná složení vzduchu vdechovaného a vydechovaného vyloží význam dýchacích pohybů v závislosti na fyzické činnosti člověka hodnotí význam čistoty vzduchu</p>	<p>Ch - vzduch</p>		
Trávicí soustava	<p>popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy zdůvodní význam péče o chrup objasní postup trávení potravy a vstřebávání živin vysvětlí význam enzymů a peristaltiky objasní význam jater, stálého obsahu glukózy v krvi a vlivu inzulínu uvede příčiny cukrovky zdůvodní význam špatné výživy pro zdraví uvede přehled látek potřebných pro výživu a sestaví příklad zdravého jídelníčku uvede, co je pitný režim a jaké jsou nároky na kvalitu pitné vody vyloží, jak se s potravou a vodou mohou do těla dostávat nežádoucí látky</p>	<p>RV - hygienické návyky RV - zdravá výživa PČ - příprava pokrmů</p>	<p>MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	

Vylučovací soustava	vysvětlí význam vnitřní stálosti lidského organismu popíše vylučovací soustavu, objasní funkci ledvin uvede vlivy působící na onemocnění ledvin vyloží význam umělé ledviny a problémy transplantace ledvin a dalších orgánů			
Kůže	uvede význam kůže a jejích derivátů objasní vnitřní stavbu kůže vyjádří rozdíly ve vzhledu kůže u mladých a starších lidí, význam daktyloskopie uvede příklady poškození kůže, její ochrana předvede první pomoc při poraněních kůže a popáleninách uvede zásady dodržování hygienických pravidel a příklady péče o kůži	RV - hygienické návyky		
Nervová soustava	zdůvodní význam řízení činnosti organismu popíše nervovou buňku a přenos nervového vzruchu rozdělí funkce mozku, míchy a obvodového nervstva podle obrazu vyjmenuje základní části mozku objasní průběh reflexu, rozdíl mezi reflexy vrozenými a získanými vyjádří, co jsou instinkty, jak se vytvářejí podmíněné reflexy a uvede jméno I. P. Pavlova hodnotí nebezpečí zneužívání léků a drog a jejich vliv na nervovou soustavu		OSV - osobnostní rozvoj - psychohygiena	
Žlázy s vnitřním vymešováním	objasní význam hormonů, uvede jejich příklady a místa jejich vyvážení vytkne rozdíly a způsoby hormonálního a nervového řízení organismu			
Smysly	vyjmenuje lidské smysly, jejich význam a jim odpovídající smyslová ústrojí, objasní jejich spojení s nervovou soustavou popíše vnímání chuti, hmatu, tepla a chladu, smyslová ústrojí zraku a sluchu a jejich funkci uvede možnosti poškození smyslových ústrojí, vady oka a význam brýlí vyloží celkovou škodlivost hluku na zdraví uvede, jak se chovat k lidem s postiženým zrakem a sluchem	F - optika	OSV - sociální rozvoj - komunikace	
Pohlavní soustava	popíše mužské a ženské pohlavní orgány a jejich funkci objasní hormonální řízení rozmnožování a menstruační cyklus vyloží vliv vývinu pohlavních orgánů v pubertě na celkové chování uvede způsoby prevence před AIDS, příklady pohlavních chorob a jejich prevence vysvětlí, proč předčasný pohlavní styk může narušit další život jedince			

Vývin nového jedince	popíše nitroděložní vývin člověka, význam placenty a porod objasní význam hormonů v průběhu těhotenství, porodu a po porodu hodnotí význam zdravého životního stylu matky pro zdraví dítěte, význam vztahu matky a dítěte po porodu, důležitost kojení uvede zásady chování k těhotným ženám a k ženám v šestinedělí		OSV - sociální rozvoj - komunikace OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy	
Průběh lidského života	charakterizuje jednotlivé etapy lidského života objasní význam rodiny a mezilidských vztahů pro zdraví duševní i tělesné vyloží práva a povinnosti dětí a rodičů uvede zásady správného chování ke starým lidem		OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy	
Dědičnost u člověka	uvede, že při oplození dochází ke spojení dědičných informací od otce a matky objasní vztah mezi vlastností organismu a vlohou a uvede, že některé vlohy převažují nad jinými uvede, že některé choroby jsou dědičné hodnotí význam genetické poradny			
Zdraví a nemoc	objasní, co se rozumí zdravím a nemocí uvede příklady infekčních onemocnění a jejich původců, objasní jejich šíření a prevenci, vysvětlí pojem epidemie a pandemie objasní funkci bílých krvinek, význam imunity a možnosti jejího posilování a naopak oslabování objasní význam očkování		EV - vztah člověka k prostředí MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

9. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Stavba Země (s důrazem na geologické hledisko)	popíše stavbu zemského tělesa vyjmenuje základní zemské sféry, objasní jejich složení vyjádří vztahy mezi zemskými sférami	Z – obecný fyzický zeměpis F - astronomie		
Nerosty	charakterizuje nerosty a odliší je od hornin objasní princip vzniku krystalů vysvětlí metody určování vlastností nerostů určí dané nerosty podle jejich vlastností uvede vlastnosti, použití a důležitá naleziště u daných nerostů uvede příklady rud a jejich význam pro člověka	Ch - soli	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy	

Horniny	rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné objasní vztahy mezi vyvřelinami, sedimenty a přeměněnými horninami popíše geologický cyklus vysvětlí vznik sedimentů objasní příčiny přeměny hornin uvede příklady vyvřelých, usazených a přeměněných hornin, jejich výskyt a použití odliší horninové a rudné žíly		OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Geologické děje	uvede příklady vnitřních a vnějších geologických dějů objasní zvětrávání hornin rozliší zvětrávání chemické a mechanické objasní vliv vody, větru a gravitace na zemský povrch popíše pohyb kontinentů, vysvětlí jeho hlavní příčiny a následky objasní vlivy pohybu zemské kůry na tvar zemského povrchu objasní sopečnou činnost, zemětřesení a uvede jejich různé projevy a důsledky pro utváření zemského povrchu	Z – obecný fyzický zeměpis	OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy	
Pedosféra	vyloží vznik půdy a vlivy podnebí a vlastnosti půdy objasní rozkladné řetězce probíhající v půdě a uvede příklady organismů, které se jich účastní vysvětlí pojem humus a půdní úrodnost rozliší půdní typy a půdní druhy, uvede jejich příklady vysvětlí, co je eroze a co ji urychluje objasní význam zeleně pro ochranu půdy před erozí uvede, čím je půda ohrožována a jaké to má důsledky objasní souvislosti mezi půdou, vodou, ovzduším a živou přírodou	PČ - půda	EV - lidské aktivita a problémy životního prostředí	
Hydrosféra, vliv počasí a podnebí na ekosystémy	vysvětlí význam vody pro život na Zemi zopakuje si popis a význam koloběhu vody charakterizuje dopad počasí a přírodních jevů na přírodu	Ch - voda Z – vodní obal Země	EV - lidské aktivita a problémy životního prostředí	

Vznik a vývoj života na Zemi	objasní názory na vznik života na Zemi jmenuje Charlese Darwina jako autora vývojové teorie a objasní základy této teorie charakterizuje stručně jednotlivé geologické éry a vývoj života v nich vyloží vznik fosilních paliv a zdůvodní jejich neobnovitelnost uvede vlivy podnebí na tvářnost zemského povrchu (doby ledové a meziledové) uvede příklady vědních oborů, které se zabývají studiem Země	P - organizmy	EV -vztah člověka k prostředí OSV - sociální rozvoj - mezilidské vztahy OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace	
Geologický vývoj a stavba ČR	uvede hlavní rozdíly geologického vývoje Českého masivu a Západních Karpat porovná geologickou stavbu pohoří Českého masivu a Západních Karpat vyhledá na mapě jednotlivé geologické útvary, popíše jejich vznik a složení	Z – obecný fyzický zeměpis		
Podmínky života, základy ekologie	určí základní podmínky života a vysvětlí jejich úlohu vysvětlí pojem skleníkový efekt objasní pojmy: jedinec, populace, biocenóza, ekosystém uvede příklady výskytu organismů v prostředí a charakterizuje vztahy mezi nimi vysvětlí pojem ekologie vysvětlí pojem potravní řetězec, vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců objasní důležitost ochrany přírody, popíše změny v přírodě vyvolané člověkem, vnímá a popisuje kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	P - biosféra Ch - skleníkový efekt	EV - ekosystémy EV -vztah člověka k prostředí	

6.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku v rozsahu dvě hodiny týdně.

Výuka zeměpisu

- směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí a k osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a k používání poznávacích metod
- učí žáky pracovat se zdroji geografických informací a získané informace vyhodnocovat
- vede žáky k respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- pomáhá rozvíjet trvalý zájem o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- podporuje rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- směřuje k aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem a výukovými prezentacemi
- skupinová práce (s využitím map, globusů, pracovních listů, odborné literatury, časopisů)
- zeměpisné vycházky s pozorováním

- krátkodobé projekty

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda

- fyzika: sluneční soustava, vesmír, gravitační síla, čas, zdroje energie
- chemie: znečištění geosféry, průmyslová odvětví, nerostné suroviny a jejich využití
- přírodopis: rostlinné a živočišné druhy na Zemi, podmínky života na Zemi, endogenní a exogenní činitelé

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- D: nejstarší osídlená území, historie států, zámořské objevy, kolonizace, urbanizace,
- M: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, počítání průměrných hodnot
- OV: lidská práva, význam vzdělání, světová náboženství, hlad, AIDS,

Do zeměpisu zasahují průřezová témata:

- ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí (EV)
- kritické čtení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení (MDV)
- kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity (MKV)
- občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, formy participace občanů v politickém životě (VDO)
- Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané (EGS)
- rozvoj schopností poznávání, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a jejich využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- k poznávání smyslu a cílů učení
- k vytváření pozitivního vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých žáci sami docházejí k řešení a závěrům
- k argumentaci, diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené podobě

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci při řešení problémů při práci ve skupině
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci
- k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k chování a jednání v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje
- k uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k dodržování a upevňování pravidel bezpečného chování v terénu

Osnovy

6. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Pozn.
Slunce a vesmír	objasní postavení Slunce ve vesmíru a jeho význam pro život na Zemi	F – sluneční soustava M – jednotky vzdáleností	MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Planeta Země – tvar a pohyby Země	na praktických příkladech doloží poznatky o kulatosti Země orientuje se v přírodě podle Slunce hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro život na Zemi (vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a střídání ročních období)	F – gravitační síla P – podmínky života na Zemi, roční období – změny v přírodě ČJ – dva významy slova den, Země – země D – vývoj názorů na tvar a pohyby Země	MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Orientace na planetě Zemi – určování zeměpisné polohy, časová pásma	používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů používá zeměpisnou síť a pomocí souřadnic určuje na globusu i na mapě absolutní geografickou polohu jednotlivých míst na Zemi vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, objasní účel časových pásem	M – úhly, kružnice, polokružnice F – čas	EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět	
Mapy, plány	vysvětlí rozdíl mezi mapou a plánem vypočítá vzdálenosti podle různých měřítek používá smluvené značky pro znázornění výškopisu a polohopisu na mapách rozliší pojmy nadmořská a relativní výška vyhledá v mapě informace o reliéfu, komunikacích a dalších objektech, mapu zorientuje uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině	M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr P – typy dřevin ČZ	MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení OSV – soc. rozvoj-kooperace a kompetice Zeměpisná vycházka – určí světové strany podle buzoly, pohybuje se v terénu podle azimutu	
Obecný fyzický zeměpis – litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra, krajinná sféra Země	objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů vysvětlí děje související s pohybem litosférických desek – zemětřesení, sopečná činnost, vznik pohoří popíše proces zvětrávání a působení tekoucí vody v krajině na reliéf krajiny posuzuje zemský povrch jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností rozliší a vysvětlí pojmy počasí a podnebí, atmosférické srážky a další meteorologické prvky pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště vymezí a na mapách vyhledá různé podnebné pásy a porovnává je vysvětlí celkový oběh vzduchu v atmosféře	P – vnitřní a vnější krajinnotvorné pochody, horniny a nerosty, koloběh vody, půdní organismy, typy a druhy půd, rostlinné a živočišné druhy na Zemi F – teplota, tlak, hustota, vlhkost, energie vody a její využití, změny	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, základní podmínky života, ekosystémy, vztah člověka k prostředí MDV – tvorba mediálního sdělení OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, kreativita	

	<p>popíše oběh vody v krajině, rozložení vody na Zemi, pohyby mořské vody</p> <p>na mapách vyhledá a objasní pojmy: oceán, moře, vodní tok, bezodtoková krajina, ledovec, jezero, bažina, umělá vodní nádrž, podpovrchová voda</p> <p>popíše složení půdy</p> <p>vysvětlí význam půdy pro výživu lidí</p> <p>objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce</p> <p>vymezí, na mapách vyhledá a charakterizuje jednotlivá šířková pásma z hlediska podnebí, zastoupení rostlinných a živočišných druhů</p> <p>vysvětlí pojmy fyzickogeografická a socioekonomická sféra</p> <p>posoudí vliv lidské činnosti na krajinu</p> <p>uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>	<p>skupenství</p> <p>M – počítání průměrných hodnot</p> <p>Ch – složení atmosféry, salinita</p> <p>OV – vztah člověka k životnímu prostředí</p> <p>ČZ</p>		
Zeměpis světadílů a oceánů	<p>určí geografickou polohu jednotlivých světadílů a oceánů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích</p> <p>porovná rozlohu jednotlivých světadílů a oceánů</p> <p>vysvětlí pojmy týkající se členitosti pobřeží, na mapách ukáže konkrétní příklady</p> <p>zhodnotí význam a hospodářské využití oceánů</p> <p>vyhledá aktuální informace o problematice znečištění světového oceánu</p>	<p>D – zámořské objevy</p> <p>P – život v mořích a oceánech,</p>	EV – ekosystémy	
Zeměpis světadílů – polární oblasti	<p>na mapách vyhledá polární oblasti a určí jejich geografickou polohu</p> <p>vysvětlí význam Arktidy a Antarktidy</p> <p>posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí</p> <p>posoudí, které globální problémy polárním oblastem hrozí</p>	<p>D – dobývání pólů</p> <p>P – rostlinstvo a živočišstvo polárních oblastí</p>	<p>MDV – tvorba mediálních sdělení</p> <p>EV – základní podmínky života</p>	
Zeměpis světadílů – Afrika, Austrálie, Oceánie	<p>na obecně zeměpisné či tematické mapě vyhledá významné geografické objekty, se kterými se seznámí</p> <p>provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky států daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů</p> <p>vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí</p>	<p>D – nejstarší osídlené oblasti, historie jednotlivých území, kolonizace, otroctví</p> <p>P – podmínky života na Zemi, produkty rostlinné a živočišné výroby</p> <p>OV – rasismus, občanská válka, lidská práva, význam vzdělání, dětská práce, AIDS, hladomor</p> <p>VZ – význam správné výživy, životní styl</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV – tvorba mediálních sdělení</p> <p>OSV- morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	

		Ch – nerostné suroviny a jejich využití		
--	--	---	--	--

7. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Pozn.</i>	
Zeměpis světadílů a oceánů – Amerika, Asie, Evropa	na obecně zeměpisné či tematické mapě vyhledá významné geografické objekty, se kterými se seznámí na mapách vyhledá a zdůvodní hlavní oblasti soustředění osídlení provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky států daného regionu a porovná regiony mezi sebou vyhledá na mapě vybrané státy a jejich hlavní a jiná významná města, provede charakteristiku těchto států posoudí souvislost přírodních poměrů regionů a vybraných států s jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturou hospodářství vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech	D – historie států, nejstarší osídlené oblasti, zámořské objevy, kolonizace, národně osvobozenecský boj, vznik a vývoj sídel, urbanizace	MDV – tvorba mediálního sdělení,		
		P – podmínky života na Zemi, rostlinné a živočišné druhy na Zemi, vnitřní a vnější krajinnotvorné pochody produkty rostlinné a živočišné výroby, fotosyntéza, důsledky kácení lesů, chráněná území	MKV – etnický původ MKV - multikulturalita		
		OV – státní zřízení, správní členění, politický systém, rasismus, význam vzdělání, zdravý způsob života, světová náboženství			
		Ch – výfukové plyny, znečištění atmosféry, nerostné suroviny a jejich využití	EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané		

		M – porovnávání číselných údajů, rozbor grafů, jednotky plochy	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, kreativita, , sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice, morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
		ČJ – skupiny národů a jazyků, významné osobnosti VZ – plánované rodičovství F – typy elektráren VV – významné osobnosti HV – významné osobnosti TV – významné osobnosti, národní sporty	EV – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí	

8. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Pozn.</i>
Společenské a hospodářské složky krajiny	v tematických mapách vyhledá informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku orientuje se v počtu a rozmístění lidí na zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele popíše rozmístění jednotlivých ras, národů, jazyků, náboženství lokalizuje na mapách nejvýznamnější aglomerace rozdělí jednotlivé sektory hospodářství, objasní jejich význam, zařadí odvětví do sektorů, popíše jejich podstatu porovnává a na mapách lokalizuje hlavní a vedlejší oblasti světového hospodářství uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje	P – lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, produkty rostlinné a živočišné výroby, podvýživa, hlad D – vývoj osídlení na Zemi, vznik sídel, demografická revoluce, vývoj urbanizace, vývoj zemědělství, průmyslu a dopravy, rozvoj služeb, historické památky ve světě OV – světová náboženství, šetření surovinami, význam vzdělání, volba	MKV – kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita EGS – objevujeme Evropu a svět MDV – tvorba mediálního sdělení OSV- sociální rozvoj – kreativita, morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti Projekt – Cestovní ruch	

		<p>povolání, bezpečnost dopravy Ch – nerostné suroviny a jejich využití, spalování fosilních paliv, chemizace v zemědělství, chemický průmysl F – typy elektráren, alternativní zdroje energie ČJ – skupiny jazyků M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, jednotky plochy</p>		
Politická mapa dnešního světa	<p>orientuje se na politické mapě světa rozlišuje a porovnává státy světa z hlediska svrchovanosti, polohy, rozlohy, počtu obyvatel, tvaru státních hranic, správního členění, státního zřízení a formy vlády, politického systému objasní význam integrace států, provede výčet nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení lokalizuje ohniska politických, národnostních a náboženských konfliktů současného světa</p>	<p>OV – státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, diktatura, rasismus, národnostní menšiny, lidská práva, mezinárodní spolupráce D – vznik a vývoj států, koloniální panství P – vliv přírodních podmínek na osídlení</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS – objevujeme Evropu a svět OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice MDV – tvorba mediálního sdělení Projekt – Politická a hospodářská charakteristika vybraného státu</p>	
Krajina a životní prostředí	<p>popíše jednotlivé geosféry Země a vysvětlí jejich vzájemnou souvislost používá a vysvětlí pojem ekologie, ekosystém na konkrétním příkladu objasní fungování ekosystému rozliší jednotlivé geobiomy, uvede jejich typické přírodní složky</p>	<p>P – fotosyntéza, rostlinné a živočišné druhy a jejich rozmístění na Zemi, globální oteplování, ekologické</p>	<p>EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p>	

	<p>porovná vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady</p> <p>posoudí působení vnějších a vnitřních krajinotvorných pochodů na krajinu</p> <p>zhodnotí vliv lidské činnosti na krajinu a stav životního prostředí</p> <p>vymezí globální problémy lidstva (znečištění světového oceánu, atmosféry – globální oteplování, kyselý déšť, kácení tropických deštných lesů, přelidnění a hlad), hledá a diskutuje o jejich příčinách, důsledcích a hledá možná řešení</p> <p>vyhledává aktuální informace v médiích</p> <p>vysvětlí pojem „trvale udržitelný rozvoj“</p>	<p>katastrofy, dezertifikace, kácení tropických deštných lesů, podvýživa a hlad, AIDS, vyčerpitelné nerostné suroviny</p> <p>Ch – složení atmosféry, skleníkový efekt, kyselý déšť, globální oteplování, výfukové plyny, ropné havárie, nerostné suroviny, zdroje energie</p> <p>OV – ekosystém, ekologie, zodpovědnost jednotlivce za jednání v okolním prostředí, mezinárodní spolupráce</p>	<p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p>	
Opakování	<p>zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, vytvoří si celkový náhled na geografické učivo</p>			

9. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Pozn.</i>
<p>Poloha České republiky, vývoj státního území</p>	<p>určí polohu ČR v zeměpisné síti</p> <p>vyhodnotí polohu ČR v rámci Evropy i celého světa</p> <p>porovná rozlohu ČR s rozlohou sousedních států</p> <p>vymezí státní hranice se sousedními státy</p> <p>objasní změny ve vývoji státního území ČR</p>	<p>D – vývoj českého státu</p> <p>M – porovnávání rozlohy států</p>	<p>EGS – jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá</p>	
<p>Přírodní poměry České republiky (vznik a vývoj reliéfu, nerostné suroviny, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, biota, ochrana přírody a krajiny)</p>	<p>s pomocí obecně zeměpisných a tematických map popíše vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo na území ČR</p> <p>zhodnotí stav životního prostředí, posoudí důsledky lidské činnosti i možnosti zlepšení stavu životního prostředí, vymezí chráněná území a zdůvodní jejich důležitost</p>	<p>P – geologický vývoj území České republiky, druhy a typy půd</p> <p>OV – ochrana životního prostředí</p>	<p>EV – ekosystémy</p> <p>EGS - základní podmínky života</p> <p>EGS - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, kreativita, morální vývoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MDV – tvorba</p>	

			mediálního sdělení	
Obyvatelstvo a sídla České republiky	porovná údaje o počtu obyvatel, hustotě zalidnění a přirozeném přírůstku v ČR se sousedními a jinými vybranými státy, zjištěné skutečnosti zdůvodní zdůvodní migraci obyvatel zhodnotí strukturu obyvatelstva z hlediska národnostního složení, zastoupení jednotlivých náboženství vyhledá na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva ČR a získané poznatky zdůvodní vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v ČR a určí jejich lokalizační faktory	ČJ – nářečí D – vznik sídel M – porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění OV – diskriminace, soužití lidí různých etnik	MKV – kulturní diference, etnický původ VDO – občan, občanská společnost a stát	
Hospodářství České republiky	zhodnotí hospodářství ČR v jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, lesní a vodní hospodářství, doprava, spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod zhodnotí postavení své obce a regionu v rámci hospodářství celé republiky	Ch – těžba a využití nerostných surovin, chemický průmysl, hutnictví P – produkty rostlinné a živočišné výroby F – typy elektráren	MDV – tvorba mediálního sdělení	
Regiony České republiky	lokalizuje na mapách administrativní celky a jednotlivé regiony v ČR zhodnotí přírodní podmínky a hospodářství jednotlivých regionů, posoudí jejich zvláštnosti a zajímavosti, porovná jejich hospodářskou funkci a vyspělost	D – historie regionů ČJ – významné osobnosti české kultury Ch – průmysl regionů P – krajina, stav životního prostředí v regionech	MDV – tvorba mediálního sdělení OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání	
Místní region	zjistí historii a statistické údaje o obci a regionu, v němž žije popíše a posoudí regionální zvláštnosti a typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury posoudí význam regionu v rámci celého státu	D – regionální historie ČJ – významné osobnosti regionu Ch – průmysl regionu	MDV – tvorba mediálního sdělení	
Opakování	zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, vytvoří si celkový náhled na geografické učivo			

6.7 Umění a kultura

6.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. stupeň

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svěbytného prostředku komunikace.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při jejich reprodukci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

2. stupeň

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k

- Vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- Chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- Získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- Pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- Rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Časové vymezení předmětu: 6. – 9. ročník – 1 hodina týdně

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- Skupinové vyučování
- Samostatná práce
- Kolektivní práce
- Krátkodobé projekty

Kompetence k učení

Žáci

- Podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- Používají obecně užívané hudební termíny
- Získané znalosti propojují do souvislostí

Učitel

- Vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- K používání odborné terminologie
- K nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- K využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- Stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- Na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- Samostatně a kriticky přemýšlejí
- Žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- Při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Učitel

- Vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- S chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- Při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Učitel

- Zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- Zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Žáci

- Efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- Žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých

spolužáků

- Učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Učitel

- Vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- Umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Žáci

- Respektují názor druhých
- Chrání a oceňují naše kulturní tradice
- Aktivně se zapojují do kulturního dění

Učitel

- Vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- Vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Žáci

- Při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- Žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

Učitel

- Vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Průřezová témata:

EV – vztah člověka k přírodě

EGS – jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá

OSV – poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty, postoje, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace

MDV – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií

VDO – slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost

Osnovy

1. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky
Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti)	dbá na správné dýchání a držení těla provádí hlasová a dechová cvičení	ČJ, M (Jedna, dvě..) PRV (Prší, prší)	EGS - Evropa a svět nás zajímá	
Hlasová hygiena - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu)	zřetelně vyslovuje, zná význam not, rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený, zpěvný, umí vytleskat rytmus podle vzoru rozlišuje krátké a dlouhé tóny		MKV - kulturní diference MKV - lidské vztahy MKV – etnický původ EV - základní podmínky života	
Instrumentální činnosti	učí se používat dětské hudební			
Hra na hudební nástroje z Orfeova instrumentáře	nástroje k rytmickým cvičením			
Hra na zobcové flétny	pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel			
Rytmizace, hudební hry (ozvěna)	provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod), pozná vybrané vánoční koledy,			návaznost při nácviu hry na flétnu na

	pozná vybrané hudební nástroje			MŠ
--	--------------------------------	--	--	----

2. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Poznámky</i>
Hudební styly, hudba pochodová, taneční, ukolébavka	seznámí se s hymnou ČR a rozumí smyslu textu	ČT - pohádky lidové		
Vokální činnosti, pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu)	rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování	VV - ilustrace k písni TV - pochod, taneční krok		
Hudební rytmus (2/4 a 3/4 takt)	umí vytleskat rytmus podle říkadel zná pojmy notová osnova, nota, umí napsat houslový klíč			
Hudebně pohybové činnosti	umí se pohybovat podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubnovat		MDV - vnímání autora mediálních sdělení	
Taktování, pohybový doprovod znějící hudby				
Poslechové činnosti	pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku		MKV - lidské vztahy	
Hudební výrazové prostředky, hudební prvky	podle zvuku rozlišuje umělou a lidovou píseň			
Pohyb melodie, rytmus				

3. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Poznámky</i>
Vokální činnosti	umí vytleskat a taktovat 2/4 a 3/4 takt	TV - pochod, taneční krok		zpěvníky (Lišková, Hurník)
Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, návyky)	umí pojmenovat notovou osnovu, přečte notový zápis v rozsahu c1-g1, rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrtovou	VV - ilustrace		
Kánon				
Instrumentální činnosti	rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad			
Hra na hudební nástroje z Orfeova instrumentáře	rytmizace, hudební hry (otázka - odpověď)			zpěvník Já písnička (pro první stupeň ZŠ)
Hudebně pohybové činnosti		TV - polkový a valčíkový krok		
Taktování, pohybový doprovod znějící hudby	umí polkové a valčíkové kroky			
Pohybové vyjádření, pohybová improvizace	umí pohybově vyjádřit různé hudební žánry	VV - barevné vyjádření pocitů a nálad		
Poslechové činnosti	seznámí se s českými hudebními skladateli B. Smetana a A. Dvořák zná některá jejich díla			
Kvality tónů, vztahy mezi tóny				

Hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus)	poslechem rozezná hudební nástroje,	ČT - hudební pohádky		
Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj	seznamuje se s hudbou vážnou, zábavnou, slavnostní			

4. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Poznámky</i>
Vokální činnosti	zná pojmy repetice, rozlišuje délky not umí zapsat stupnici C dur	vánoční zvyky a tradice	MKV - lidské vztahy	pěvecká soutěž
Pěvecké dovednosti, hlasová hygiena				třídní koncert
Hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu)	pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písních použít		MKV - kulturní diference	
Dvojhlas a kánon				
Grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně)			respektování zvláštností různých etnik	
Orientace v notovém záznamu				
Instrumentální činnosti	rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí			
Hra na hudební nástroje z Orfeova instrumentáře				
Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace	doprovodí písně na rytmických nástrojích			
grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)				
Hudebně pohybové činnosti	umí pohybově vyjádřit valčíkový krok, polkový a menuet			
Taktování, pohybový doprovod, znějící hudby				
Pohybové vyjádření hudby (pantomima)				
Orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)				
Poslechové činnosti	pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi a A. Dvořákovi, zná jména jejich oper, zná jména jejich oper			
Kvalita tónů				
Vztahy mezi tóny				
Hudební výrazové prostředky hudební prvky				
Hudební styly a žánry (rozvíjení činností z 1.				

období)				
Hudební formy (rondo)	pozná opakující se téma v poslouchané skladbě			

5. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Poznámky</i>
Vokální činnosti	seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru			
Pěvecký a mluvní projev	pozná ucelenou řadu hudebních nástrojů			
Hudební rytmus (realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu)	zná pojmy stupnice C-dur, repetice, zesílení, zeslabení			
Dvojhlas, vícehlas, kánon				
Grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu)	čte noty v rozsahu c1-c2 v houslovém klíči, pozná basový klíč, umí provést rozbor zapsané písně-druh písně, notový zápis, takt, melodie, umí taktovat 4/4 takt			
Instrumentální činnosti			varhaní hudba	koncert vánoční hudby
Hra na hudební nástroje	doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje			
Realizace jednoduchých skladbiček				
Tvorba hudebního doprovodu, hudební hry				
Grafický záznam melodie jednoduché skladby				
Hudebně pohybové činnosti	seznámí se s krajovými lidovými tanci		MKV - lidské vztahy-etnický původ	využití trampských zpěvníků
Pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace)	umí pohybově vyjádřit nálady, seznámí se s relaxací		EGS - Evropa a svět nás zajímá	
Orientace v prostoru (polkový, valčíkový krok)				
Poslechové činnosti	poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje			
Vztahy mezi tóny				
Hudební výrazové prostředky a hudební prvky	pozná varhaní hudbu			
Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj				
Hudební styly a žánry	poznává vážnou hudbu a vánoční koledy, pozná trampské písně			
Hudební formy (malá a velká písňová, rondo,				

variací)				
Interpretace hudby (slovní vyjádření)				

6. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky
Hudebně pohybové činnosti				
Pochod	Pohybem vyjadřujeme pochodový rytmus	D-vznik křesťanství	OSV-umění jako prostředek komunikace	
Hra na dirigenta a orchestr, partitura	Taktování		OSV-estetika mezilidských vztahů	
Dramatizace písní	umí taktovat dvoučtvrtový a tříčtvrtový takt			
Vánoční koledy	dramatické ztvárnění			
Instrumentální činnost				
Reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu	správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orfovy nástroje	TV-hudební pohybové činnosti (krok pochodový a polkový)	OSV-rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita	
rytmické hádanky, rytmické ozvěny,	má rytmické cítění a rytmickou paměť			
rytmická hra na tělo				
Poslechové činnosti				
Poznávání hudebních nástrojů-rozdělení do skupin	sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat			
Hudebně výrazové prostředky	melodie, rytmus, dynamika			
Píseň lidová, umělá	umí rozlišit lidovou a umělou píseň		MKV – etnický původ	
Polyfonie, homofonie	Pochopení jednohlasých a vícehlasých skladeb			
Poslech skladeb (B. Smetana, A. Dvořák)	seznámení s dějinami české národní hudby	D-romantismus	EGS-objevujeme Evropu a svět	
Česká hymna	národní uvědomění	OV	VDO – občanská společnost a škola	
Národní divadlo	Vlastenectví, umění	VV		
Vokální činnosti				
Intonační cvičení	dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky zpívat v jednohlase			
Zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem	orientuje se v jednoduchém notovém zápisu			

7. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky
Vokální činnost				
Lidové a umělé písně	při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně	VV, ČJ	MKV-etnický původ	
Výběr písní různých		D		

období				
Poslechová činnost				
Hudební pojmy	opakování předchozího ročníku			
Hudební formy	koncert, opera, opereta, symfonie			
Začátek dějin hudby- pravěk a středověk	pochopí funkci hudby od jejích počátků			
Výběr poslechových skladeb	rozpozná rozdíly hudebních forem		EGS - Evropa a svět nás zajímá	
Muzikál			EGS – objevujeme Evropu a svět	
Instrumentální a pohybové činnosti				
Prolínají se do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku				
Tanec	rozliší druhy tanců			
Taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění	pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení		OSV-obecná kreativita, rozvoj smyslového vnímání	
Polka, mazurka, moderní tance			VDO – občanská společnost a škola	
Filmová hudba				

8. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Poznámky</i>
Vokální činnost				
Opakování učiva z předchozích ročníků				
Opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus	dodržuje správně pěvecké návyky a hlasovou hygienu		EV – vztah člověka k prostředí	
Zpěv lidových a umělých písní	podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá písně kultivovaně a pěvecky správně			
Poslechové činnosti				
Pokračování dějin hudby (česká i světová): Renesance Baroko Klasicismus Romantismus Pozdní romantismus	při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností, postihuje hudebně výrazové prostředky, spojuje poslech s pohybovou činností rozlišují jednotlivá období a správně do nich zařazují hlavní hudební představitele		VDO – občanská společnost a škola EGS – Evropa a svět nás zajímá EGS - objevujeme svět a Evropu	
Klasická hudba 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol.				
Instrumentální a pohybové činnosti				

Hudební nástroje historické	rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti			
Prolínají se do vokálních i poslechových činností během celého školního roku				

9. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky
Vokální činnosti				
Hlasová a rytmická cvičení	dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu	ČJ		
Rytmický výcvik s oporou hudebních nástrojů	zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně respektuje dynamiku písně		MKV-etnický původ EGS- Evropa a svět nás zajímá	
Zpěv lidových i umělých písní	umí použít k doprovodu jednoduché nástroje			
Poslechové činnosti				
Vývoj moderní populární hudby v Čechách a ve světě	seznámení s vybranými skladbami			
Poslech různých hudebních žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů	postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu, rozliší základní vlastnosti tónů, umí pojmenovat vybrané hudební pojmy		EGS – objevujeme Evropu a svět	
Instrumentální činnost				
Hudební projekt k příležitosti vánočních oslav, pásmo reprodukováné hudby, koled, vlastní instrumentální tvorby	tvoří jednoduché doprovody, dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova	D, ČJ, VV	OSV-umění jako prostředek komunikace, estetika mezilidských vztahů	
Hudební pohybové činnosti				
prolínají se do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku		TV-pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy		

6.7.2 Výtvarná výchova**Charakteristika vyučovacího předmětu***1. stupeň*

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova je na 1. stupni ZŠ rozdělen do dvou etap. 1. 1. – 3. roč., 2. 4. – 5. ročník.

Časová dotace: 1. – 3. ročník: 1 hodina týdně – s možností citlivého propojení s oborem Člověk a svět práce 4. – 5. ročník: 2 hodiny týdně

Organizace: výuka probíhá ve třídách, na chodbách a okolí školy, popř. v galerii či muzeu (dle možností), vhodná témata lze realizovat jako projekt v rámci mezipředmětových vazeb. Vzniklá díla učitel vystavuje na viditelných místech jako podporu žákovské činnosti.

Výtvarná výchova vede k osobnostnímu rozvoji žáka, rozvíjí schopnost poznávání sebe i okolního světa, sebeovládání, soustředění se. Obsahuje cvičení pro rozvoj rysů kreativity, je prostředkem odpočinku a měla by vést k pozitivnímu naladění. Důležitá je také kooperace dětí i uplatňování určitého druhu komunikace, jelikož každé dílo je zároveň výpovědí.

Tato vzdělávací oblast vede žáky k tomu, aby získali praktické i teoretické poznatky o malbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vyjádření, aby se seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky, seznamuje je s lidovou slovesností, zvyky, tradicemi a výtvarnou kulturou. Jde o kultivaci, prohlubování a rozvíjení jejich vztahu k výtvarnému umění a výtvarné kultuře, hledání a nalézání krásy a estetických hodnot v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi. Prostřednictvím výtvarné výchovy se snadněji dítě propracovává od konkrétního myšlení, které převládá na 1. stupni, k abstraktnímu myšlení.

Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Nové poznatky a dovednosti získává žák převážně praktickými postupy, tedy se zapojováním více smyslů, za přítomnosti prožitku

Kompetence k řešení problémů

Navozovat problémové situace, vést žáky k jejich rozpoznání, posouzení, přemýšlení o příčinách a možnostech řešení problémů.

Žák může experimentovat, úspěch sklízí více za pružnost řešení, než za konečný výsledek. Očekáváme možné způsoby řešení problému, vedeme žáky k diskuzi o problému a každé řešení může být správné za toho předpokladu, že si žák dovede obhájit svůj postup.

Kompetence komunikativní

Vést žáky k formulování vlastních názorů, učit je naslouchat promluvám jiných, vhodně na ně reagovat a zapojit se do diskuse, obhájit svůj názor. Komunikovat lze nejen slovy, ale i prostřednictvím mimoslovní komunikace.

Kompetence sociální a personální

Umožnit práci ve skupině v různých rolích při řešení různorodých úkolů, vést žáky k tomu, aby byli ochotni nabídnout pomoc, učit je, jak si o pomoc sám požádat. Je třeba citlivě ladit proporce mezi respektem k druhým a sebeprosazováním. Učí se spolupráci ve dvojici, učí se vést i být veden a respektu k práci druhých.

Kompetence občanské

Vést k rozlišení správného a nesprávného chování, k utváření pozitivních vztahů, respekt a tolerance pro vyjádření druhých. Objasňovat nutnost dodržování základních principů zodpovědného chování v různých situacích, uvědomují si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí a poskytují dle svých možností účinnou pomoc. Učí se chránit a oceňovat naše tradice – nejlépe vlastním prožitkem při seznámení s historií a kulturou regionu.

Kompetence pracovní

Při práci vést žáky k bezpečnému používání materiálu i vybavení, vedení k dodržování vymezených pravidel, utváření pracovních návyků v samostatné i týmové práci.

2. stupeň

Na druhém stupni vyučujeme žáky výtvarnou výchovu v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Vyučování probíhá převážně v domovské třídě. Část hodinové dotace je určena na vycházky a exkurze.

Obsah učiva výtvarné výchovy souvisí s náplní prakticky všech předmětů. Dějiny vývoje estetického ideálu pomáhají pochopit historii, výtvarné cítění motivuje žáka při jeho vlastní práci a rozhodování, estetický názor hraje roli při formování hodnotového žebříčku.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova. Průřezová témata rozvíjená ve výtvarné výchově pomáhají žákům ujasnit si, co je pro ně, jako budoucí občany, hodnotné a žádoucí, pomáhá budovat mosty pochopení mezi různými kulturami. Učí hledat krásu v neponičené přírodě i střídavě hodnotit působení sdělovacích prostředků. Na výtvarnou výchovu navazují předměty oblasti Člověk a svět práce. Výtvarná výchova též připravuje půdu pro porozumění humanitním oborům.

Z životních kompetencí je nejčastěji rozvíjena tvořivost a citlivost, kde se soustředíme na schopnost vcítění a porozumění. Další funkcí výtvarného díla je vyjádření sebe sama, tedy rozvíjíme kompetenci komunikační. Dále je podporována kompetence žít zdravě ve smyslu duševní hygieny. Výtvarnou výchovu chápeme jako důležitý faktor

podílejší se i na udržování psychického zdraví.

Činnostní složka výtvarné výchovy podporuje schopnost řešit problém, spolupracovat i učit se. Ze všeho nejvíce nám ale jde o schopnost svobodně se vyjadřovat a hlavně vnímat, co nám chtějí „naznačit“ druzí. Některé oborové výstupy naplňují řadu kompetencí, za převládající přesto pokládáme citlivost, komunikaci a tvořivost.

Klademe důraz na co nejmenší verbalizování, chceme, aby žáci pokud možno vše viděli a mohli cítit. Pracujeme s projekty a projektovými bloky. Střídáme práci ve skupinách s individuální činností. Dbáme, aby každý programový celek byl zhodnocen vyučujícím i samotnými žáky. Vedeme žáky k zamýšlení nad motivační a emocionální hodnotou jejich práce.

Využíváme nabídky informačního prostředí - virtuálních výstav, video pořadů. Žáci prezentují výsledky své práce při tradičních školních akcích. Žáci se SPU mají možnost vlastního pojetí práce, manuální zručnost není prioritou.

Učební osnovy

1. – 3. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
Kresba - hra s kreslířskými nástroji, materiály, hra s linií, hledání vlastností linie (tenká, široká, ...), jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti, hra se stínem a linií, kontrast ploch, práce se čtvercovou sítí, vymezení základních geometrických obrazců	žák poznává, porovnává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), třídí je podle odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků, představ seznamuje se s různými postupy, nástroji i technikami	Prvouka - přírodní materiál jako vyjadřovací prostředek, netradiční zpracování materiálu, pozorování přírodnin, rodina, škola.. ČJ - vyjadřování, komunikace v týmu, ilustrace k literárnímu textu, význam gest	OSV -sebepoznání, sebepojetí OSV - kreativita EV - vztah člověka a prostředí, lidské aktivity a životní prostředí VDO – občan, občanská společnost a stát	
Kombinované techniky, hry s tekoucí barvou, otisky, frotáž, míchání barev, fantazie a smyslové vnímání	záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, plocha, tvary, objemy, objekty..), vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá události různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejich vnímání	M - bod, linie HV - hudba - inspirace pro výtvarné vyjádření		
Malba - výrazové vlastnosti barvy - sytost, barvy základní a doplňkové, teplé a studené, kombinace barev, valéry, rozvíjení smyslové citlivosti, barva jako prostředek pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ i osobních zkušeností	Sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, porovnává akční tvar malby i linie, interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností			
Techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k ostatními smysly - hmatové,	zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své i druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření porovnává vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí, ověřuje si vliv své činnosti na okolí (výstavky prací), podílí se na zlepšení			

pohybové podněty (práce s modelovacími hmotami, těstem, papírovou hmotou..)	prostředí školy			
Ilustrátoři dětské knihy	hodnotí výtvarná díla na základě svých zkušeností, pracuje s nimi - snaží se o výtvarný přepis dle vlastního pojetí a pocitů, vytváří parafráze			

4. a 5. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Malba - hra s barvou, valéry, experiment s barvou, teorie barvy - základní a doplňkové, teplé a studené barvy emocionální malba, smyslová citlivost	žák se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností, rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, porovná světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy	ČJ - práce s literárním dílem, dialog komunikace, prožitok VL - výtvarné styly a slohy, umění v regionu, osobnosti, objevy	MK - kulturní diference EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Ověřování komunikačních účinků - odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl	uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	PŘ - přírodní materiál jako vyjadřovací prostředek, netradiční zpracování přírodnin, zkoumání a pozorování přírodnin a jevů M - linie, bod, geometrické tvary, osová souměrnost	OSV - sebepoznání, sebepojetí, OSV - kreativita EGS - Evropa a svět nás zajímá	
Kresba - vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem (pero, dřívko, rudka uhel, fix) kresba dle skutečnosti, v plenéru	tvoří jednoduché plošné kompozice ze zvolených tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše, využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a praktické užití v lineární kompozici, uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky			
Grafické techniky dle možností - tisk z koláže, šablony, otisk, vosková technika techniky plastického vyjadřování -	samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření tak, aby byl srozumitelný pro ostatní, ověřuje si vliv svých činností na okolí (výzdoba, výstavky)			

modelování z papíru, dostupných modelovacích hmot				
---	--	--	--	--

6. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Postava	nakreslí postavu se správnými proporcemi lidského těla		EGS - Evropa a svět nás zajímá MDV - práce v realizačním týmu	
Příroda – botanika	nakreslí rostlinu, louku, les dle předlohy	P - botanika	EV - ekosystémy	
Vesmír – práce s barvou	objasní základní principy práce s barvou (jas, tón, pestré a nepestré barvy, míchaní barev)	Z - vesmír	EV - vztah člověka a prostředí	
Práce s různými druhy papíru	používá různé druhy papíru k výrobě různých dekorativních předmětů		OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Práce s přírodním materiálem	experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření		OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Výtvarné hry s linií a barvou	uspořádá objekty do celků v ploše, nakreslí zátiší	M - geometrie	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Netradiční výtvarné techniky	např. kašírování		OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice	
Pravěké a starověké umění	rozeznává pravěké a starověké umění	D - pravěk, starověk, románský sloh		

7. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Postava	nakreslí postavu v pohybu		EV - vztah člověka a prostředí	
Příroda – zoologie	zobrazí živočicha dle předlohy	P - zoologie	EV - ekosystémy	
Krásy naší země, regionu, města	kresba a malba přírodních a technických památek regionu (např. Jizerské hory, Ještěd apod.)	Z - regionální zeměpis	EGS - objevujeme Evropu a svět	
Výtvarný rytmus, středová souměrnost, smysl pro pravidelnost	uspořádá objekty do celků na ploše i v prostoru	M - geometrie	MDV - okruhy produktivních činností: práce v realizačním týmu	
Práce s papírem,	experimenty s papírem, modelování, origami	PČ - práce s různými materiály	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Netradiční výtvarné techniky	zvládá a využívá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ		OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice	
Sředověké umění	charakterizuje základní znaky gotiky, renesance a baroka v architektuře	D - gotika, renesance, baroko, rokoko		

8. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Postava	nakreslí a vyjádří postavu v určité situaci	P - kostra, svaly	MKV - kulturní	

			diference	
Příroda – savci, člověk	nakreslí dle předlohy savce nebo člověka	P - lidské rasy	MKV - etnický původ	
Barevnost přírodních objektů	využívá základní principy práce s barvou (jas, tón, pestré a nepestré barvy, míchaní barev)	F - optika		
Předměty kolem nás, perspektiva těles, budov	ověřuje a využívá kompoziční principy	M - geometrická tělesa	MDV - okruhy produktivních činností - práce v realizačním týmu	
Práce s papírem a přírodninami	experimentuje s papírem a přírodninami	PČ - práce s přírodním materiálem	OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice	
Netradiční výtvarné techniky	např. malba na sklo		OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Novověké dějiny	charakterizuje základní znaky klasicismu, romantismu a realismu	D - klasicismus, romantismus		

9. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Postava	nakreslí portrét se správnými poměry jednotlivých částí obličeje			
Perspektiva těles a budov	ověřuje a využívá zákonitosti perspektivy navrhuje design jednoduchých předmětů	M - geometrická tělesa		
Příroda – krajina	barevně zachycuje odlišné barevné tóny v přírodě			
Vyjádření abstrakce	ovládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ		OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	
Práce s papírem, dřevem, přírodninami	experimentuje s papírem, přírodninami a dřevem	PČ - práce s dřevem	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita OSV - sociální rozvoj - kooperace a kompetice	
Netradiční výtvarné techniky	např. malba na textil		MDV - okruhy receptivních činností - tvorba mediálních sdělení	
Novodobé umění	např. kubismus	D - dějiny 20. století	MDV - okruhy produktivních činností: tvorba mediálních sdělení	

6.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

2. stupeň

Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět – člověk a zdraví – v 7. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- preventivní ochranu zdraví
- základní hygienické, stravovací a jiné zdravotně preventivní návyky
- předcházení úrazům
- ochranu člověka za mimořádných událostí
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
- dovednosti odmítat škodlivé látky
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- ovládnutí základních pravidel chování v silničním provozu (zejména z pozice chodce a cyklisty)

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování a řešení problémů
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládnutí rozhodovacích situací, mezilidské vztahy – poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích, dovednost seberegulace, sociální dovednosti, utváření postojů a hodnotové orientace, komunikace, kooperace
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

Kompetenci k učení

Žáci jsou vedeni k

- efektivnímu učení
- vyhledávají a třídí informace, využívá je v procesu učení
- vytváří se komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev

- účinně se zapojují do diskuze
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňují, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledek.
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využívají znalostí v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi, ...
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

7. ročník

Výchova ke zdraví

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ - vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity	OV – sociální skupiny		

	(rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví			
<p>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</p> <ul style="list-style-type: none"> - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - 	<p>Př – vývojová stádia člověka</p> <p>Př – rozmnožovací soustava</p>		
<p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam 	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, 		<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

<p>pohybu pro zdraví, pohybový režim</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci <p>HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví 	<p>rodiny i v nejbližším okolí</p> <ul style="list-style-type: none"> - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce 	<p>Př – dopady nemocí na jednotlivé orgánové soustavy</p>		
<p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky 	<ul style="list-style-type: none"> - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k 	<p>Př – stres a tělesné funkce</p>		

<p>překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, dopink ve sportu - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, bezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody 	<p>regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, 	<p>OV – trestní odpovědnost</p>		
---	--	---------------------------------	--	--

<p>(tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt - ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí 	<p>médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 		<p>MV – vnímání autora mediálních sdělení, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	
--	--	--	--	--

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. stupeň

Tělesná výchova je realizována v 1. - 5. ročníku, v každém ročníku jsou 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace - žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována : MKV, EV, MDV a VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.

Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

Uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesporným chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a náradím.

Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.

Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair - play - dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině.

Učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská

Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní.

Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné náradí a náčiní.

2. stupeň

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na

- Regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- Rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- Poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- Rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti
- poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy,
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce a realizačním týmu

Kompetence k určení

Žáci

- Poznávají smysl a cíl svých aktivit
- Plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- Užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- Různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel

- Hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- Stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- Dodává žákům sebedůvěru
- Sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- Vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- Vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- Jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- S chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- Vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- Komunikují na odpovídající úrovni
- Si osvojí kultivovaný ústní projev
- Účinně se zapojují do diskuze

Učitel

- Vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- Podle potřeby žáků v činnostech pomáhá
- Zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci

- Spolupracují ve skupině
- Podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- V případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- Si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel

- Umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- Zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- Podle potřeby žáků v činnostech pomáhá
- Požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Žáci

- Respektují názory ostatních
- Respektují názory ostatních
- Se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- Aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- Rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- Rozlišují se a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák, ...)

Učitel

- Vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- Vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- Umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci

- Jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- Spoluorganizují svůj pohybový režim
- Využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- Ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- Vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- Vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Učební osnovy

1. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
příprava organismu zdravotně zaměřené	osvojuje si protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění před	HV – jednoduchý	EV- vztah člověka k prostředí	

činnosti cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti cvičení s hudbou	pohybovou činností spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu	taneček		
tělocvičné pojmy-komunikace v TV organizace při TV	zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní, řadová cvičení, rozlišuje řazení podle velikosti, rozpočítávání při rozdělení do družstev zná pojmy z pravidel soutěží a her			
bezpečnost při pohybových činnostech	dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	Prv – lidské tělo, bezpečnost		
základy sportovních her - míčové a pohybové hry pravidla jednoduchých osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování fair-play vztah ke sportu	spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích jedná v duchu fair-play zvládne přihrávku jednoruč, obouruč zná a dodržuje základní pravidla her je schopen soutěžit v družstvu je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti zná význam sportování pro zdraví	PRV- zdraví	VDO –občanská společnost a škola	
základy atletiky rozvoj různých forem rychlosti základy atletiky rozvoj různých forem rychlosti	zná techniku hodu kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu nacvičí skok do dálky rozlišuje a střídá rychlý běh a chůzi			
základy gymnastiky - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. jednoduchá cvičení na žebřinách dokáže podbíhat dlouhé lano provádí cvičení na lavičkách			
Pobyt venku	Vycházky v okolí školy zvládá chůzi ve dvojicích v přiměřeném tempu. DV – Pravidla chodce.			

2. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací vyrovnávací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění			
cvičení během dne, základy estetického pohybu	spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti			

	dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu			
tělocvičné pojmy-komunikace v TV	chápe základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží			
bezpečnost při sportování	dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě reaguje na jednoduché smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play	PRV – změny v přírodě	VDO – Občanská společnost a škola	
základy sportovních her- míčové a pohybové hry, pravidla zjednodušených pohybových činností	zná míčové hry a pohybové hry zvládne přihrávku jednoruč, obouruč spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích zná a dodržuje základní pravidla her je schopen soutěžit v družstvu je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo		MKV – Lidské vztahy	
základy atletiky rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	zná techniku hodu kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu nacvičí skok do dálky, skok z místa uběhne 50m účastní se atletických závod			
základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. jednoduchá cvičení na žebřinách umí skákat přes švihadlo provádí cvičení na lavičkách dokáže podbíhat dlouhé lano provádí přetahy			
vztah ke sportu	projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvalu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti učí se respektovat zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví	Prv – životní styl, zdraví	EV – Vztah člověka k prostředí	
základní plavecká výuka	zvládne techniku plaveckého stylu provádí skoky do vody			

3. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací, vyrovnávací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění			
cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti základy estetického pohybu	spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny cvičí s doprovodem hudby zvládne základní kroky některých lidových tanců	Prv- lidské tělo- držení těla, Čj – přesné vyjadřování, Hv – rytmus, melodie		

	seznámí se s dětských aerobikem			
tělocvičné pojmy - komunikace v TV	zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje	dopravní výchova – chodec		Návštěva dopravního hřiště
turistika a pobyt v přírodě bezpečnost při sportování	održuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích	MKV - Lidské vztahy , VDO - Občan, obč. spol. a stát - respekt k identitám, zdroje konfliktů	MKV - Lidské vztahy VDO - Občan, obč. spol. a stát	
základy sportovních her	umí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling učí se ovládat hru s volejbalovým míčem nacvičuje vybíjenou zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti je schopen soutěžit v družstvu umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	M – měření délky bodové hodnocení, Vv – sporty, postava v pohybu		
základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky a z místa, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	zná techniku hodu kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu uběhne 60 m zná taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami umí skákat do dálky umí správnou techniku skoku z místa účastní se atletických závodů			
základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	umí šplhat na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly provádí přitahování (kruhy, hrazda) naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze provádí cvičení na švédské bedně	Prv – zdraví a životní styl		
vztah ke sportu – zásady jednání a chování	projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví			

4. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu ,zdravotně zaměřené činnosti	zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění			
cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení, základy estetického pohybu	podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s		EV - vztah člověka k prostředí	

	<p>jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny</p>			
tělocvičné pojmy- komunikace v TV	<p>zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje</p>			
bezpečnost při sportování	<p>dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p>		MKV - lidské vztahy	
základy sportovních her- míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování	<p>umí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling rozdělí míč na basketbal a volejbal. učí se ovládat hru s basketbalovým míčem nacvičuje střelbu na koš nacvičuje vybíjenou zná pravidla vybíjené a jiných míčových her zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti je schopen soutěžit v družstvu umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje</p>			
základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	<p>zná techniku hodu kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu uběhne 300 m zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami umí skákat do dálky nacvičí správnou techniku skoku z místa účastní se atletických závodů</p>			
základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	<p>umí šplhat na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. provádí přitahování do výše čela na hrazdě a kruzích umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu</p>			

	provádí cvičení na švédské bedně zdokonaluje se ve cvičení na ostatním náradí			
vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play	projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky jedná v duchu fair-play		MKV – lidské vztahy MDV – fungování a vliv médií ve společnosti	
výchova cyklisty- dopravní hřiště	zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti, zná jednoduchá pravidla silničního provozu	Dopravní výchova - cyklista		

5. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu ,zdravotně zaměřené činnosti	zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění			
cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, základy estetického pohybu	podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládne základní kroky lidových tanců, seznáme se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny			
tělocvičné pojmy- komunikace v TV	zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje cvičí podle jednoduchého popisu cvičení		MKV-lidské vztahy	
bezpečnost při sportování	dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích			

základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových her	vytváří varianty osvojených pohybových her, zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti umí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling rozlišují míč na basketbal a volejbal učí se ovládat hru s basketbalovým míčem nacvičuje střelbu na koš nacvičuje vybíjenou zná pravidla vybíjené, kopané a řídí se jimi zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti je schopen soutěžit v družstvu umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje			
základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	zná techniku hodu kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu uběhne 400 m a 800 m zná taktiku při běhu –k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami umí skákat do dálky nacvičí správnou techniku skoku z místa účastní se atletických závodů			
základy gymnastiky - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly činností	umí šplhat na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na hlavě apod. provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu, provádí cvičení na švédské bedně zdokonaluje se ve cvičení na ostatním náradí – kruhy, žebříny, lavičky apod. provádí kondiční cvičení s plnými míči			
vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play	projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvalu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky		MDV-fungování a vliv médií ve společnosti	
turistika a pohyb v přírodě	zařazuje do svého pohybového režimu pohyb a chůzi v náročném terénu		EV-vztah člověka k prostředí	

6. – 9. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky
Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Př – základy stavby těla, základy pojmenování	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání,	

<p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (improvizované ošetření a odsun raněného)</p>	<p>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<p>kloubů a svalů VkZ – drogy a doping</p>	<p>sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, poznání lidí, mezilidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí</p>	
<p>Pohybové hry Netradiční hry Gymnastika Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Úpoly Atletika Sportovní hry Turistika a pobyt v přírodě.* Plavání** Lyžování*** Bruslení**** Komunikace v TV. Organizace prostoru a pohybových činností. Historie a současnost sportu. Pravidla osvojovaných pohybových činností. Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech. Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností.</p>	<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>Hv – výběr hudby, rytmus D – historie osvojovaných sportů Z – místopis Inf – zpracování tabulek a turnajových propozic pomocí digitálních technologií M – jednotky měření vzdálenosti a času</p>	<p>MKV – lidské vztahy VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>	<p>*Turistika a pobyt v přírodě naplněno při harmonizačních dnech. **plavecký výcvik zařazen na 1. stupni. Možnost plavání pro plavce na školních výletech nebo na kurzech. *** lyžování bude realizováno lyžařským kurzem nebo v rámci hodin tělesné výchovy za mimořádně příznivých sněhových podmínek. **** Bruslení realizováno prostřednictvím bruslařského kurzu. V případě zájmu může být realizován kurz zahrnující jakýkoliv sport.</p>

6.9 Člověk a svět práce

6.9.1 Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. stupeň

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce vede žáky na I. stupni k tvořivému myšlení, spolupráci, motivuje žáky k další činnosti, rozvíjí u žáků schopnosti a dovednosti potřebné pro praktický život, vážit si práce druhých, umět spolupracovat a hodnotit.

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

Předmět je na I. stupni vyučován s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá formou praktických činností ve třídě, školní dílně a na školním pozemku.

1. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
Práce s papírem a kartonem, s textílem, jehlou a nití, práce s přírodním materiálem, s drátkem modelování výrobky motivované lidovými zvyky, tradice, řemesla	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů		VDO - škola a společnost	Práce s drobným materiálem udržovat čistou a pořádek při práci
Origami tvorba podle šablony	pracuje podle slovního návodu a předlohy			Práce s drobným materiálem
Stavba věže hra se stavebnicí	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	M – konstruování podle předlohy, třídění předmětů	OSV - psychohygienu	udržovat čistou a pořádek při práci Konstrukční činnosti
Proměny během roku výroba lektvaru z přírodnin	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování			Pěstitelské práce, pečovat o své životní prostředí, zlepšovat prostředí školy, třídy...
Péče o pokojové rostliny	pečuje o nenáročnou rostlinu			Pěstitelské práce
Držení příboru, prostírání	připraví tabuli pro jednoduché stolování			Konstrukční činnosti Příprava

				pokrmů
Zásady správného stolování	chová se vhodně při stolování			Příprava pokrmů

2. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Práce s papírem a kartonem, s textilem, jehlou a nití, práce s přírodním materiálem, s drátkem - modelování - výrobky motivované lidovými zvyky, tradice, řemesla	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů		OSV – kreativita VDO - škola a společnost	Práce s drobným materiálem - udržovat čistou a pořádek při práci
Modelování - origami	pracuje podle slovního návodu a předlohy			Práce s drobným materiálem
Stavebnice Plastikon - práce s návodem	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	M – konstruování podle předlohy, třídění předmětů	OSV - psychohygiena	Konstrukční činnosti
Pozorování pučení Pozorování klíčení Hry se semínky	provádí pozorování přírody zaznamenaná a zhodnotí výsledky pozorování			Pěstitelské práce
Péče o pokojové rostliny	pečuje o nenáročné rostliny			Pěstitelské práce
Výroba svačiny	připraví tabuli pro jednoduché stolování			Příprava pokrmů
Oslava narozenin	připraví tabuli pro jednoduché stolování			Příprava pokrmů
Zásady správného stolování	chová se vhodně při stolování			Příprava pokrmů

3. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Práce s papírem a kartonem, s textilem, jehlou a nití, práce s přírodním materiálem, s drátkem - modelování - výrobky motivované lidovými zvyky, tradice, řemesla	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů		OSV – kreativita VDO - škola a společnost	Práce s drobným materiálem - udržovat čistou a pořádek při práci
Origami - výroba na podkladě obrázku a slovního popisu	pracuje podle slovního návodu a předlohy		VDO - škola a společnost	Práce s drobným materiálem

Stavebnice Merkur - práce s návodem	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	M – konstruování podle předlohy, třídění předmětů	OSV - psychohygiena.	Konstrukční činnosti
Pěstování rostliny, včetně sklizně	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny			Pěstitelské práce
Množení pokojových květin, přesazování	pečuje o nenáročné rostliny			Pěstitelské práce
Výroba dvou pokrmů	připraví tabuli pro jednoduché stolování- chová se vhodně při stolování			Příprava pokrmů
Zásady správného stolování	chová se vhodně při stolování			Příprava pokrmů

4. a 5. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Práce s papírem a kartonem, s textilem, jehlou a nití, práce s přírodním materiálem, s drátkem - modelování - výrobky motivované lidovými zvyky, tradice, řemesla	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	VV – spojení pracovních činností a výtvarných technik	OSV – kreativita VDO - škola a společnost	Práce s drobným materiálem udržovat čistou a pořádek při práci
Ošetření poranění a zásady bezpečnosti s nástroji	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu			Práce s drobným materiálem
Pokusy a pozorování; ověřování podmínek života rostlin - klíčivost, růst rostlin, rychlení, rozmnožování	provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování			Pěstitelské práce
Ošetřování pokojových rostlin; zalévání, kypření, rosení, hnojení, rozmnožování - řez a jednoduchá vazba a úprava květin	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny			Pěstitelské práce
Příprava potřebných pomůcek a zacházení s nimi - zásady bezpečnosti, ošetření poranění	volí podle druhu pěstitelských správné pomůcky, nástroje a náčiní			Pěstitelské práce
Základní vybavení kuchyně	orientuje se v základním vybavení kuchyně			Příprava pokrmů
Potraviny a jejich úprava, příprava jednoduchého pokrmu, pohoštění	připraví samostatně jednoduchý pokrm			Příprava pokrmů

úprava ovoce, zeleniny za studena, nápoje				
Úprava stolu a stolování	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování			Příprava pokrmů
Bezpečná obsluha elektrických a plynových spotřebičů, udržování pořádku a čistoty	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni			Nástroje a náčiní

6.9.2 Pracovní činnosti

2. stupeň

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacích předmětů Pracovní činnosti žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je povinný předmět, který se vyučuje v 6., 8 a 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci. Jednohodinové týdenní dotace vyučovacích předmětů Pracovní činnosti lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. s Výtvarnou výchovou apod.).

Výuka probíhá podle charakteru náplně ve třídě, ve školní dílně, na školním pozemku, v laboratoři, cvičné kuchyni a formou exkurzí ve vybraných institucích a výrobních podnicích.

Do vyučovacích předmětů Pracovní činnosti je v 6. třídě zařazen okruh Práce s laboratorní technikou. V 8. a 9. třídě jsou zařazeny okruhy Práce s technickými materiály, Pěstivelské práce a chovatelství, Svět práce, Příprava pokrmů a Provoz a údržba domácnosti.

Vyučovací hodiny probíhají formou frontálního vyučování, samostatné práce a skupinové práce, projektů. V okruhu Svět práce je využíván pro výuku Internet.

Do předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

Environmentální výchova – všechny okruhy

Osobnostní a sociální výchova – všechny okruhy

Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Vzdělávací obsah začleněných témat se neodděluje a je žákům předáván v širších souvislostech. Žáci se učí v dané problematice hledat a poznávat vnitřní vazby a logické souvislosti a uplatňovat je v životě.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- umožňujeme žákům vyzkoušet různé metody práce
- zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků
- vedeme žáky k samostatnosti při pozorování a experimentování

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vedeme žáky k uvědomování si potřeby spojení teoretických znalostí s praktickými dovednostmi

Kompetence komunikativní

- vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- dáváme žákům dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci, kultivované vyjadřování a komunikaci mezi žáky ve třídě, skupinách
- vedeme žáky ke sdělování odborně správně formulovaných závěrů a argumentů

Kompetence sociální a personální

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- spolupracujeme ve skupině, podílíme se společně na vytváření pravidel práce v týmu, v případě potřeby si poskytneme pomoc nebo o ni požádáme
- vedeme žáky ke spolupráci, odpovědnosti, vstřícnosti, k respektování pravidel a jejich dodržování
- vytváříme bezpečnou a zdravou atmosféru ve skupině

Kompetence občanské

- vychovávat žáky jako svobodné občany, plníci si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

Kompetence pracovní

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodná měřidla, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání
- vést žáky k dodržování bezpečnosti práce, bezpečnému zacházení s přístroji
- žáci se učí optimálně plánovat práci a experimenty a zpracovat získaná data

*Osnovy***6. ročník**

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Měření délky	učí typ měřidla, určí správný druh metru pro měřenou délku, osvojí si správnou techniku měření různými typy metrů	F – délka, M – deset. čísla		
Měření objemu	určí typ odměrky, odečte dělení odměrného válce, osvojí si správnou techniku měření	F – objem M – převody jednotek		
Měření hmotnosti	určí typ vah, popíše a vyváží laboratorní váhy, ovládá techniku vážení na lab. váhách, ovládá techniku vážení na analogových a digitálních váhách	F – hmotnost M – převody jednotek		
Měření času	rozlišuje druhy chronometrů, osvojí si měření času pomocí různých chronometrů; zapíše naměřené časy do tabulky, zakreslí graf	F – čas M – převody jednotek		
Měření teploty	rozlišuje druhy teploměrů, určí správný typ teploměru pro dané měření, odečte dělení teploměru; naměřené teploty zapíše do tabulky, zakreslí graf závislosti teploty na čase, vyhledá v grafu potřebná data			
Měření gravitační síly pomocí siloměru	změří sílu (např. tahovou sílu ruky, gravitační sílu Země), změří velikost síly siloměrem	F - síla		
Magnetické vlastnosti látek, magnetické pole Země	využije soupravy pro magnetismus, buzolu a kompas	F – magnetické vlastnosti látek Z – orientace v terénu		
Elektrické vlastnosti látek, elektrování	využije žákovskou stavebnici – soupravy na statickou elektřinu; Experimentem prokáže vzájemné přitahování a odpuzování zelektrovaných těles a tento jev vysvětlí;	F- elektrické vlastnosti látek		

	experimentem rozpozná vodič od izolantu			
Motivační pokusy	vyhledává informace k danému tématu a pracuje s nimi vede záznamy o své práci formou laboratorního protokolu orientuje se v základních pojmech laboratorní techniky	CH – laboratorní nádoby F – fyzikální veličiny ČJ – čtení s porozuměním		

8. – 9. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Trh práce	orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí objasní úlohu zdravotních, kvalifikačních a osobních požadavků		OSV - osobnostní rozvoj - sebepoznání, sebepojetí	
Volba profesní orientace	posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání Vyhledá informace o profesích a poradenských službách, které jsou zaměřeny na tuto problematiku		OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání OSV – morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace	
Možnosti vzdělávání	orientuje se v typech učebních a studijních oborů vyhledá učební nebo studijní obory pro danou profesi		OSV - osobnostní rozvoj sebeoznání, sebepojetí	
Zaměstnání	vyhledá možnosti pracovních příležitostí v regionu sestaví svůj životopis prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce vysvětlí úlohu úřadu práce ve vztahu k nezaměstnanosti vyhledá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů		OSV - osobnostní rozvoj - kreativita OSV - sociální rozvoj - komunikace MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Jednoduché pracovní	změří a orýsuje materiál provádí	F - jednotky délky	OSV -	

operace a postupy	jednoduché operace: řezání, rašplování pilování, hoblování, dlabání, stříhání plechu, vrtání, spojování hřebíky, vruty, nýty, lepení		sociální rozvoj - poznávací schopnosti OSV - morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika	
Organizace práce	naplánuje jednoduché pracovní operace zvolí a časově rozvrhne jednotlivé pracovní postupy		OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace	
Úloha techniky v životě člověka	vysvětlí vztah techniky a životního prostředí		EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Bezpečnost práce a hygiena	dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci v dílnách dodržuje zásady bezpečnosti při práci s nástroji a nářadím poskytne první pomoc při úrazu		OSV - morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika	
Rozpočet domácnosti Příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk Údržba a úklid v domácnosti (prostředky, postupy, ekonomika) Elektrické spotřebiče – funkce, užití, ovládání, bezpečnost provozu, ekonomika provozu, ochrana a údržba) Nebezpečí úrazu el. proudem	provede rozpočet na určený časový úsek provede nákup potravin údržba a úklid cvičně kuchyně ovládá základní úpravy potravin a jejich přípravu. dodržuje bezpečnostní předpisy při práci s elektrickými spotřebiči	OV – rodina, zdraví F - elektřina	OSV - osobnostní rozvoj – kreativita, seberegulace a sebeorganizace	drobné domácí spotřebiče a ekonomická dokumentace kuchyňské nádobí
Slavností prostírání v rodině dle události Obsluha a chování u stolu Zdobné prvky a květiny na stole Zásady chování v dopravních prostředcích a na veřejných místech	ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu ve společnosti	OV- chování	OSV - osobnostní rozvoj – kreativita, seberegulace a sebeorganizace	kuchyňské nádobí zdobné předměty
Chování v restauraci – objednání jídla, placení Způsoby chování na veřejných místech, při návštěvách...	ovládá základní zásady slušného chování ve společnosti	OV - chování	OSV - morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika	příručky o chování

Řez, vazba, úprava květin živých i suchých	ovládá základy aranžování květin.		OSV - osobnostní rozvoj - kreativita	odborná literatura zahradnické pomůcky
Příprava pokrmů	umí připravit teplé i studené pokrmy, bezpečně zachází s kuchyňským náčiním, bezpečně pracuje s kuchyňskými spotřebiči.	P - biologie	OSV - sociální rozvoj - poznávací schopnosti, kreativita, seberegulace a sebeorganizace	kuchyňské nádobí kuchyňské spotřebiče
Pěstitelské práce, chovatelství	sezónní práce na školním pozemku – hrabání listů, odklizení sněhu, příprava záhonů, setí, plení záhonů, sklizení úrody atd.	P - biologie	OSV - sociální rozvoj - poznávací schopnosti, kreativita, seberegulace a sebeorganizace	pracovní nářadí
Šití	základní stehy, přišívání knoflíků		OSV - sociální rozvoj - poznávací schopnosti, kreativita	
Práce v dílně	zatloukání hřebíků, práce se dřevem (řezání, natírání), drobné opravy v domácnosti		OSV - sociální rozvoj - poznávací schopnosti, kreativita, seberegulace a sebeorganizace	pracovní nářadí

6.10 Volitelné předměty

5.10.1 Osobnostní a sociální rozvoj

Charakteristika vyučovacího předmětu

Osobnostní a sociální výchova pomáhá žákovi se zařazením do lidské společnosti a uvědomit si svou osobní a sociální roli. Klade důraz na zážitkovost, sebepoznání a sebepojetí, komunikaci ve skupině, seberegulaci. Jejím cílem je též pomoci žákovi vytvořit si vlastní hodnotový žebříček, formuje jeho osobnost, podporuje kreativitu a rozvíjí sociální dovednosti. Formuje studijní dovednosti. Na druhém stupni je vyučován v 6. až 9. ročníku v rozsahu jedné hodiny týdně.

II. stupeň

Tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci zařazujeme do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, třídy, skupiny, nebo vycházejí ze vzájemné domluvy. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma vede k

- porozumění sobě samému i druhým
- zvládání vlastního chování a psychohygieny
- utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- prohloubení vztahu mezi verbální a neverbální komunikací
- rozvoji dovedností pro spolupráci
- získání základních sociálních dovedností pro řešení složitých situací

V oblasti postojů a hodnot vede k

- utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým
- uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- uvědomování si hodnoty různých lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chápání
- primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Pozn.
Osobnostní rozvoj	<p>rozvíjí schopnosti poznávání – cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění cvičí dovednost zapamatování, řešení problémů</p> <p>získává dovednost pro učení a studium</p> <p>rozvíjí sebezpoznaní a sebezpojetí – temperament, postoje, hodnoty, vytváří si vztah k sobě a k druhým</p> <p>rozvíjí seberegulaci a sebeorganizaci – učí s regulací vlastního jednání a prožívání, organizaci vlastního času, stanovení osobních cílů</p> <p>psychohygienu – získává dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací</p> <p>kreativita – učí se vidět věci jinak, pružně reagovat na vzniklé situace, nebát se originálních řešení</p>			
Sociální rozvoj	<p>poznávání lidí – rozvíjí pozornost vůči odlišnostem, hledá výhody v odlišnostech, seznamuje se s chybami při poznávání lidí</p> <p>mezilidské vztahy – pečuje o dobré vztahy, učí se chování, které podporuje dobré vztahy, chápe lidská práva jako regulativ vztahů, respektuje druhého, vžívá se do jeho pohledu na svět</p> <p>kommunikace - cvičí pozorování, empatické a aktivní naslouchání, získává dovednost pro verbální i neverbální komunikační dovednosti, uvědomuje si odlišnost komunikace v různých situacích (informování, odmítnutí, omluva, prosba, řešení konfliktů, ...), učí se efektivní strategie</p> <p>kooperace a kompetice – získává dovednost seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé, rozvíjí individuální a sociální dovednosti pro etické zvládání situací</p>			

	soutěže a konkurence			
Morální rozvoj	řešení problémů a rozhodovací dovednosti – získává dovednosti pro řešení problémů a rozhodování, získává dovednosti z hlediska sociálních rolí, zvládá pojmenovat učební problémy, rozezná problémy v seberegulaci Hodnoty, postoje, praktická etika – analyzuje vlastní i cizí postoje a hodnoty, chápe důležitost odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlivosti, respektování atd., chápe význam a důležitost pomáhajícího a prosociálního chování			

5.10.2 Cvičení ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Cvičení ke zdraví je realizován v 8. a 9. ročníku jako volitelný předmět s časovou dotací 1 hodina týdně. Předmět má za úkol poskytnout návodné penzum znalostí v oblasti tělesné zdatnosti člověka. Žáci jsou vedeni k tomu, aby předcházeli vadnému držení těla. Snahou je předat žákům základní povědomí o tom, jak reagovat na vlastní svalovou nerovnováhu, jestliže se u nich objeví. Dojde k seznámení s některými standardizovanými testy a bude vysvětleno jejich zaměření. Bude také vysvětlen význam aerobní zdatnosti jako klíčové zdatnosti pro udržení dobrého zdravotního stavu včetně několika druhů intervalových cvičení vhodných pro její rozvoj. Dalším cílem je osvojení relaxačních a dechových cvičení. Jednotlivé hodiny probíhají v tělocvičně nebo v areálu školy.

Kompetence k učení

Operuje s užívanými tělovýchovnými termíny. Chápe souvislosti dopadu jednotlivých činností na zdraví jedince. Experimentuje s novými metodami rozvíjejícími tělesnou zdatnost a dokáže je kriticky posoudit a vyvodit závěry pro jejich využívání ve vlastním pohybovém programu.

Kompetence k řešení problému

Volí vhodné způsoby řešení problémů s vlastním pohybovým aparátem a tělesnou zdatností. Je schopen s rozmyslem zařadit vhodné tréninkové metody pro kompenzaci tělesných omezení a rozvoj vlastní tělesné zdatnosti.

Kompetence komunikativní

Rozumí běžně užívaným pokynům, signálům a gestům při tělesných cvičeních a zároveň je dokáže využít.

Kompetence sociální a personální

Nabývá pozitivní představy o sobě samém tím, že docílí dílčího rozvoje své tělesné zdatnosti. Zvládá řídit úroveň a kvalitu svých pohybových aktivit tak, aby dosáhl sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

Projevuje pozitivní postoj k tělesné kultuře. Aktivně se zapojuje do sportovních aktivit. Chápe význam sportu v celospolečenském měřítku.

Kompetence pracovní

Vytváří si pozitivní představu o vlastním pohybovém aparátu a tělesné zdatnosti, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný pohybový rozvoj. Ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení s vlastním pohybovým rozvojem.

Osnovy

8. – 9. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky
Dýchání (Pozdrav slunci, Pět Tibeťanům)	umí správně dýchat při provádění pohybové činnosti	TV		
Relaxace	rozliší relaxaci dynamickou a statickou	TV		

Správné držení těla – uvolňovací, protahovací a posilovací cvičení	snaží se u sebe docílit správného držení těla a chápe důležitost těchto cvičení	TV		
Jóga	umí základní jógové polohy u uvědomuje si jejich význam	TV		
Pilates	umí správně zařadit posilovací cviky a zvládá jejich techniku	TV		
Cvičení na balančních pomůckách – balon, bosu	zvládá balanční cvičení se zapojováním vedlejších svalových skupin	TV		
Funkční testy	z výsledků motorických testů dokáže určit své nedostatky	TV		

Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky

5.10.3 Volitelná tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět volitelná tělesná výchova se vyučuje v 6. a 9. ročníku jako volitelný předmět dotovaný 1 hodinou týdně. Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žáků v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žáků v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují názory ostatních
- respektují názory ostatních
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují se a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák, ...)

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - Pohybové hry - Průpravné hry - Netradiční hry - Úpoly - Sportovní hry - Pravidla osvojovaných pohybových činností. - Kondiční cvičení. 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými 	M – poměr; sčítání;	VDO-zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým,	

	<ul style="list-style-type: none"> svaly - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, organizátora - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 			
--	---	--	--	--

5.10.4 Cvičení z českého jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět cvičení z českého jazyka je vyučován jako volitelný předmět v 8. a 9. ročníku druhého stupně. Rozvíjí očekávané výstupy vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Cvičení z českého jazyka rozvíjí zejména klíčové kompetence vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Součástí předmětu jsou i pravidelná práce se všemi informačními zdroji včetně internetu. Hlavní důraz je kladen na komunikační dovednosti žáků, čtenářskou gramotnost a jazykovou správnost, vhodnost a přiměřenost.

Kompetence k učení

Žák:

vybírání a využívání pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
 vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
 operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
 poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
 vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
 samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby při zdolávání problémů
 kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
 naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
 rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
 využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
 využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
 podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi
 přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
 přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence pracovní

Žák:

využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Učební osnovy

8. a 9. ročník

Učivo	Cílové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata, projekty	Poznámky
Zvuková stránka	rozlišuje hlásky znělé a neznělé, asimilaci			

jazyka – opakování hláskosloví	znělosti			
Slovtvorný rozbor, rozbor stavby slova	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku			
Skladba - věta jednoduchá a souvětí, věty jednočlenné a dvoječlenné, souvětí podřadné a jeho grafické znázornění	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje, zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (interpunkce)			
Souvětí souřadné - významové poměry mezi větami hlavními, spojovací výrazy, psaní interpunkce	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje, zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (interpunkce)			
Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis - procvičování	objasní a užívá správný pravopis lexikální, slovtvorný i morfologický,	AJ, NJ - odvozování slov, problém interference		
Tvarosloví - slovní druhy ohebné neohebné - skloňování a časování, určování gramatických kategorií podstatných jmen a sloves	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci, určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu, píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary, objasní a užívá správný pravopis lexikální, slovtvorný i morfologický			
Průběžné opakování pravopisu	využívá znalostí jazykové normy při tvorbě jazykových projevů, objasní a užívá správný pravopis lexikální, slovtvorný i morfologický			

5.10.5 Cvičení z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět cvičení z matematiky se vyučuje jako volitelný předmět v 9. ročníku 1 hodinu týdně

Obsah učiva v tomto předmětu je zaměřen na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů a algoritmů řešení
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování (užívání „selského“ rozumu)

Předmět cvičení z matematiky je úzce spjat především s matematikou, prohlubuje její učivo a věnuje se zvláště obtížnějším partiím (např. slovní úlohy, konstrukce, výrazy apod.). Obsah předmětu je zaměřen na přípravu k přijímacím zkouškám. Předmětem prolínají průřezová témata ve stejných hladinách jako v matematice.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých dochází k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický i mluvený projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Učební osnovy

9. ročník

<i>Učivo</i>	<i>Cílové kompetence</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i>	<i>Průřezová témata, projekty</i>	<i>Poznámky</i>
Desetinná čísla	ovládá operace s deset. čísly znázorní deset. číslo na číselné ose použije v praxi převody jednotek řeší slovní úlohy	F – převody jednotek		
Úhly	provádí početní operace s velikostmi úhlů, rýsuje úhel o dané velikosti, ovládá typologii úhlů	F – optika Z - souřadnice		
Souměrnost	rozpozná základní znaky osové a středové souměrnosti, zobrazí útvary v osové i středové souměrnosti	F – rovinná zrcadla		

Trojúhelníky	ovládá základní pojmy, konstruuje výšky, těžnice, rýsuje kružnici opsanou, vepsanou	F - těžiště		
Dělitelnost	ovládá pojmy násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, používá základní znaky dělitelnosti	Ch - názvosloví		
Výrazy	provádí početní operace s číselnými výrazy a proměnnými, zvládá úpravy výrazů, matematizuje reálné situace s využitím proměnných, zapíše pomocí výrazu s proměnnou text používá vzorce, zvládá jejich úpravu a dosazení do vzorce	F – dosazování do vzorce		
Pythagorova věta	využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku umí využít poznatky ve slovních úlohách	PČ – práce s dřevem		
Lineární rovnice	řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav užívá logickou úvahu a kombinační úsudek nalézá různá řešení provádí zkoušku řešení zapíše slovní úlohu pomocí lineární rovnice	F - vztahy mezi veličinami F - řešení fyzikálních úloh		
Kruh, kružnice	určí vzájemnou polohu přímky a kružnice určí vzájemnou polohu dvou kružnic vypočítává obvod a obsah kruhu			
Čtyřúhelníky	konstrukce čtyřúhelníku výpočet obvodu a obsahu			
Soustavy rovnic	řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic			
Grafy	zaznamená do grafu potřebné údaje vyčte z grafu informace využije graf při interpretaci statistických výsledků			
Tělesa	zvládá základní pojmy kvádr, krychle, hranol, válec vypočítá objem a povrch těles narýsuje síť těles a použije pro výpočty	F – objem těles		

7 Autoevaluace školy

Pokud má ve škole dojít k zefektivnění procesu vzdělávání, pak škola nutně musí věnovat velkou pozornost právě procesu autoevaluace vzdělávacího procesu jako celku. Nutností je vymezení oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení evaluačních činností. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu. Některé aspekty školy budou vyhodnocovány na základě prostého posouzení pracovníky školy. Například při pravidelných řízených rozhovorech pracovníků s vedením školy, skupinových diskusích resp. pracovních dílnách pedagogických pracovníků. Jiné aspekty hodnocení školy budou sledovány na základě shromažďování žákovských prací, dotazníků zadávaných žákům, rodičům, ale i pedagogickým pracovníkům.

Jedním z nejvýznamnějších aspektů práce školy, který se zároveň obtížně hodnotí, je výuka. Je vhodné, aby její součástí byla autoevaluace učitelů. Součástí procesu autoevaluace učitele je vytváření portfolia obsahujícího například práce žáků, výstupy z realizovaných projektů, hodnocení žáků v soutěžích, záznamy z jednání s rodiči, záznamy ze vzájemných hospitací, záznamy z jednání pedagogů ročníku atd. Hodnocení práce učitelů se nesmí opírat pouze o ojedinělé hospitace, ale i o informace, jak učitelé výuku plánují, jaké si stanovují výukové cíle, jak vyhodnocují jejich naplnění a jak vedou žáky v procesu vzdělávání.

V měsíci květnu bude každoročně zpracována shrnující evaluační zpráva, která by měla vyhodnotit celý proces realizace školního vzdělávacího procesu a vést k úpravám tohoto programu. Evaluační zpráva bude přílohou výroční zprávy školy a jejím zpracováním bude pověřen tým pedagogických pracovníků. Vedoucí tohoto týmu (člen pedagogického sboru) bude jmenován ředitelem školy vždy na období listopad až červen daného školního roku.

Škola i nadále bude využívat ve svém procesu autoevaluace standardizovaných testů Kalibro, Scio, CERMAT, aj.

V následující tabulce jsou vymezeny oblasti evaluace a zpracovány cíle, kritéria, nástroje a časový rozvrh tak, jak byly schváleny vedením školy.

Oblast	Cíl	Kritérium	Nástroj	Časový harmonogram
Podmínky ke vzdělávání	příjemné a inspirativní prostředí, kvalitní vybavení s patřičným využitím	spokojenost žáků, rodičů a učitelů	dotazníky	leden
			SWOT analýza	každé dva roky
			vyhodnocení nejlepších žáků	červen
			akce pro veřejnost	dle plánu školy
Průběh vzdělávání	kvalitní práce učitelů při naplňování závěrů ŠVP	spokojenost žáků a rodičů, kvalita výsledků	pozorování	průběžně
			rozhovor	průběžně
			hospitace	průběžně
			výsledky žákovských výstupů	průběžně
			třídní schůzky	čtvrtletně
Podpora žáků	přiměřená podpora nadaných, problémových a hendikepovaných žáků	kvalita výsledků	výsledky soutěží	průběžně
			přijímání na SŠ	duben
Výsledky vzdělávání	naplnění klíčových kompetencí, zvládnutí výstupů ŠVP	kvalita výsledků	klasifikace	průběžně
			hodnocení klíčových kompetencí	průběžně
			přijímání na SŠ	duben

			vyhodnocení soutěží	průběžně
Řízení školy	efektivní chod školy, plnění zásad ŠVP, plnění podmínek pro realizaci učitelů a žáků	převaha pozitivního hodnocení	analýza dokumentů	květen
Výsledky práce školy	naplnění koncepčních záměrů ŠVP	výrazná převaha spokojených či spíše spokojených respondentů	rozhovory	průběžně
			analýza dokumentů	květen
			dotazníky	květen

8 Školní řád

8.1 Všeobecná ustanovení

1. Tento řád stanovuje pravidla provozu školy, práva a povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců, podmínky výchovně vzdělávacího procesu a povinnosti pracovníků školy.
2. Řád školy je platný pro všechny účastníky výchovně vzdělávacího procesu, který se uskutečňuje na základní škole v Hejnicích.
3. Školní řád vstupuje v platnost dnem 1. 9. 2011 po projednání v pedagogické radě a po schválení školskou radou. Třídní učitelé seznámí žáky s jeho zněním.

8.2 Práva žáka

Žák má právo:

1. na vzdělávání poskytované v průběhu vyučování, školních akcí a konzultací podle platné legislativy,
2. na informace o průběhu a výsledcích svého vzdělávání, včetně oznámení klasifikace a hodnocení ve čtvrtletí a před vydáním vysvědčení,
3. při dodržení zásad slušné komunikace otevřeně vyjádřit své názory, obracet se na pedagogy s dotazy, připomínkami a náměty,
4. požádat pedagogy školy o pomoc, o konzultaci, informaci, či radu po dohodě s příslušnou kompetentní osobou (vyučující, výchovný poradce, metodik prevence rizikového chování, vychovatelky, vedení školy),
5. na ochranu před fyzickým a psychickým násilím,
6. na zachování lidské důstojnosti, osobní cti, dobré pověsti, na ochranu svého jména,
7. na respektování svých individuálních zvláštností, odlišností a zdravotního stavu,
8. na využívání služeb výchovného poradce a metodika prevence rizikového chování,
9. být zvolen a volit své spolužáky do školního parlamentu
10. na využívání školního zařízení při dodržení dohodnutých pravidel.

8.3 Chování a povinnosti žáka

1. Žák se chová ve škole a na akcích organizovaných školou slušně a ohleduplně vůči svému okolí, respektuje pokyny pedagogů a dalších zaměstnanců školy, dodržuje mravní principy a pravidla společenského chování.

Zdrží se zejména takového chování, které by:

- ohrožovalo či poškozovalo zdraví jeho samého nebo jeho spolužáků, či jiných osob,
- snižovalo důstojnost či porušovalo práva kterékoliv osoby bez rozdílu věku a rasy,
- vedlo k poškozování či znehodnocování školního majetku, učebnic, školních potřeb nebo majetku spolužáků,
- vedlo k vyjadřování sympatií s některým z hnutí zaměřeným proti humanitě,
- jakkoli narušovalo průběh vyučování nebo jiné činnosti organizované školou.

Rovněž se zdrží neslušného nebo vulgárního vyjadřování.

2. Žáci zdraví všechny dospělé osoby v areálu školy společensky přijatelným způsobem.

3. Je-li žák svědkem úrazu nebo nevhodného chování, oznámí to pedagogovi nebo jinému dospělému, který vykonává dohled nebo je v blízkosti.

4. Do školy chodí žák vhodně a čistě oblečen bez výstřední úpravy zevnějšku (výrazného líčení, barvy vlasů, apod.).

Dodržuje základní hygienická pravidla.

5. Na výuku tělesné výchovy, výtvarné výchovy a pracovních činností nosí oblečení a je upraven podle pokynů příslušného vyučujícího. Nerespektuje-li žák tyto pokyny, škola neručí za poškozené oblečení.

6. K odložení svrchního oděvu a obuvi používá žák šatnu, kterou služba uzamyká. Na přezutí používá přezůvky nebo bačkory, nikoli sportovní obuv. Za osobní věci včetně svého oblečení a přezůvek nese žák plnou zodpovědnost.

7. V průběhu vyučování chodí žák do šatny pouze se svolením některého z vyučujících. V šatně žák neodkládá žádné cenné věci. V šatně se žáci zdržují jen po dobu nezbytně nutnou k převléknutí.

8. Žák zodpovídá za svou domácí přípravu na vyučování, zejména přípravu určených školních potřeb, učebních textů a splnění domácích úkolů uložených učiteli.

9. Pokud žák není připraven na výuku, bez odkladu zjedná nápravu a případné nesplněné úkoly si doplní do termínu daného vyučujícím.

10. Žák zodpovídá za čistotu a pořádek svého pracovního místa, podílí se na udržování pořádku a čistoty učeben a ostatních prostor školy.

11. Za pořádek v učebně, včetně mytí tabule, je odpovědná služba určená třídním učitelem (obvykle na dobu jednoho týdne). Povinnosti služby upřesní třídní učitel.

12. V jídelně, prostorách tělocvičny, odborných učeben a pracoven se žáci řídí samostatnými řády těchto prostor školy, které vymezují zejména podrobnosti jejich provozu a chování žáků. S těmito pravidly seznámí žáky příslušný vyučující na začátku školního roku.

13. Žák svévolně nemanipuluje s okny nebo s žaluziemi, v žádném případě nesedá ani nestoupá na okenní parapety. Způsobí-li žák jakékoli poškození zařízení nebo vybavení školy, oznámí tuto skutečnost neodkladně třídnímu učiteli

nebo jinému zaměstnanci školy. Žák se zdrží polepování, popisování a jiného mechanického poškozování prostor a vybavení školy.

14. Žák v určeném termínu odstraní nebo v plné míře nahradí škodu, kterou způsobil svým nevhodným chováním.

15. Před začátkem vyučovací jednotky si žák připraví školní potřeby, pomůcky a žákovskou knížku.

16. Po zazvonění se žák zdržuje na svém místě dle zasedacího pořádku pro danou vyučovací hodinu. Vyučujícího, který vchází do učebny, zdraví dohodnutým způsobem.

17. Žák nosí do školy jen ty předměty a věci, které souvisí s vyučováním nebo které určil vyučující. Je nepřipustné nosit do školy věci ohrožující zdraví (nože, zápalky, chemikálie, aj.) nebo výrobky, které nezletilým zakazuje zákon (tabákové výrobky, alkohol, návykové látky, elektronické cigarety, vaporizéry, nikotinové sáčky, žvýkací tabák aj.), energetické nápoje, rovněž audio, video a elektronické přístroje nebo též věci určené ke směně a obchodu.

18. V případě, kdy je žák nucen mít při sobě cennosti nebo větší částky peněz, odevzdá je po příchodu do školy do úschovy třídnímu nebo jinému učiteli, jinak za případné poškození nebo ztrátu škola neručí.

19. Pokud si žák přinese do školy mobilní telefon, osobně za něj zodpovídá. Má jej zcela vypnutý a řádně uložený po celou dobu pobytu ve škole a na školních akcích. Použití mobilního telefonu v době výuky je podmíněno pouze souhlasem pedagoga. Nepoužívá jej ani jako přehrávač hudby. V případě nedodržení těchto pravidel bude mobilní telefon předán pouze zákonnému zástupci.

20. Žák 2. stupně je zodpovědný za zápisy informací a hodnocení do žákovské knížky. Pokud žák žákovskou knížku nemá, tak si neodkladně zápisy nechá doplnit od příslušného vyučujícího. Jedenkrát týdně ji předkládá k podpisu rodičům.

21. Nalezenou věc odevzdá žák neodkladně v kanceláři školy.

22. S výjimkou přestávek žáci ve škole nežvýkají.

23. Žáci se ve škole zdrží nepřiměřené intimní náklonnosti.

24. Lhaní, podvody, či krádeže jsou považovány za závažné přestupky proti školnímu řádu.

25. Na výběrové akce pořádané školou (výlety, tematické zájezdy apod.) nevzniká žákovi samozřejmý nárok; posuzují se jeho přístup k plnění školních povinností, chování a zdravotní stav.

8.4 Úmluva mezi žáky a učiteli

1. Komunikace mezi žákem a učitelem se děje na základě slušnosti, vzájemného respektu a tolerance.

2. Učitel nemůže udělovat žákům kolektivní tresty za přestupky jednotlivců, či menších skupin žáků.

3. Učitel oznámí žákům alespoň dva dny předem psaní písemných prací v rozsahu větším než polovina vyučovací jednotky. V jednom dni lze zařadit pouze jednu takovou práci. Výjimku tvoří ověřování očekávaných výstupů a klíčových kompetencí formou srovnávacích testů.

4. Žák respektuje učitele, a to i tehdy, když mu nevyhovuje současný stav nebo když se domnívá, že učitel nepostupuje správně. V případě nesouhlasu se žák může obrátit na třídního učitele, výchovného poradce nebo na vedení školy.

5. Žák může být, za předpokladu řádného plnění svých povinností, ve školním roce uvolněn ředitelem školy z povinné výuky na rekreaci. K žádosti rodičů se vyjadřuje třídní učitel. Žák se zavazuje k doplnění probrané látky za dobu jeho nepřítomnosti.

6. Výpočetní techniku ve škole smí žák využívat výhradně k účelu vzdělávání vyhledávání informací, které se školním vzděláváním souvisí. Je nepřipustné využívat PC techniku k jiným účelům (počítačovým hrám a software zábavného nebo nevhodného obsahu). Bez souhlasu učitele nelze připojovat do PC vlastní hardware a instalovat jakýkoli software. Žáci nejsou oprávněni se připojovat vlastní zařízení do školní počítačové sítě.

7. Oddíl Úmluva mezi žáky a učiteli může být, na základě návrhů učitelů a žáků, po projednání s ředitelstvem školy v žákovském parlamentu, doplňován a upravován, a to vždy k začátku nového školního roku.

8.5 Práva zákonných zástupců

Zákonní zástupci žáka

1. mají právo na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání,

2. mají právo volit a být voleni do školské rady a Rady rodičů SRPDŠ,

3. se mohou vyjadřovat ke všem rozhodnutím týkajících se podstatných záležitostí vzdělávání jejich dětí, přičemž jejich vyjádření musí být věnována pozornost,

4. mají též právo na poradenskou pomoc školy v záležitostech týkajících se vzdělávání podle zákona

č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním a středním vzdělávání.

8.6 Povinnosti zákonných zástupců

Zákonní zástupci žáka jsou povinni

1. seznámit se se školním řádem a dbát na jeho dodržování

2. zajistit, aby žák řádně docházel do školy.

3. na vyzvání ředitele školy se osobně zúčastnit projednávání závažných otázek týkajících se vzdělávání žáka,

4. omlouvat nepřítomnost žáka ve škole dle ustanovení uvedených níže

5. oznamovat škole údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání a bezpečnost žáka (jedná se zejména o osobní údaje, údaje o zdravotní způsobilosti, popřípadě o zdravotních obtížích, které by mohly mít vliv na vzdělávání, údaje o tom, zda je žák zdravotně postižen, včetně údajů o druhu postižení, nebo zdravotním znevýhodnění),
5. poskytnout škole údaje o jménu a příjmení zákonného zástupce, místě trvalého pobytu a adresu pro doručování písemností, telefonní spojení,
6. v zájmu dítěte sledovat jeho vzdělávací výsledky a zajistit pravidelnou přípravu na vyučování
7. dodržovat pravidla slušného chování při komunikaci se zaměstnanci školy.

8.7 Provoz školy a školní docházka

1. Pravidelný provoz školy je ve vyučovacích dnech od 7:00 do 15:30 hodin. Výjimku tvoří provoz na školním hřišti a v tělocvičně.

2. Pro žáky se budova otevírá v 7:40 hodin. Žáci 1. stupně, kteří přijdou do školy dříve, mohou využít ranní služby školní družiny. Dojíždějící žáci mohou při nepříznivém počasí za předpokladu dodržování pravidel slušného chování počkat do 7:40 hod. buď v prostoru před vstupem do šaten (žáci 1. st.) nebo ve své šatně (žáci 2. st.). Žáci přicházejí do školy tak, aby byli přítomni v určené učebně 10 minut před zahájením první vyučovací hodiny. Řídí se rozvrhem vyučovacích hodin, v případě činností organizovaných školou pokyny vyučujících.

3. Dopolední vyučování začíná v 8:00 hodin, odlišný začátek vyučování schvaluje ředitel školy.

4. V průběhu vyučování se žák pohybuje pouze v areálu školy. Před ukončením dopoledního nebo odpoledního vyučování, zájmové aktivity nebo jiné předem naplánované vzdělávací činnosti mohou žáci opustit školu jen se souhlasem třídního učitele (v případě jeho nepřítomnosti zástupce ředitele nebo ředitele), a to na základě písemného potvrzení zákonného zástupce žáka. Pobyt žáka mimo školní budovy je podmíněn písemným souhlasem zákonného zástupce. V přestávce mezi dopoledním a odpoledním vyučováním mohou žáci 1. stupně využít školní družinu, žáci 2. stupně vymezené prostory ve škole, kde je zajištěn dohled. V případě, že tyto prostory svévolně opustí, nenesou za ně škola žádnou zodpovědnost.

5. Pobyt žáků ve škole je dán rozvrhem povinných či volitelných vyučovacích předmětů a rozvrhem zájmových aktivit a provozním časem školní družiny. Jinak je pobyt žákům ve škole povolen jen tehdy, je-li určen a schválen pedagogickým pracovníkem, který zajistí nad žáky pedagogický dohled.

6. Přestávky slouží k vykonání hygienických potřeb a přípravě na vyučování. V této době se žáci bezdůvodně nezdržují na toaletách. O velké přestávce mohou žáci využít venkovního prostoru školního hřiště nebo školního dvora. Režim se řídí pokyny pedagogického dohledu.

7. Vyučování probíhá podle schváleného vyučovacího rozvrhu, včetně rozmístění tříd. Jakékoli změny je třeba včas projednat se zástupcem ředitele. Pokud jde o změny týkající se příchodu nebo odchodu žáků při vzdělávacích akcích školy, musí být předem oznámeny zákonným zástupcům žáka prostřednictvím informace v žákovské knížce žáka.

8. Pokud se do učebny nedostaví vyučující do 5 minut po zazvonění, služba nahlásí jeho nepřítomnost v ředitelně nebo v kanceláři školy.

9. V případě náhlých zdravotních potíží žáka je nutné jeho osobní předání některému ze zákonných zástupců a v odůvodněných případech je nutný alespoň telefonický souhlas zákonného zástupce s odchodem dítěte ze školy. V případě úrazu nebo akutních zdravotních potíží zajistí škola doprovod žáka k lékaři bez prodlení a v co nejkratší době informuje zákonného zástupce žáka.

10. Nemůže-li se žák zúčastnit vyučování z nepředvídatelných důvodů, je zákonný zástupce povinen do 24 hodin nahlásit nepřítomnost žáka a nejpozději do 3 kalendářních dnů žáka ve škole omluvit (telefonicky, elektronickou omluvenkou na e-mail školy nebo osobně). Po návratu žák předloží svému třídnímu učiteli písemnou omluvenku v žákovské knížce. Pokud omluvenku nepředloží, bude jeho absence považována za neomluvenou. Dodatečné omlouvání nelze akceptovat. V odůvodněných případech (opakované a časté krátkodobé absence) může škola požadovat na zákonném zástupci žáka úřední doklad potvrzující důvod nepřítomnosti žáka.

11. Nemůže-li se žák dostavit na vyučování z důvodů předem známých, požádá zákonný zástupce o omluvení žáka: a) jde-li o nepřítomnost v rozsahu nejvýše 2 vyučovacích dnů žádá třídního učitele prostřednictvím žákovské knížky, b) na dobu delší než 2 vyučovacích dnů žádá ředitele školy prostřednictvím formuláře, který žák předá svému třídnímu učiteli k jeho vyjádření (ten ji postoupí řediteli školy).

12. Pokud se cizinec, který nemá trvalý pobyt na území České republiky, neúčastní vyučování nepřetržitě po dobu nejméně 60 vyučovacích dnů a nedoloží důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem, přestává být dnem následujícím po uplynutí této doby žákem školy.

13. Žák je povinen zúčastňovat se povinné výuky všech předmětů učebního plánu a vzdělávacích aktivit školního vzdělávacího programu. Pokud se žák nezúčastní vzdělávacích aktivit v době vyučování, stanoví mu škola náhradní zaměstnání.

14. Účast v zájmových útvarech školy je pro přihlášené žáky povinná po dobu školního pololetí.

15. Ředitel školy může ze zdravotních a jiných závažných důvodů uvolnit žáka zcela nebo zčásti z vyučování některého vyučovacího předmětu, popřípadě mu stanovit individuální učební plán, a to na období celého školního roku nebo jeho část. Zároveň ředitel školy určí způsob zaměstnání žáka v době vyučovacího předmětu, ze kterého byl uvolněn (jedná-li se o první nebo poslední vyučovací hodinu, může ředitel školy, na základě písemné žádosti zákonného zástupce, žáka uvolnit zcela).

8.8 Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

1. Při každém svém počínání jsou žáci a pracovníci školy povinni chránit si své zdraví a zdraví ostatních.
2. Manipulace s elektrickými spotřebiči a zařízením (mimo laboratorní práce ve speciální učebně) nepřislouží žákům. Pracovníci školy se řídí směrnicemi pro bezpečnost práce.
3. Do školy je zakázáno nosit věci, které by mohly ohrozit zdraví, způsobit úraz nebo ohrožovat mravní výchovu.
4. Pravidla silničního provozu platí i v areálu školy (pro automobily i jízdní kola).
5. Při zahájení školní akce seznámí pedagogický doprovod žáky s pravidly akce a s bezpečnostními a provozními pokyny.
6. Na akcích a kurzech, které jsou organizovány školou, je za žáka zodpovědný jeho zákonný zástupce, pokud je na akci přítomen.
7. Za bezpečnost a ochranu zdraví žáků jiné školy, kteří se účastní akcí pořádaných naší školou, zodpovídají pedagogičtí pracovníci vysílající školy.
8. Vnášení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek je v prostorách školy a na akcích pořádaných školou přísně zakázáno.
9. Pokud se objeví u žáka podezření na požití návykové látky, okamžitě vždy informujeme OSPOD, Policii ČR, ZZS a zákonného zástupce. Postupujeme v souladu s krizovým plánem školy.
10. Projevy šikanování, tj. násilí, omezování osobní svobody, ponižování, kyberšikany apod., jsou považovány za hrubý přestupek proti školnímu řádu.
11. Cenné věci lze do školy nosit jen ve výjimečných případech. Je nutno je zabezpečit v uzamčených prostorách školy. Větší finanční hotovosti je třeba uložit ve školním trezoru.
12. Pracovníci školy zodpovídají za uzamčení prostor školy při jejich opuštění.
13. Do školy mohou vstupovat osoby jen s vědomím a s povolením ředitelství školy, mimo provozní dobu navíc s vědomím školníka.

8.9 Zásady hodnocení a klasifikace žáka

7.9.1 Úvod

1. Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce základní školy je hodnocení a klasifikace žáků. Hodnocení žáka má motivační, diagnostickou a regulativní funkci.
2. Při hodnocení a klasifikaci se vychází z ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. (školní zákon), vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v platném znění těchto předpisů.

7.9.2 Způsob hodnocení

Klasifikace žáka se provádí

- klasifikačními stupni
- slovním hodnocením
- kombinací obou způsobů

1. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
2. Pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání se slovní hodnocení převede do klasifikace.
3. Ředitel školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonných zástupců zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. K žádosti je třeba přiložit posudek odborníka – lékaře nebo pedagogicko-psychologické poradny.

7.9.3 Zodpovědnost, kritéria a podklady pro hodnocení a klasifikaci

7.9.3.1 Zodpovědnost za hodnocení a klasifikaci

1. Prospěch:

Za hodnocení a klasifikaci žáka zodpovídá vyučující jednotlivých předmětů.

2. Chování:

Za věcnou správnost podkladů pro klasifikaci chování žáků zodpovídá třídní učitel. O snížené známce z chování a o ředitelské důtce rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Třídní učitel prokazatelným způsobem uvědomí zákonného zástupce žáka o důvodech snížení známky z chování (udělení ředitelské důtky).

7.9.3.2 Zásady a kritéria pro hodnocení a klasifikaci

1. Při hodnocení a průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Přihlíží k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat ve výkonu pro určitou indispozici. Přihlíží také ke schopnostem i talentu žáka, k jeho problémům spojenými s poruchami učení a chování.
2. Učitel volí takové formy zkoušení, ověřování vědomostí a dovedností i komunikace se žáky, aby bylo vyloučeno zesměšňování a stresování.
3. Hlavní zásadou je, že učitel hodnotí vědomosti a dovednosti žáka vzhledem k očekávaným výstupům, které jsou formulovány v učebních osnovách ŠVP ZV.
4. Učitel posuzuje žákovy výkony komplexně v souladu se specifikou předmětu a vždy seznámí žáka s výsledky zkoušení, s příčinami a možnostmi nápravy špatných výsledků. Po nemoci je žák klasifikován s určitým časovým odstupem po dohodě s vyučujícím (dle individuálních potřeb žáka).
5. Sebehodnocení je přirozenou součástí procesu hodnocení. Žáci si zvykají na situace, kdy hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem předchází sebehodnocení, které bude konfrontováno s vnějším hodnocením. Pedagog vede žáka v dovednosti sebehodnotit ve smyslu jeho zdravého sociálního a psychického rozvoje. Sebehodnocení s argumentací předchází hodnocení pedagogem s argumentací.
6. Obsah a forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami odpovídá jejich potřebám a možnostem. Při vyučování jsou jim vytvořeny podmínky pro úspěšné vzdělávání. Při hodnocení těchto žáků se vychází z podmínek definovaných v ŠVP
7. Při hodnocení a klasifikaci učitel sleduje
 - a) úroveň postupného osvojování klíčových kompetencí reprezentovanou zvládnutím očekávaných výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů jednotlivých ročníků,
 - b) schopnost prakticky využívat vědomostí,
 - c) komunikační schopnosti žáka a jeho grafický projev v závislosti na specifických odlišnostech žáka, srozumitelné, souvislé a věcné vyjadřování,
 - d) samostatnost myšlení – chápání souvislostí, schopnost analýzy a syntézy, zdůvodnění a zobecnění,
 - e) spolupráci ve skupině, komunikaci s ostatními,
 - f) schopnost samostatné práce s učebními pomůckami, s učebnicí, atlasem, tabulkami, slovníky, výpočetní technikou a dalšími informačními zdroji,
 - g) pevnost a trvalost osvojení podstatných poznatků, jak učivu rozumí a chápe jeho význam v širších souvislostech a zda projevuje zájem o získávání vědomostí,
 - h) stav chápání a přijímání mravních a občanských hodnot – rozeznávání dobrých a špatných názorů, postojů, činů, vnímavost k hodnotám společnosti, tradic a kultury, vztah k domovu, přírodě a životnímu prostředí, vztah k péči o své zdraví i zdraví svých spolužáků,
 - i) učitel sleduje projevy a vlastnosti žáka (např. spolehlivost, odpovědnost, aktivitu, dodržování základních norem kulturního chování a lidského soužití)
 - j) do celkového hodnocení zahrnuje učitel i kvalitu přípravy na vyučování (zapomínání pomůcek, úkolů....)

7.9.3.3 Podklady pro hodnocení a klasifikaci

1. Soustavné diagnostické pozorování
2. Soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenost na vyučování
3. Analýza výsledků různých činností žáka (písemné, ústní, grafické, praktické, aplikace na PC....)
4. Různé druhy zkoušek
5. Didaktické testy
6. Kontrolní písemné práce, laboratorní práce, projektové úkoly, praktické činnosti, samostatné práce
7. Konzultace s ostatními učiteli
8. Konzultace s pracovníkem PPP nebo SPC, výchovným poradcem a ošetřujícím lékařem u žáků se zdravotními problémy a u žáků s poruchami učení a chování
9. Rozhovor s žákem a jeho zákonnými zástupci

7.9.3.4 Informování zákonných zástupců

1. Vyučující příslušného předmětu, popřípadě třídní učitel, informuje zákonného zástupce žáka na konci každého čtvrtletí o prospěchu a chování žáka stručným zápisem v žákovské knížce nebo ústně na třídních schůzkách či konzultacích. Při náhlém zhoršení prospěchu nebo chování žáka předává informaci okamžitě.
2. Třídní učitel nebo příslušný vyučující podává informace o prospěchu a chování, jestliže o to zákonní zástupci požádají.

3. Všichni vyučující zapisují průběžně hodnocení formou známek, případně slovně hodnotí výkony žáků do žákovských knížek. Pro rozšíření škály průběžného hodnocení mohou využívat též různá znaménka a symboly. Ve stanovených termínech zapíší vyučující podklady k vysvědčení.

4. Všichni vyučující vedou písemné podklady pro klasifikaci za dané pololetí. Tyto písemnosti jsou archivovány nejméně po dobu následujícího klasifikačního období a musí být k dispozici ve škole.

5. Pokud je žákovi navržen na vysvědčení stupeň „nedostatečný“, informuje učitel prokazatelným způsobem zákonné zástupce, a to dříve, než se s touto skutečností seznámí prostřednictvím vysvědčení (ihned po konání pedagogické rady).

7.9.4 Hodnocení chování

7.9.4.1 Výchovná opatření (pochvaly a jiná ocenění)

a) ústní

b) písemná - do žákovských knížek, vysvědčení, jinou formou (diplom, dopis apod.)

7.9.4.2 Opatření k posílení kázně

a) napomenutí třídního učitele

b) důtka třídního učitele

c) důtka ředitele školy

Opatření k posílení kázně předchází zpravidla snížené známce z chování. Za jeden přestupek lze udělit pouze jedno opatření (výchovné opatření musí reagovat na daný prohřešek). Typ opatření se řídí závažností přestupku. Všechna výchovná opatření i opatření k posílení kázně se zaznamenávají do školní matriky žáka (záznamy jsou datovány a podepsány). Třídní učitel musí nejpozději do jednoho týdne prokazatelným způsobem vyrozumět zákonné zástupce žáka o udělení opatření dle bodu 2b, resp. 2c.

7.9.4.3 Klasifikace chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou:

1 - velmi dobré

žák dodržuje pravidla tohoto školního řádu a neprohřešuje se proti obecně platné morálce.

2 - uspokojivé

žák poruší pravidla tohoto školního řádu

- závažnějším přestupkem
- nebo opakovaně menšími přestupky (nekázeň, nerespektování pokynů vyučujících.....)
- nebo se proviní proti obecně platné morálce nebo se dopustí závažnějšího přestupku na úrovni přečinu

3- neuspokojivé

- žák porušuje pravidla tohoto Školního řádu školy hrubě nebo opakovaně,
- prohřešuje se proti obecně platné morálce
- nebo se dopustí závažnějšího přestupku, pro který by po dovršení 15 let věku byl trestně odpovědný na úrovni trestného činu

Mezi závažné přestupky patří:

šikana, kyberšikana, záškoláctví, krádež, užívání nebo distribuce drog, fyzické násilí a další porušování Školního řádu mající charakter trestného činu, které se staly ve školním prostředí, hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy, odmítnutí vydat žákovskou knížku, pořizování obrazových a zvukových záznamů bez souhlasu pedagoga.

O charakteru kázeňského opatření rozhodne pedagogická rada.

Ředitel školy uděluje po projednání v pedagogické radě pochvalu na vysvědčení, důtku ředitele školy, snížený stupeň známky z chování.

Třídní učitel uděluje z vlastního rozhodnutí nebo z podnětu pochvalu, napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele a neprodleně o tom informuje ředitele školy.

7.9.5 Hodnocení prospěchu

- Prospěch ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření je klasifikován pěti stupni:

1 - výborný

2 - chvalitebný

3 - dobrý

4 - dostatečný

5 – nedostatečný

- Prospěch ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení a praktického zaměření je hodnocen

v 1. – 9. ročníku klasifikačními stupni dle bodu 1.

- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

7.9.6 Charakteristika stupňů prospěchu

7.9.6.1 Pro předměty s převahou teoretického zaměření:

1 - výborný

žák zvládá očekávané výstupy daného vyučovacího předmětu úplně nebo pouze s minimálními nedostatky, získané vědomosti a dovednosti je schopen prakticky uplatňovat

2 - chvalitebný

žák zvládá očekávané výstupy daného vyučovacího předmětu s nedostatky, které nejsou zásadního charakteru, je schopen samostatné práce a logického myšlení, projevují se drobné nepřesnosti v praktickém uplatňování získaných vědomostí a dovedností

3 - dobrý

žák zvládá očekávané výstupy daného vyučovacího předmětu s občasnými nedostatky, které jsou zásadního charakteru, tyto nedostatky je schopen korigovat sám nebo za pomoci učitele, častěji se projevují nepřesnosti v praktickém uplatňování získaných vědomostí a dovedností

4 - dostatečný

žák zvládá očekávané výstupy daného vyučovacího předmětu s častějšími nedostatky, které jsou zásadního charakteru, je odkázan na pomoc učitele, dopouští se závažnějších nepřesností v praktickém uplatňování získaných vědomostí a dovedností

5 - nedostatečný

žák převážně nezvládá očekávané výstupy daného vyučovacího předmětu, nemá snahu chyby a nedostatky odstranit ani za pomoci učitele, při praktickém uplatňování získaných vědomostí a dovedností se dopouští zásadních chyb

7.9.6.2 Použití slovního hodnocení

Obsah slovního hodnocení by měl být pozitivně motivační, současně však i objektivní a kritický.

Musí obsahovat konkrétní vyjádření toho, co žák v daném vyučovacím předmětu zvládl a v jaké kvalitě.

V souladu s požadavky školního vzdělávacího programu je hodnocena především tvořivost, dovednost spolupracovat, aktivita v činnostech a vztah k nim, kvalita dovedností, návyků a postojů, schopnost sebehodnocení a hodnocení druhých. Na vysvědčení vyučující využívá formulací metodického materiálu školy pro tyto potřeby nebo zpracuje formulace individuálně.

7.9.6.3 Hodnocení práce v zájmových útvarech

Škola může pro žáky organizovat zájmové kroužky. Hodnocení v zájmových útvarech se neprovádí, eviduje se pouze docházka

7.9.6.4 Celkové hodnocení žáků a podmínky postupu do dalšího ročníku

Celkový prospěch žáka v 1. – 9. ročníku je na vysvědčení hodnocen těmito stupni:

- prospěl s vyznamenáním

Žák je hodnocen stupněm prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných a povinně volitelných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

V případě použití slovního hodnocení převede učitel hodnocení na stupeň a stanoví celkové hodnocení.

- prospěl

Žák je hodnocen stupněm prospěl(a), není-li v žádném z povinných a povinně volitelných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

- neprospěl

Žák je hodnocen stupněm neprospěl(a), je-li v některém z povinných a povinně volitelných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

7.9.6.5 Podmínky postupu do vyššího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně některý ročník opakoval a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně některý ročník opakoval, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

7.9.7 Prodloužené klasifikační období

- Nelze-li žáka klasifikovat na konci prvního pololetí pro závažné objektivní příčiny, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se za pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka klasifikovat na konci druhého pololetí pro závažné objektivní příčiny, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do té doby žák navštěvuje nejbližší vyšší ročník.

7.9.8 Opravné zkoušky

1. Žáci 9. ročníku a žáci, kteří na daném stupni dosud neopakovali ročník a na konci roku neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.
4. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku (31. 8.), ze závažných důvodů do 15. září následujícího školního roku. Termín stanoví ředitel školy.

7.9.9 Pochybnosti o klasifikaci

1. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dověděl, nejpozději však do 3 dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o jeho komisionální přezkoušení. Je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, žádá krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti.

7.9.10 Vysvědčení

1. Na konci pololetí školního roku hodnotí škola žáka na vysvědčení. Za 1. pololetí obdrží žák v daném termínu výpis z vysvědčení, za 2. pololetí vydá škola žákovi v daném termínu vysvědčení na originálních tiskopisech.
2. Vyplňování vysvědčení se řídí pokyny MŠMT ČR pro daný školní rok.

9 Výtahy pro žáky

9.1 Jak se správně chováme ve škole

- Zdravíme učitele a jiné dospělé osoby v budově školy.
- Dbáme pokynů učitelů i dalších pracovníků školy.
- Řádně se staráme o své věci, oblečení a boty si ukládáme do šaten, popř. jiná určená místa podle pokynů vyučujících.
- Udržíme pořádek ve všech prostorách školy (učebny, WC, školní areál, altán ...).
- Během vyučování se nevydáváme na procházky po škole pod záminkou návštěvy WC.
- Vyučování nerušíme mobilními telefony (telefonování, zvonění, SMS zprávy).
- Během přestávek se věnujeme jen takovým aktivitám, při kterých neohrožujeme své zdraví, zdraví spolužáků a majetek školy.
- Čas mimo vyučování trávíme mimo budovu (ráno, polední přestávky, čas po skončení vyučování)

9.2 Jak se správně chováme ve školní družině

- Zdravíme učitele a své spolužáky.
- Dbáme pokynů vychovatelky a ostatních pracovníků školy.
- Řádně se staráme o své věci, oblečení a obuv – ukládáme je na místa k tomu určená.
- V prostorách družiny udržujeme pořádek, nepoškozujeme vybavení školní družiny. V případě poškození nebo zničení bude požadována náhrada.
- Za mobilní telefon si ručíme sami, do školy ho nosíme na vlastní odpovědnost.
- Hlásíme vychovatelce odchod domů.